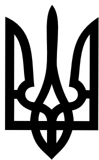
Вівторок, 20 травня 2003 року. № 91 (3091)

ГАЗЕТА
ВЕРХОВНОЇ РАДИ
УКРАЇНИ

Голос України

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА

Зміни до бюджету, демографія, політична реформа...

На погоджувальній раді керівники парламентських комітетів і лідери фракцій знову переймалися проблемами бюджету, схвалення кодексів та ситуацією на ринку зерна. Узгоджений варіант змін до Бюджетного кодексу України депутати планують розглянути в середу, а за зміни до цьогорічного держбюджету голосуватимуть у процедурі другого читання в четвер, 22 травня. 21 травня парламентарії також обговорять ще один надзвичайно важливий документ — Кримінально-процесуальний кодекс України.

(Закінчення на 2-й стор.).

«КРУГЛИЙ СТІЛ» — УКРАЇНО-ПОЛЬСЬКІ ВІДНОСИНИ В СУЧАСНОМУ КОНТЕКСТІ

Пам`ять на цвяха не повісиш

До розмови в редакції газети «Голос України» запрошено: Олександра ЗІНЧЕНКА — заступника Голови Верховної Ради України; Марека ЗЮЛКОВСЬКОГО — Надзвичайного і Повноважного Посла Республіки Польща в Україні.

Ред.: Україно-польські стосунки охоплюють широкий спектр питань економіки, культури, історії. Практично всього суспільного життя. Треба відзначити динамічний, толерантний розвиток контактів. Разом з тим є питання, які позначені різними підходами. Одне з таких — події на Волині 1943 року.

(Закінчення на 4—5-й стор.).

«Голос України» — захисникам Севастополя

Тридцять фронтовиків Севастополя стали передплатниками газети «Голос України» завдяки фінансовій підтримці генерального директора ТОВ «Інтелект-К» (Москва) Леоніда Коркошка.

Безплатна передплата на парламентську газету — гідний подарунок ветеранам, зважаючи на те, що вони найбільш політично активна частина населення. Серед нових читачів «ГУ» — Валентин Миколайович Єрьомін, генерал-майор у відставці, колишній артилерист, учасник оборони Севастополя; Віктор Іванович Колядін, генерал-майор авіації у відставці, Герой Радянського Союзу; Михайло Григорович Байсак, контр-адмірал у відставці, який від першого до останнього дня захищав Севастополь і нині очолює Раду ветеранів оборони і визволення Севастополя, та інші, не менш заслужені ветерани, **передає наш власний кореспондент Світлана КАЛИНОВСЬКА.**

РОЗЧАРОВАНА ВЕСНА

Кіностудії імені Олександра Довженка — 75

Дослідникам її діяльності вистачить роботи надовго: з-поміж майже 900 створених студією за цей час стрічок є чимало справжніх мистецьких удач, а то й шедеврів, визнаних у Європі та світі. Але як нелегко було пробитися тим шедеврам до людей, коли кіно дозволялося творити лише на основі зображення позитивного героя та керівної ролі партії, коли наймасовіше мистецтво змушене було пройти щоразу через п'ять цензур!

Із здобуттям незалежності України ожили й сподівання на відродження національного кіно. Однак з кожним роком вони танули, мов сніг під дощем. Уже понад рік студія не фінансується, держава заборгувала тим, хто робить фільми на її замовлення, п'ять мільйонів гривень. Такого не було навіть під час війни...

Продовження теми на 24-й сторінці.

У НОМЕР

Добре хоч сонце безплатно

Ще до початку курортного сезону вартість проживання в пансіонатах і будинках відпочинку зросла на 4,1 відсотка, на 2,3 — в готелях. І бензин подорожчав майже удвічі. А ціни на непродовольчі товари у роздрібній мережі піднялися на 99,6 відсотка! Істотно підскочила ціна на годинники, парфуми і косметику, товари побутової хімії, трикотаж, друковані видання та теле- і радіотовари. Підвищилися розцінки і на послуги: нотаріальні — на 4 відсотки, у хімчистках та перукарнях — відповідно на 5,5 і 3,7 відсотка, **повідомляє наш власний кореспондент Віктор ХОМЕНКО.**

Модернізація брудної справи

Перші два автомобілі нової конструкції для транспортування побутових відходів виробництва Турбівського машинобудівного заводу «АТЕКО», що на Вінниччині, відправлено для випробування комунальникам Києва. Машини складено із комплектувальних, виготовлених у Голландії, на базі шасі від КамАЗів. Завдяки новій гідравлічній схемі пресування специфічного вантажу, машинобудівникам вдалося підвищити тоннажність перевезень. Удосконалений сміттєвоз може транспортувати утричі більше відходів, ніж його попередники, — 11 тонн. Крім того, у два-три рази скорочується час на завантаження, **повідомляє наш власний кореспондент Віктор СКРИПНИК.**

У Сумах обрано міського голову

Ним став Володимир Омельченко. За нового міського голову проголосували більш як 50 відсотків виборців, які прийшли на дільниці.

До обрання мером міста Володимир Омельченко працював помічником голови Сумської облдержадміністрації.

Вибори у Сумах відбулися у зв'язку з тим, що колишній голова Олександр Андроніков подав заяву про відставку, яку міська рада задовольнила, **повідомляє наш власний кореспондент Владислав ЖМУРКОВ.**

СПОРТ

Знай наших!

Дзюдо. Чемпіонат Європи. Дюссельдорф (Німеччина). Українська команда здобула дві золоті медалі. Чемпіонами стали — Геннадій Білодід (до 73 кг) та Валентин Греков (до 90 кг).

Легка атлетика. Особисто-командний турнір Кубка Європи зі спортивної ходьби. Чебоксари (Росія). На 10-кілометровій дистанції у юніорів переміг Андрій Юдін із Білої Церкви. Це найвище індивідуальне досягнення українських ходаків за часи незалежності. Збірна України посіла третє загальнокомандне місце слідом за росіянами та іспанцями.

Спортивну добірку читайте на 25-й стор.

У Києві затримано велику партію фальшивих акцизних марок для міцних напоїв

Зміни до бюджету, демографія, політична реформа...

(Початок на 1-й стор.).

А розпочався пленарний тиждень у Верховній Раді з парламентських слухань «Епідемія туберкульозу в Україні та шляхи її подолання», які відбулися вчора. 21 травня в парламенті пройдуть ще одні слухання — про демографічну кризу в країні.

20 травня депутати планують першим питанням проголосувати постанову про інформацію голови правоохоронного комітету ВР стосовно дій у київському слідчому ізоляторі 14 травня цього року. Далі розглянуть ряд законопроектів за скороченою процедурою: зокрема, законопроекти про забезпечення молоді першим робочим місцем; про ввезення в Україну цукру-сирцю тростинного у 2003 році; зміни до закону про державну соціальну допомогу інвалідам з дитинства та дітям-інвалідам.

21 травня парламент планує обговорити законопроекти про загальнодержавну програму технічного переоснащення, перспективного та соціального розвитку Державної воєнізованої гірничорятувальної служби, зміни до Земельного кодексу (щодо вилучення та надання земельних ділянок), зміни до закону про місцеве самоврядування щодо видачі свідоцтв про право власності та ряд інших документів. На голосування в день прийняття рішень — 22 травня — уже винесено понад 50 законопроектів.

У п'ятницю, 23 травня, депутати планують заслухати звіти голови Держкомінформу та президента НТКУ про висвітлення роботи третьої сесії Верховної Ради.

Загалом, за словами Голови ВР Володимира Литвина, до розкладу засідань сесії на цей тиждень за пропозиціями парламентських комітетів включено майже 90 проектів законів, із них два визначено Президентом як невідкладні та ще два уряд просить розглянути в першочерговому порядку. Зростає кількість законопроектів, які профільні комітети пропонують додатково включити до порядку денного сесії. Їх уже назбиралося 54. За їх включення до порядку денного вирішено проголосувати пакетом.

Лідери фракцій на погоджувальній раді запропонували присвятити наступний день уряду в парламенті ситуації на вітчизняному ринку зерна та продовольчій безпеці, а також виділити час для розгляду в пакеті пріоритетних законопроектів по селу. А Володимир Литвин на пропозицію лідера фракції БЮТ Юлії Тимошенко доручив правоохоронному комітетові ВР підготувати до наступної погоджувальної ради пропозиції про заслуховування щорічного звіту Генерального прокурора України.

Цього тижня однією з важливих тем буде і політична реформа. Постійний представник Президента в парламенті Олександр Задорожній в інтерв'ю журналістам повідомив, що за тиждень-два Леонід Кучма подасть до ВР законопроект про внесення змін до Конституції, який значною мірою відрізнятиметься від проекту, винесеного на всенародне обговорення, і враховуватиме пропозиції, що надійшли після цього обговорення. За словами О. Задорожнього, «Президент налаштований оптимістично: що цей законопроект може отримати вже в першому читанні 300 голосів».

О. Задорожній також повідомив, що днями має відбутися засідання Ради національної безпеки та оборони, на якому розглядатиметься питання про участь України в стабілізаційних силах в Іраку, і якщо РНБО дасть на це добро, то Л. Кучма внесе до парламенту відповідний законопроект.

Юліана ШЕВЧУК.

Романтизм недоречний

Парламент, найімовірніше, розглядатиме два законопроекти про політичну реформу — президентський і депутатський. Про це заявив на прес-конференції в парламенті Голова Верховної Ради України Володимир Литвин. «Звичайно, нам потрібно мати один узгоджений законопроект, — сказав він. — Це дало б надію на те, що законопроект буде підтриманий конституційною більшістю, і засвідчило б, що в суспільстві є порозуміння і прагнення до компромісу. Хоча це романтичний підхід. А, очевидно, матимемо два законопроекти, які можуть бути направлені на висновок до Конституційного Суду».

На думку В. Литвина, у законопроекті про внесення змін до Конституції України, який буде внесено главою держави на розгляд парламенту, буде вилучено низку пропозицій, які не знайшли всенародної підтримки. Зокрема, пропозиція про запровадження в Україні двопалатного парламенту. Якщо до Конституційного Суду буде направлено два законопроекти, зазначив глава парламенту, то всю відповідальність за політичну реформу буде перекладено з парламенту на Конституційний Суд.

20 травня має відбутися засідання тимчасової спеціальної комісії, де розглядатиметься законопроект про внесення змін до Конституції, напрацьований у парламенті. Володимир Литвин висловив сподівання, що після зустрічі лідерів фракцій з Президентом комісії вдасться напрацювати узгоджений варіант законопроекту про політичну реформу. «Але це має бути суспільний компроміс, а не між політичними силами», — наголосив глава парламенту. Він висловився проти підписання чергової політичної угоди стосовно політичної реформи. Голова ВР також не бачить правової та політичної можливості для скликання Коституційної асамблеї, яку також вимагають деякі політичні сили.

Володимир Литвин підтвердив, що має намір ініціювати відновлення фракції «За єдину Україну». «Депутати не кріпаки, щоб їх приписувати до політичних маєтків, — сказав він. — Якщо продовжуватимуться політичні ігрища, в мене буде моральне право звернутися до тих людей, які прийшли до парламенту за списком «За єдину Україну». Бо мене непокоїть єдине: щоб парламент працював ритмічно і злагоджено». Але водночас Володимир Литвин знову запевнив, що не збирається йти на президентські вибори.

Детальніше про прес-конференцію читайте в наступному номері газети «Голос України».

Юліана ШЕВЧУК.

У дорогу покликав лист

Голова Верховної Ради Володимир Литвин взяв участь у святкуванні 100-річчя загальноосвітньої школи у селі Шелепухи Черкаського району Черкаської області. Виступаючи на урочистостях, В. Литвин розповів, що у дорогу його покликав лист директора школи Володимира Савіська, який не лише запросив главу парламенту на ювілей, а й розповів про проблеми сільських шкіл.

Підтримуйте сільських геніїв

Володимир Литвин наголосив, що саме сільським школам влада повинна приділяти велику увагу, оскільки в селах народжуються генії і справжні таланти треба вміти відчути. На переконання Голови ВР, якщо ми збираємося входити в об'єднану Європу, то європейські стандарти треба впроваджувати і в сільських школах, учні яких поки що не можуть конкурувати з міськими.

Голова Верховної Ради подарував столітній ювілярці два комп'ютери, спортивний інвентар, підручники, а педагогам — годинники. І побажав здоров'я, щастя, процвітання і добробуту.

Серед випускників школи є й народний депутат України третього скликання. Це Анатолій Білик, керівник потужного агропромислового об'єднання на Дніпропетровщині. Він також подарував для малих своїх земляків комп'ютер. Радісними оплесками зустріли повідомлення голови Черкаської обласної ради Геннадія Капралова про те, що нинішнього року школу, де навчається 139 учнів, буде газифіковано.

Україна і Ірак

На прес-конференції Володимир Литвин назвав «логічним кроком» намір України направити «стабілізаційні сили» до Іраку для участі у його відбудові. За його словами, Україна вже зробила перший крок і направила свій батальйон до Кувейту. «Ми, очевидно, повинні зробити й інші кроки», — додав Володимир Литвин. На переконання глави парламенту, для цього потрібна відповідна правова база і ВР має визначитися з цього питання.

Загальнонаціональні інтереси

Найважливіших законопроектів немає, переконаний глава парламенту, оскільки всі, які розглядаються у ВР, потрібні й важливі. Найближчим часом, за словами Володимира Литвина, треба ухвалити понад 40 законопроектів, які уряд визнав першочерговими. Зміни до Конституції стосовно політичної реформи глава парламенту оцінив як «нормальні». Він не виключив, що коли у парламенті не вийдуть на узгоджений законопроект, то два документи оцінюватиме Конституційний Суд України. Але, на переконання глави парламенту, всі мають керуватися загальнонаціональними інтересами.

На запитання, чи не збирається він брати участь у президентських виборах, Голова ВР сказав: «Мені ще ніхто не пропонував, щоб я погоджувався чи ні».

Голова ВР також відвідав птахофабрику «Перемога-Нова», що розташована в селі Будище.

Лідія ТИТАРЕНКО, Наталя ЯРЕМЕНКО.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

ОФІЦІЙНО

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

Про нагородження працівників музейної справи

За вагомий особистий внесок у розвиток музейної справи, збереження та популяризацію історико-культурної спадщини, високий професіоналізм **постановляю**:

Нагородити орденом княгині Ольги III ступеня

СОРОКУ Галину Олексіївну — генерального директора Національного музею літератури України, м. Київ

Присвоїти почесне звання

«ЗАСЛУЖЕНИЙ ПРАЦІВНИК КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ»

БЕНДЮКОВІЙ Наталії Олександрівні — директорові Севастопольського художнього музею імені М. П. Крошицького

БУЗЯН Галині Миколаївні — завідувачеві відділу Національного історико-етнографічного заповідника «Переяслав», Київська область

МІЩЕНКО Ірині Іванівні — заступникові директора Чернівецького обласного художнього музею

НІКОЛЕНКУ Євгену Миколайовичу — науковому працівникові Полтавського державного літературно-меморіального музею В. Г. Короленка

ПОГОНЕЦЬ Олені Дмитрівні — директорові Музею книги і друкарства України, м. Київ.

Президент України Л. КУЧМА.

м. Київ, 16 травня 2003 року.
№ 414/2003.

ПАРЛАМЕНТСЬКА ХРОНІКА

Не хочеш — примусять

Денне засідання 16 травня

Народні депутати обговорили звіт Нацради з питань телебачення і радіомовлення за 2002 рік.

На переконання голови профільного комітету Миколи Томенка, нині треба якнайшвидше приймати закон про суспільне телебачення і робити загальнонаціональний канал. Лунала і серйозна стурбованість стосовно монополізації українського телерадіоефіру. Водночас Нацрада, за словами голови комітету, майже не займається цим питанням, оскільки боїться власників компаній і влади. У такий спосіб інформаційний простір перетворився на «дубинку», якою б'ють опозицію.

Голова тимчасової слідчої комісії з розслідування діяльності Національної ради з питань телебачення і радіомовлення протягом 2000—2002 років Ігор Гринів повідомив, що Президент й дотепер не відреагував на постанову ВР щодо недовіри голові Нацради Борису Холоду. Ігор Гринів зазначив, що за час роботи комісії опрацьовано 18 томів протоколів усіх засідань Нацради, вивчено 40 ліцензійних справ. До комісії звернулося понад 30 телерадіорганізацій зі скаргами на незаконні дії щодо них з боку Нацради. А лист Бориса Холода до Президента, в якому він просить створити таку саму комісію у ВР, Ігор Гринів розцінив як «спосіб звернутися по захист». Парламентарій вважає, що лист не є достатньою підставою для зняття з порядку денного звіту тимчасової слідчої комісії.

Голова ВР Володимир Литвин наголосив: позиція парламенту одна — щоб Національна рада була загальнодержавним органом, який відображає загальнодержавні інтереси, загальносуспільні позиції і потреби.

Крім того, народні депутати обговорили зміни до законів «Про виконавче провадження» та «Про державну виконавчу службу», що мають змусити представників Феміди вчасно і неупереджено виконувати судові рішення. Законопроекти передбачають виконавчий збір, винагороду державному виконавцю, визначають порядок стягнення аліментів, виконання рішень про виселення боржника тощо.

Наталя ЯРЕМЕНКО.

ВИБОРИ

Розпочали із сюрпризів

У Чернігові у зв'язку зі складенням повноважень народного депутата України Валентином Мельничуком, якого призначено головою Чернігівської облдержадміністрації, розпочався передвиборний марафон. Зареєстровано 38 кандидатів у народні депутати України. Серед них, зокрема, лідер ПСПУ Наталя Вітренко, колишні народні депутати України Олександра Кужель, Олександр Пухкал, Валерій Штепа, президент АКБ «УкрСиббанк» Олександр Ярославський. У списку претендентів чимало однофамільців — три Вітренко, чотири Приходька, два Іванових та два Ярославських.

З початку агітаційної кампанії потужно заявив про себе кандидат у народні депутати, головний редактор обласної газети «Гарт» Дмитро Іванов. Красна площа обласного центру ледь вмістила всіх охочих побачити програму представлення заслуженого журналіста України. На прес-конференції народні депутати України Микола Рудьковський, Владислав Атрошенко заявили, що СПУ, блоки «Наша Україна» та Юлії Тимошенко вже домовилися про спільну підтримку згаданого кандидата від опозиції, тривають переговори з цього приводу з КПУ.

Сергій ПАВЛЕНКО.

Забалотували німецьку принцесу

Восьми голосів не добрала Катерина II для позитивного рішення IX сесії міськради для встановлення їй пам'ятника в Севастополі, хоча постійна комісія міськради з науки, освіти й культури попередньо дала згоду. Не взяли до уваги депутати заслуги імператриці Російської держави у створенні Чорноморського флоту, 220-річчя котрого нещодавно відзначили в місті. Не змогли, мабуть, пробачити їй посилення кріпацтва. Проти виступили українські організації міста. Проте частину депутатів не полишає надія встановити пам'ятник німецькій принцесі Софії.

Світлана КАЛИНОВСЬКА.
Севастополь.

ФОТОФАКТ

Фото УНІАН.

Кияни вперше святкували День Європи в Україні.

Ледве жевріє...

САМОВРЯДУВАННЯ

Самоврядування в Україні перебуває в самоізоляції і замкнутості: територіальні громади не використовують у своїй практиці зразки європейського і світового досвіду розвитку громадянського суспільства, бо мало обізнані з ним.

Водночас найавторитетніші соціологічні дослідження свідчать: сьогодні найбільший рівень довіри серед людей мають органи місцевого самоврядування — 38 відсотків. Це вдвічі більше, ніж усі інші гілки державної влади. А що було б, якби самоврядуванню, як мовиться, розв'язати руки і дати реальну силу — фінансове й правове забезпечення? На жаль, право місцевої громади самостійно вирішувати питання свого життя в країні ледве жевріє на рівні середніх і великих міст. І практично відсутнє на інших рівнях. Причини — відомі.

Чинне законодавство, реальна система влади дають багато важелів для втручання органів влади у самоврядні функції. Тобто де-факто маємо цілковиту залежність сільського, селищного, міського самоврядування від районної й обласних держадміністрацій. Як розмежувати їхні функції, передбачено в проекті нового закону про місцеве самоврядування, робота над яким украй затяглася.

Чинний закон про місцеве самоврядування, хоча й відіграв позитивну роль, нині є застарілим і таким, що не відповідає сучасним політичним реаліям і не вписується в головні завдання політичної реформи. Очевидно, що більшість питань, які хвилюють людей, вирішуються на місцях. Але як? Адже тут наявна система політичного й економічного двовладдя між обраними населенням органами місцевої влади й державними адміністраціями. Тим самим штучно створено соціально шкідливу ситуацію конкуренції, коли обидві сторони змагаються за контроль над фінансовими ресурсами, власністю тощо. У програші від того залишається звісно хто — люди.

Не повинно бути питань, за які ніхто не відповідає, так само як і тих, за які відповідальність несуть одразу на декількох рівнях влади. Якщо в процесі політичної реформи не буде закладено конституційний механізм делегування управлінських рішень згори до низу, то питання відповідальності перед виборцями і надалі залишатиметься предметом політичної боротьби й амбіцій політиків та посадових осіб.

Розв'язання цієї проблеми неможливе без законодавчого розмежування державної та комунальної власності та чіткішого визначення правового статусу останньої. Адже на практиці маємо занадто багато розпоряджень і контролю з боку держави за комунальною й місцевою власністю. А це означає, що органи місцевого самоврядування, які покликані задовольняти більшість запитів і потреб населення, насправді позбавлені можливості робити це в повному обсязі.

Друга важлива проблема полягає в тому, що наше самоврядування дуже мало орієнтоване у бік європейської інтеграції. Воно залишається в самоізоляції й замкнутості. На відміну від України, кандидати до Євросоюзу докладають величезних зусиль, щоб підвищити рівень своїх місцевих влад, навчити їх ефективно боротися за кошти з різноманітних фондів та використовувати отримані кошти в інтересах громади, підвищуючи тим рівень життя людей. На жаль, влада в Україні ще далека навіть від постановки таких питань. Багато політиків твердо переконані: лише через дійове місцеве самоврядування можна перейти до великомасштабної реформи політичної системи, наголошувалося на міжнародній науково-практичній конференції «Шляхи посилення дієздатності місцевого самоврядування в Україні в контексті політичної реформи з урахуванням європейського та світового досвіду», що відбулося у Вінниці.

Віктор СКРИПНИК.
Вінниця.

ФОТОФАКТ

Мітинг протесту національно-патріотичних сил, які вимагають негайного справедливого суду і звільнення учасників подій 9 березня 2002 року, відбувся біля Лук'янівської в'язниці.

Фото Олега ДИКАНЯ (Укрінформ).

«За заслуги перед містом»

Сесія Сєвєродонецької міської ради ухвалила рішення про нагородження народного депутата України Геннадія Удовенка відзнакою «За заслуги перед містом Сєвєродонецьком» і присвоїти йому звання «Почесний громадянин Сєвєродонецька». На думку міського голови Володимира Грицишина, голова Комітету з питань прав людини, національних меншин та міжнаціональних відносин народний депутат Геннадій Удовенко зробив великий внесок у господарський і соціально-культурний розвиток міста. Зокрема, завдяки сприянню народного депутата на нинішній рік було закладено дотацію місту на більш як мільйон гривень.

— У нас завжди забирали дотації і ми вважали, що це несправедливо, — каже міський голова Сєвєродонецька. — Що краще ми працювали, то більше грошей у нас забирали. Йшли вони на розв'язання проблем тих міст і районів області, доходна частина яких набагато менша, ніж наша. Нині Сєвєродонецьк не є містом-донором, а отримує додаткові дотації на розвиток.

Алла АНТИПОВА.
Луганська область.

БАЛАНС ТИЖНЯ

Як міністри і депутати шукали гроші

Тиждень пройшов у гарячковому пошуку грошей на всіх рівнях — від корпоративного до урядового. Як ми й прогнозували в попередньому «балансі», каталізатором пошуку став бюджет, а точніше — потреба збалансувати низку статей, пов'язаних із джерелами фінансування для драматичної, ускладненої погодою посівної, а також для задекларованого підвищення заробітних плат для бюджетників.

Верховна Рада розглядала одразу кілька проектів змін до бюджету, водночас закликаючи уряд підняти мінімальний розмір заробітної плати зі 185 до 235 гривень з 1 липня цього року. Кабінет Міністрів рішуче відмовлявся, розуміючи, що непідкріплене джерелами фінансування таке рішення призведе до стихійного вивільнення кадрів на місцях і зростання заборгованості у заробіних платах. А Федерація роботодавців України зазначала, що наслідки можуть бути й плачевніші. Попередити такий перебіг подій можна, завдяки зниженню податкового тиску, передусім на фонди заробітної плати. Але урядові рухи в цьому напрямі спантеличують. Так, піднявши планку заробітної плати, з якої нараховуються внески у страхові соціальні фонди з 2200 до 2660 гривень, уряд, схоже, дійшов висновку, що працює в країні мільйонерів. Однак рокфеллерів — обмаль, зате злидарів — хоч греблю гати. Цілком очевидно, що реформувати систему оплати праці треба з іншого боку: скорочуючи розміри прибуткового та соціального оподаткування, перекладаючи частину відрахувань у соціальні фонди з роботодавців на найманих працівників. Адже загальний рівень відрахувань у страхові фонди вже сягнув 37,5 відсотка. Отакої!

Прийнятий у першому читанні урядовий проект змін до цьогорічного бюджету хтось називає непопулярним, хтось — суперечливим (податкових «коней» в середині року не міняють). На мою думку, він вказує на те, наскільки уряд віддалений від народу. Цей пікантний нюанс підтверджується іншими, суто економічними нюансами. Кабінет Міністрів піднімає розмір рентної плати за видобуток природного газу й вугleводнів, аргументуючи це тим, що компанії «Нафтогазу України» працюють і так надзвичайно рентабельно (з виступу у сесійній залі Першого віце-прем'єра, Міністра фінансів Миколи Азарова). І це закономірно, бо в першому кварталі ДК «Укргазвидобуток» істотно збільшила всі свої техніко-економічні показники. Країна одержала на 22,5 мільйона кубометрів природного газу більше, ніж за відповідний період минулого року, а видобуток нафти збільшився на 31 відсоток — до 26 тисяч тонн. Хіба нас не вчили, що ударна праця — запорука зростання наших прибутків? З одного боку, їхня ударна праця сприяла газопостачанню житлово-комунального господарства країни, з другого — насиченню ринку світлими нафтопродуктами. Разом з тим на багатьох вітчизняних родовищах до 80 відсотків запасів газу вже вичерпано. І нарощувати обсяги власного видобутку можна лише за рахунок багатомільйонних капіталовкладень, як це було в першому кварталі.

Отже, скорочуючи рентабельність газовиків накручуванням рентних платежів, уряд гальмує обсяги видобутку енергоносіїв, призначених для житлово-комунальної сфери. А від їхнього дефіциту до їхнього подорожчання — пряма дорога. Тим часом, якщо подорожчає газ — подорожчають і житлово-комунальні послуги для населення. Чи треба нагадувати, що воно й так у боргах перед комунальниками? Може, якось минеться? Навряд. Минулого тижня Верховна Рада списала бородатий борг місцевих бюджетів перед НАК «Нафтогаз України». Мова йшла про невідшкодовані дотації семи-восьмирічної давності, котрі весь цей час обростали пенею.

За перманентного дефіциту грошей ми навчилися добре рахувати борги. Бо це вигідно на всіх рівнях. Це дуже добре засвоїли у Фонді державного майна, для якого пошук грошей ускладнюється завданням знайти ефективного власника того чи того об'єкта приватизації. Судячи з виручених у першому кварталі 700 мільйонів гривень, цей процес стає дедалі продуктивнішим і, за словами глави ФДМУ Михайла Чечетова, навіть активізується. Зрозуміло, неабиякі гроші обіцяє продаж таких ласих об'єктів, як металургійні комбінати імені Петровського та Дзержинського на Дніпропетровщині. Однак від оголошення конкурсу з продажу останнього, обтяженого більш як мільярдним боргом, уряд поки що утримується. Враження таке, що лише банківська система не має клопотів з грішми. І це справді так, оскільки її вільна ліквідність минулого тижня вже становила майже півтора мільярда гривень — добрий знак для економіки з огляду на те, що банки її зараз активно кредитують.

Коментуючи перебіг справ, глава Нацбанку Сергій Тігіпко випромінював задоволення. Викуповуючи упродовж тижня на міжбанківському ринку тверду валюту, його підопічні невимушено тримають курс гривні. Монетарна динаміка і темпи економічного зростання, схоже, дозволять їм до кінця року довести валютні резерви до шести мільярдів доларів. Інфляція? На думку Сергія Тігіпка, у травні вона не перевищить піввідсотка. Бюджет? Справді, урядові пропозиції збільшують його доходну й витратну частини на 2068,4 мільйона гривень, що для головного банкіра країни означає потребу відкоригувати низку монетарних показників. Але він уже проходив і не таке. І потім позаду лише перше читання законодавчих змін. Але щоб скрізь гарно — так не буває.

Кажуть, уряд пообіцяв до другого читання відшукати гроші для підвищення мінімального розміру заробітної плати до рівня, якого всі так палко очікують. ▼

Сергій ВЛАД.

Голос України

Пам`ять на цвяха

(Початок на 1-й стор.).

1992 року, під час спільної панахиди на Волині, було висловлено думку, що потрібно шукати точки дотику і йти до примирення. Однак останнім часом проблема набуває особливої гостроти. На ваш погляд, чим це зумовлено?

О. Зінченко: Історія — дуже складна

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

річ, яка працює не за логікою власною, а за логікою, яка дуже неоднозначно позначається на політиці. Кожне десятиріччя нагадуватиме нам про непросте минуле. Випробовуватиме покоління політиків на вміння говорити чесно, мовою правди та відповідальності.

Історія не дає нам рецептів, вона дає лише уроки. Дає можливість ще раз звернути увагу на те, що навіть невеликі складнощі можуть поступово призвести до великих потрясінь. Тому зробив би два наголоси:

перший — сучасним політикам не уникнути складних питань історичного минулого;

другий — волинські події сьогодні не є основним в україно-польських відносинах; головним, визначальним є надзвичайно високий рівень двосторонніх відносин у всіх сферах. Для того, щоб тільки підтвердити останнє, пригадаємо лише десять останніх днів: у Варшаві відбулися офіційні переговори делегацій Верховної Ради України та Сейму Польщі з широкого кола питань двосторонніх відносин; створена міжпарламентська асамблея; у Вашингтоні відбулися зустрічі Голів Рад національної безпеки, керівників міністерств оборони, відбулась низка зустрічей на рівні громадських організацій, підприємців і бізнес-структур.

Скажу відверто: не так часто отримував таке задоволення від спільної роботи. Ці консультації мали абсолютно відкритий та дружній характер. Обговорено весь обсяг фундаментальних надбань та гострих проблемних питань: від ідей, організаційних механізмів до законодавчих європейських документів. Нам запропоновано низку спільних проектів. Тому не випадковим є й те, що тісно співпрацюють наші військові, створені спільні структури, які діють у різних регіонах світу, зокрема у Косово. Обговорюється питання спільної участі наших військових у відновленні Іраку.

Зрозуміло, що там, де є робота, там можуть виникати складнощі. Щодо Волинських подій, то слід зрозуміти, що ще живі люди, учасники тих подій, їх нащадки. Цього не можна забувати. Пам`ять має працювати щодня, її на цвях не повісиш.

На жаль, про ветеранів, про їхню соціальну підтримку ми згадуємо 9 Травня. А в інші дні бюрократ виявляється дуже обтяжений іншими питаннями. Переконаний, День Перемоги — це не тільки 9 Травня. Перемогу наші батьки здобували щодня, тому й про наслідки війни треба пам'ятати щодня.

Україно-польські відносини мають надзвичайно широку площину й величезну щільність.

Наша розмова відбувається в редакції газети Верховної Ради, тому акцентую — за останні півроку-рік парламентські відносини України і Польщі виходять з тіні інших. Раніше конструктивність міждержавної роботи пов`язувалась з частотою зустрічей президентів, контактами міжурядових структур і майже відсутністю парламентської роботи.

Сьогодні ж саме парламентська робота стає окремим, надзвичайно важливим етапом нашої співпраці. Адже без законодавчих рамок, тобто правового врегулювання всього комплексу двосторонніх відносин, складно уявити наше майбутнє. Я дякую польському Послу, що в нас склалися добрі особисті стосунки. Зустрічаємося ми не так часто, як хотілося б, але досить інтенсивно. Не з багатьма країнами ми маємо таку щільність роботи. Нині йде підготовка до сесії міжпарламентської асамблеї, яка відбудеться у червні (16—18). Я вітаю пана Посла. Ми створили серйозне підгрунтя для серйозних відносин. Є всі підстави говорити, що цей досвід буде поширено на стосунки з країнами Балтії та Чорноморського регіону.

М. Зюлковський: Дуже дякую, що згадали події, які відбулися буквально за ці десять днів. Є ще й інші. Оскільки сьогодні в Польщі є дві чергові українські парламентські делегації. Незабаром приїжджає наш голова Комітету із закордонних справ в Україну.

Наш міністр культури в нинішньому році під час зустрічі з міністром Богуцьким розпочав таку акцію: уфондування 20 піврічних стипендій для українських художників. І вже в понеділок я отримав рішення міністра, кого ми можемо запросити. Перша група цих митців уже поїхала, а друга готується. Ваші українські митці давали рекомендації претендентам. Тими, хто поїхав, опікуватимуться наші художники. Йде щорічна робота комісії, яка відбирає українських стипендіатів до різних вузів. Приїжджає комісія Фонду Фулбрайта, яка відбере 20 стипендіатів на дворічне навчання. Польське Посольство нині, як туристичне бюро, — дуже багато делегацій.

О. Зінченко: Але це краще, ніж тихе життя, правда?

М. Зюлковський: Звичайно. Польсько-українські відносини мають дуже позитивний характер. Ми прийшли до польського суспільства з договором про добросусідські стосунки, і це було прийнято без якихось сумнівів. Є справді щось нове у польському суспільстві щодо України. Ваша країна стала головною в нашій східній політиці. Десять років — це і короткий термін, і довгий. Що стосується українсько-польських стосунків у цьому історичному аспекті, про який казав пан заступник Голови, вони справді торкаються почуттів, а не лише конкретних інтересів. Щоб додати до цієї картини не лише політичний чинник, а й суспільний, наведу трохи статистики. Товарообіг становить 1 мільярд 600 млн. доларів. Але з`ясовується, що цей товарообіг з польської сторони дають шість тисяч підприємств. Якщо додати сюди українські фірми, то це більше як 100 тисяч осіб. Це вже суспільний чинник наших відносин.

Про Волинь. Наш Президент, що є одним з відомих європейських політиків, бере досвід з україно-польських відносин. Нам вдалося досягнути рішень навіть більш оригінальних, ніж з іншими країнами регіону. Одне з таких рішень стосується віз. Такого рішення немає більш ніде. Те, що ми чекаємо від України більшого, інколи викликає напруження. По-перше, чекаємо політично-економічного успіху України. Безперечно, за останні десять років Україна досягла багато. Але щоб наше стратегічне партнерство мало серйозний європейський рівень, потрібно спільно долати процес трансформації.

Повертаючись до подій на Волині, треба сказати, що наш Президент знає, як багато болючих питань за останні десять років зініційовано. Ми стали досвідченішим народом. Внутрішня дискусія стане підтвердженням того, що свідомість, тотожність польського народу уже грунтовніша. Вже є наш досвід і досвід інших європейських країн: польсько-німецьке примирення, польсько-українське також, французько-німецьке. Подібні кроки додають престижу таким країнам у Європі.

Німеччина, Польща чи Франція нічого не втратили в тому, що визнали деякі чорні плями у своїй історії, а навпаки, знайшли. Історію приховати неможливо. Якщо говорити про усвідомлення відповідальності, то Німеччина мала великі внутрішні проблеми після другої світової війни. Допомогли німецькому народові інтелектуали.

Тому намагання нашого й українського президентів вшанувати пам`ять жертв трагедії є цілком доцільним кроком.

Є певний підсумок нашої роботи. Її ідея — вшанувати пам`ять жертв. Польська сторона готова обговорювати це з українською, якщо та бажатиме. Ми вважаємо, що польські громадяни і сім`ї, Президент мають право відзначити пам`ять цих жертв. Україна має моральне й політичне зобов`язання надати таку можливість польським громадянам. Не йде мова про святкування. З боку офіційної Польщі ніколи не було жодних намагань отримати покаяння від української сторони. Я знаю, що лунають такі ідеї. Є домовленість між нашими парламентами про спільну заяву. Все може бути. Але ми дійшли згоди, як організувати відзначення цієї сумної дати.

О. Зінченко: Хотів би додати.

Перше. Роль у цих процесах еліт двох країн, розуміння елітою своєї відповідальності за минуле і за майбутнє. За минуле — означає правильне розуміння того, що відбулося, використання досвіду і всього контексту наших відносин. Розуміння того, що в нас були надзвичайно важливі позитивні сторінки. А також того, що інколи списання з історії складних сторінок не дає підстави творити правильне майбутнє.

І друге. Без розуміння складнощів нації не буває. Тому питання відповідальності суспільства пронизує відповідальність еліт, механізми творення держави. І українське суспільство готове до цього.

Ми обговорюємо це питання в газеті Верховної Ради «Голос України», тоді як тему Волини-43 вже порушено в українських ЗМІ. І політики, і громадські діячі Польщі широко представлені останнім часом в українській пресі. Низка конференцій відбулася в українських містах. Це означає, що в нас теж відбувається злам ставлення до подій на Волині. Ми готові до відкритої дискусії. Це не означає тільки одного: що треба погодитись з усіма акцентами, які з`являються під час кожної дискусії. Бо вони іноді надто емоційні, суб`єктивні. А от визнати, що питання складне і має різні аспекти, поступово підійти до більш точної характеристики всього того, що відбувалося, — це теж наша відповідальність.

І нарешті, ми не вперше підходимо до цих подій. Правда в тому, що ще в 1993 році була перша заява. У 1997 році президенти наших країн чітко висловилися з цього приводу. Чинник вибачення та порозуміння поступово пронизує суспільство. Це і є підгрунтям того, що ми відкрито і спокійно, виважено підходимо до таких дискусій, до самого факту їх появи. Коли ми кажемо про легкість стосунків з польською стороною, то вони грунтуються на тому, що наші партнери мають доктрину цих стосунків. Польщу по периметру оточують держави, яких не було до 1991 року. І один з висновків, якщо хочете — політичний, постає сьогодні ось у чому: якщо за десять або за дванадцять років на такому клаптику вдалося побудувати стабільні відносини, то це означає, що цей регіон, а отже і українсько-польські відносини, є постачальниками європейської стабільності, а не постачальниками європейської небезпеки. І можна казати, що наші відносини будують прообраз майбутніх світових відносин. Ми відповідаємо за цей регіон. Ми його утворюємо і в нас є дуже позитивна динаміка. Ми не збираємося просто відсвяткувати україно-польський 2004 рік. Ми маємо на меті побудувати доктрину нових відносин у сфері культури, в соціальних процесах, в упорядкуванні архівів, в розумінні історичних спадщин — від відзначення історичних дат до впорядкування цвинтарів.

М. Зюлковський: Справді, за останні

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

три-чотири місяці, дякуючи політичній волі Президента, інших представників української влади, нашим архівістам вдалося досягнути рішення про відкриття архівів, які стосуються волинської трагедії. А ці архіви —декілька кілометрів. Саме тому їх не можна розглянути, проаналізувати негайно. Можливо, наприкінці цього року буде оприлюднено частину цих архівів. Ще два аспекти, які стосуються волинської трагедії і ставлення до відзначення цієї дати. Ми в Польщі подивовані такою глибокою і дуже інтенсивною дискусією з цього питання в Україні. Така дискусія, і ми це розуміємо, не може бути простою, бо думки завжди будуть різні. У цій дискусії, під час зустрічей з окремими групами населення, ми побачили, що є щось природне, про що не треба забувати: вшанування пам`яті загиблих жертв. Не можна загальмувати цього бажання жодними, навіть історичними документами. Наші післявоєнні історія, традиції також дуже важливі для українців і для поляків. Ми більше пам`ятали про героїв, ніж про жертв війни. Ми зрозуміли під час зустрічей, що незалежно від політичної ситуації, бажань конкретних осіб, які викладають аргументи, є також щось, що переважає політику. І воно є. Як сказав пан Зінченко, прогрес, якого ми досягли у розумінні проблеми волинської трагедії, — то перепустка в майбутнє.

В. Королюк («Голос України»): Я народився і виріс на Волині. Батьки й досі живуть там. Нещодавно повернувся звідти, чесно кажучи, там трошки інший погляд на всі ті події. Волиняни мають змогу дивитися польське телебачення. Дехто регулярно буває в Польщі. Там є проблема критичного сприйняття польської позиції. Скажімо, щодо жертв. Наприклад, Семашки подають, що під час волинських подій з польської сторони загинуло 100 тисяч осіб. Краєзнавець Ярослав Царук, об`їхавши всі села, що згадуються у Семашків, дійшов висновку, що ці цифри завищені у п`ять-вісім, а то й у десять разів. Чи є у польського уряду офіційний погляд щодо кількості жертв?

М. Зюлковський: Дякую за це запитання. Ні, офіційних даних немає. А що стосується Семашків, справді, таку книжку було надруковано. Питання дуже делікатне, як оцінити цю книжку: різні погляди в Україні й у Польщі. В Польщі її сприйняли як голос свідків, а не як історичний підручник. Це — прямі записи свідків. Треба мати на увазі, що свідки мають право голосу. Книжка може слугувати лише як помічник історикам, але спочатку все потрібно перевірити. Тому ніколи ані Президент, ані інший урядовець не порушували питання про кількість загиблих.

О. Зінченко: Якщо взяти не історичні архіви, а записи маршалів, то з`ясується, що на одні й ті самі події є різні точки зору. Тому не потрібно сприймати кожну книжку як історичний факт, а як

▼

не повісиш

«КРУГЛИЙ СТІЛ» —
УКРАЇНО-ПОЛЬСЬКІ ВІДНОСИНИ У СУЧАСНОМУ КОНТЕКСТІ.
До розмови в редакції газети «Голос України» запрошено: Олександра ЗІНЧЕНКА — заступника Голови Верховної Ради України; Марека ЗЮЛКОВСЬКОГО — Надзвичайного і Повноважного Посла Республіки Польща в Україні

суб'єктивний, літературний опис тих чи інших подій. І тільки загальний контекст наближає до істини. В українській історичній літературі з`явилися відповідні статті, що є реакцією на згадану книгу. У них доводиться, що багато фактів історично не підтверджені. Але заперечити саме право надрукувати той чи інший матеріал — це не є правилом відкритого суспільства. Тому не слід погоджуватися з кожною фразою, з кожним словом, іноді — навіть з кожною книжкою, яка з`являється в тій чи іншій країні. Потрібно тільки розуміти, що наші історики теж мають сказати своє слово. У ВР відбулась нещодавно така конференція. Історики навіть трошки емоційно висловлювались. Емоції є наслідком того, що ми дуже довго замовчували ці події. Головне — пам'ятати: в могилах лежать не тільки поляки окремо, а українці окремо. Є багато могил, де вони поряд. І вшанувати їх пам`ять — справа спільна.

М. Зюлковський: Ще одне делікатне питання, що стосується цієї книжки. Це — її назва. Питання таке: за останні 50—60 років комуністична пропаганда і у нас, і у вас так сильно спрацювала на створення одного стереотипу українця чи націоналіста українського, що це у Польщі, на жаль, вважається дуже природним. У Польщі починаємо розуміти, що це заміна слів «патріот» — «націоналіст». І нам також треба працювати над цим стереотипом. Українська сторона може дуже допомогти нам у цьому.

Поляки по-різному оцінюють ті події. Відбулося певне переосмислення сутності того періоду. Хоча до сьогодні сприйняття Волині-43 було суто негативним.

О. Зінченко: Ми розрізняємо, є міждержавні відносини, є міжорганізаційні і є особисті. Врегулювати цілий комплекс проблем треба й у волинських подіях. Є бажання людей побувати на могилах рідних. Це треба розуміти не як міждержавні, не як міжорганізаційні, а стосунки між людьми.

Ред.: До речі, проведене соціологічне дослідження на Волині показує, що там побутує думка серед людей, що волинська трагедія була спровокована третьою стороною. А яка точка зору існує у пана Посла?

М. Зюлковський: Я чув про це дослідження. Відповідь не знаю, оскільки я не історик. У істориків польських, українських немає таких безпосередніх доказів. Навіть для науковців це початок дискусій, суперечностей. Занадто мало документів, не доведена інформація. Треба почекати, поки вийде обгрунтований аналіз усіх документів.

О. Зінченко: У нас в цілому існує дещо одновимірне розуміння подій 43-го, 45-го року, приходу радянської влади до західних земель, участі СМЕРШу в цих подіях. Думаю, що ми ще довідаємося про нові сторінки щодо ідеологізації цих подій. Рівень пропагандистського замулювання цих подій був величезний. Твердити, що один архів поставить крапку чи одна робота, чи одна книжка — це значить не розуміти, що життя було в тисячу разів складніше. Жодна книжка, жоден архів не зможе нам дати остаточної відповіді. Наші батьки пережили страшний, складний етап життя. Їм не позаздриш. Нам треба працювати, щоб жити краще, щоб не повторювалися трагедії.

Ред.: Архівні документи ще не гарантія того, що вони правдиві. Наприклад, часом зустрічаються твердження, що українські і польські формування у складі окупаційних військ якимось чином причетні до волинської події...

М. Зюлковський: Це цікава інтуїція істориків. Польські вчені згадують про такі випадки, але чи можна це назвати причиною протистояння, не з`ясовано. Це треба обгрунтувати.

О. Зінченко: Я переконаний, що ми ще не знаємо масштабів ідеологічного тиску на населення, який був і в Польщі, і в Західній Україні. Друкувалися матеріали в газетах, друкувалися історичні книжки. Це означає, що в той час формувалося викривлене ставлення одного народу до іншого. Це потім мало наслідки в подіях 43 року. Але ж наприкінці 20-х, 30-х років почався процес створення викривленого розуміння в Польщі українця, в Україні — поляка. Конкретним урядовцям треба було пояснити свої дії. Польська держава формувалася в ті часи й на західноукраїнських землях. Треба було мати підстави для таких дій. Тому вся література, архіви пронизані ідеологією, а не фактами. Тут потрібно погодитися з вами, що не кожен архівний документ є історична правда.

М. Зюлковський: Так, безумовно. Інше питання — наскільки рівень ідеології нам перешкоджає. За останні 10—15 років ми маємо докази, наскільки політикам, еліті вдалося додати щось позитивне в польсько-українські відносини. Українці найбільше вивчають польську мову. Це свідчення конкретних позитивних зрушень. Коли державна політика послідовна, можна досягнути і політичної, і національної згоди з багатьох питань. В Польщі, наприклад, нам це вдалося у питанні європейської інтеграції. В Україні теж є багато чинників такої державної політики. Україна є європейською толерантною країною і все це набуто за останні 10 років. Інформаційні технології спрацювали.

Ред.: Пане Посол, пане заступнику Голови, нині засоби масової інформації, і українські, і польські дуже багато матеріалів присвячують волинським подіям. І часом там звучать доволі гострі і часом не обгрунтовані взаємні звинувачення. Нинішня розмова навряд чи дасть відповіді на все. Однак визначити шлях, яким ми повинні йти в оцінці подій, необхідно. Тому наступне запитання: яким чином підпільні формування (українські і польські), які боролися проти окупантів, могли впливати на події на Волині у 1943 році ?

О. Зінченко: Казати, що в нас було організаційно оформлене протистояння, немає підстав. Це стосується і протистояння підпільних формувань. Документів, де це було б підписано на міжорганізаційному, міждержавному рівнях, я не бачив, не знаю. Не було протистояння між народами. Так сталося, що в деяких населених пунктах відбувалися резонансні події. Не можна спрощено розуміти, що події спровоковано СМЕРШем, КДБ або Армією Крайовою, або ОУН — УПА. Я ще раз повторюю: я не знаю організаційно оформлених рішень цих чи інших організацій.

М. Зюлковський: Я цілком згоден з такою позицією. Для таких дискусій потрібно кілька років обгрунтованих досліджень. Ми не знаємо всієї правди. Знаємо лише, що з польської сторони вбито певну кількість вояків. Є також сім'ї цих жертв, які хочуть вшанувати пам`five загиблих. І головне — щоб ми на державному рівні дійшли згоди в цьому питанні, тобто вшанували пам`ять. Я не поділяю позиції, що не слід вшановувати пам`ять, доки немає конкретного обгрунтування.

О. Зінченко: Сьогоднішній рівень значно відрізняється від того, що був 50 років тому. Хворобливе бажання багатьох політиків в той час використати ускладнення для того, щоб досягти своєї мети, виправдати власні помилки, не притаманне сьогоднішнім відносинам.

Ми позбулися цього негативу, але це не означає, що його не було тоді. І, слава Богу, що ми живемо тепер у цивілізованому суспільстві, яке толерантно сприймає представників інших націй. Минулі події мають нас застерігати не йти шляхом ворожнечі.

М. Зюлковський: Я хотів би додати цікаву інформацію. Наприкінці квітня наш Президент зустрівся з волинянами польського походження. Це була дуже важлива зустріч. При всій різниці думок. Вперше у Польщі визнали, що спільне вшанування справді потрібне. Такого в Польщі раніше не було.

Ред.: Пане Посол, ви наголосили, що складно нині з`ясувати всі події, які відбувалися. Чи потрібно нам зараз узагалі шукати того першого, хто кинув камінь розбрату? Може, потрібно шукати інші шляхи виходу з цієї ситуації?

М. Зюлковський: Коли ми кажемо про вільне суспільство, ми маємо на увазі, що всі думки необов'язково однакові. Тому я дуже вдячний українським політикам, що вони сприйняли цю тему як дуже важливу і для Польщі, і для України. Для нас дуже важливо, що така дискусія взагалі відбувається. Вона показує відкритість, відвертість України. Навіть дещо різку точку зору я сприймаю як таку, що має право на існування. Навіть те, що ми спілкуємося в газеті, є політичним рішенням, і це вже позитив.

О. Зінченко: Історичний детермінізм — справа дуже складна. І абсолютно безперспективно шукати того одного, хто перший почав. Я думаю, що мета нашого обміну думками, мета кожного серйозного політика нашої країни — досягти історичної відповідальності за майбутнє. А це означає, що ніколи ми не допустимо, щоб ситуація, яка викликала складнощі в минулому, була відтворена в майбутньому. Розуміння національної відповідальності, національної єдності, розуміння відповідальності політичної еліти, відкритості суспільства, відкритості до постановки питання в засобах масової інформації — це гарантії майбутнього. І в нас немає жодної засторги, що ця дискусія ускладнить нам життя.

М. Зюлковський: Я сказав би так: наша політична відповідальність — це відповідальність не судова. Але є потреба, у переносному сенсі, пережити ще раз. Є певні сім`ї як у Польщі, так і в Україні, які цього бажають. Думка наших народів теж має значення.

О. Зінченко: Коли йдеться про війну, ми часто уособлюємо її з маршалами, генералами, політичними діячами. А потрібно починати абсолютно з іншого. Починалося все з долі окремо взятої людини. Складність історії полягала в тому, що ця людина страждала від рішень політиків. Конкретна людина страждала від того, що ми щось не те будували в житті. І розуміння того, що світ побудований на інтересах конкретної людини, а не окремого політика, і є найголовнішим. Якщо говорити про вшанування — вшановують пам`ять народу, а не політиків чи голів еліт.

Ред.: І все-таки чому акцентується увага саме на волинських подіях 1943 року? З нічого нічого не буває. 1943 року передували події 42-го, 41-го. Після 43-го був 44-й і т. д. Скільки часу, скажімо, тривало це протистояння? Чи є спроби з боку Польщі зрозуміти ситуацію, звідки взялися події 43 року?

М. Зюлковський: Ці конкретні події, які називаються волинською трагедією, почалися з квітня і тривали до жовтня 43 року.

Ред.: В українських істориків є така версія, що то була реакція на події на Холмщині в 42 році, коли близько 400 українців було розстріляно поляками.

О. Зінченко: Я не випадково згадую 30-ті роки. Тоді відчувалося збільшення напруженості спочатку між урядами та керівництвом. Воно поступово оформлювалось в деякі акції, висловлювання, позиції засобів масової інформації, які потім позначились і на подіях сорокових років. І частково у 50-х роках. Якби політики в 30-ті роки зробили висновки, як ми сьогодні, якби тоді відбувалися такі зустрічі, «круглі столи», я думаю, ми не мали б таких ускладнень. Саме тому сьогоднішня розмова дуже важлива.

М. Зюлковський: Я сказав би, що передусім треба зрозуміти також історію Європи. Немає ідеальних відносин поміж народами. Але є окремі питання історичного контексту, в якому конкретні люди, політики приймали рішення. Історичний контекст не тлумачить всього. Контекст — це політична, конкретна відповідальність.

Ред.: Відомий польський політик Яцек Куронь у листі з приводу 60-річчя волинської трагедії звернувся до українців зі словами: простіть нам. Українські історики, учасники «круглого столу», який відбувся 19 березня поточного року, у зверненні до керівництва Української держави висловили пропозицію: обом сторонам засудити міжетнічний конфлікт зі словами: «Пробачаємо і просимо вибачення» й вважають, що вшанування пам'яті жертв подій на Волині повинне слугувати примиренню народів обох держав. То можливо. Такий підхід повинні продемонструвати й офіційні кола.

М. Зюлковський: Це справді шлях до природного примирення. Ми можемо вважати, що політики ведуть народи до примирення. Неможливо відокремити бажання еліт від бажання народу. Потрібно показати, як нині відбуваються польсько-українські суспільні контакти. Вони творяться взагалі в нових обставинах. Вперше в історії Польщі ми прийшли до таких відкритих контактів, як з Україною. Ми можемо абсолютно вільно дискутувати, висловлювати різні точки зору. Нині українці більше користуються послугами польських турагенцій, їздять до польських Карпат більше, ніж до українських. Такого ніколи не було. І це свідчення про реальні відносини. Самим полякам потрібна ця перепустка в майбутнє, це примирення. Оскільки ми розуміємо, що не можна без цього обійтися. Польща і Україна потрібні одна одній.

О. Зінченко: Ми маємо акцентувати питання мотивації примирення. Справді між нашими країнами досягнуто винятково високого рівня розуміння. Розуміння міждержавного. Свідомі нації завжди будуть іти шляхом «човника», тобто повертатись щоразу до історії. І тепер між Україною і Польщею іде етап поглиблення відносин в усіх сферах. Ще один висновок. Якщо поставити тут крапку, то це буде абсолютно несправедливо. Погоджуюся з паном Послом, крім цього питання, нам потрібно вирішити багато чого в галузі економіки, культури. Наприклад, трубопровід Одеса—Броди—Гданськ. Посилити питання міжрегіональної співпраці. Наприклад, волиняни, яких ми сьогодні згадували, потребують спрощеного проходу кордонів. Важливо, щоб українці не були нацією, яку ігнорують у Європі. Оці питання позначаться на майбутньому наших міжнаціональних, міждержавних відносин. Це є набагато важливішим, ніж акцентування на тому, чого ми не зробили, чого не досягли. Розуміння, що ми конкретизуємо, поглиблюємо нашу співпрацю — це важливіше, ніж деякі історичні акценти нашої дискусії.

Ред.: Шановні пане заступнику Голови Верховної Ради, пане Посол, редакція «Голосу України» щиро вдячна вам за участь у розмові. ▼

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Не хворійте, ветерани!

АКЦІЯ «ГОЛОСУ УКРАЇНИ»

Ветеранам війни і передплатникам газети «Голос України» протипухлинний центр «Фенікс» готовий допомогти, чим може.

Напередодні Дня Перемоги до харківського корпункту редакції зателефонував давній прихильник нашої газети, керівник протипухлинного науково-лікувального центру «Фенікс» Михайло Количев. Читачі зі стажем, мабуть, пам'ятають, як довго і наполегливо «Голос України» кілька років поспіль обстоював новаторський метод лікування ракових захворювань, розроблений доктором І. Куликом ще за радянських часів. Однак знадобилося майже два десятки років, щоб ідея і наукове відкриття талановитого лікаря-онколога виборсалися з пут медичної бюрократії і прислужилися людям, які опинилися в залежності від цієї страшної хвороби; подолали шлях від цілковитого забуття до офіційного визнання; врятували життя багатьом десяткам тяжко й безнадійно хворих людей, яким традиційна медицина, на жаль, відводила хіба кілька місяців життя. Втім, приємно, що у цій добрій справі є посильна допомога і нашої газети.

— То що, знову чиновники життя не дають? — запитую директора.

— Зовсім ні! — жартує. — Навпаки, всіляко допомагають, хоча б тим, що вже не заважають. А телефоную тому, що хочу редакцію, а передусім її передплатників, особливо старшого покоління, привітати з великим і незабутнім святом Перемоги. Побажати всім міцного здоров'я, дожити до глибокої старості й ніколи не хворіти.

Звичайно, це привітання, наймовірніше, залишилося б за рамками сьогоднішнього числа газети, якби Михайло Олександрович на знак подяки за підтримку у важкі часи не запропонував провести спільну акцію.

Віднині і до кінця року всі передплатники газети «Голос України», якщо, не приведи Боже, в них або їхніх близьких, рідних людей трапиться лихо, отримують право на двадцятип'ятивідсоткову знижку на препарат «Флараксин» — один із найефективніших і найдоступніших лікарських засобів, здатних здолати ракову недугу.

Фото автора.

Та особливе ставлення у центру «Фенікс» до ветеранів Великої Вітчизняної. Усі вони в разі потреби можуть придбати «Флараксин» за півціни, за чверть вартості, а у крайніх випадках і отримати безплатно. «Все залежить від стану здоров'я страждальця, від його матеріального становища, — каже Михайло Количев. — Ми сповнені бажання допомогти якомога більшій кількості хворих, зробити «Флараксин» не тільки найефективнішим, а й найдоступнішим лікарським засобом. Але роздавати його всім, хто потребує, безплатно, на жаль, з відомих причин не можемо».

Докладніше про умови акції і методику лікування ракових захворювань центру «Фенікс» — у найближчих числах газети або телефоном у Харкові (0572) 456-628 — протипухлинний центр «Фенікс».

Микола КОСИЙ.

Харків.

УРОЧИСТОСТІ

Тарасове повернення

На Черкащині розпочалися урочистості з нагоди 142-ї річниці перепоховання Тараса Шевченка з цвинтаря Санкт-Петербурга до Канева, на Чернечу гору.

У традиційній ході «Останнім шляхом Кобзаря» взяли участь майже дві тисячі канівчан та гостей міста. Серед них — делегації з Казахстану та Білорусі. Під стінами Успенського собору відбувся мітинг-реквієм. Від імені земляцтва «Шевченків край» заступник голови Київської міської держадміністрації Юрій Россада поклав квіти до пам'ятника «апостола правди і любові». Національна капела бандуристів виконала пісні та думи на слова Кобзаря.

А на Тарасовій батьківщині, у Звенигородці, Моринцях, Шевченковому, Вільшаній, триває обласне літературно-мистецьке свято «Садок вишневий коло хати», **повідомляє наш власний кореспондент Лідія ТИТАРЕНКО.**

На знімку: квіти до могили Тараса Шевченка покладають юнаки і дівчата Канівського державного училища культури і мистецтв.

Фото автора.

«Золоті» таланти Волині

ФЕСТИВАЛІ

Щедрий урожай нагород фестивалю-конкурсу «Кубок Євразії виконавських мистецтв» привезли з Одеси юні волиняни. Гурт із дванадцяти молодих обдарувань удостоєний чотирьох золотих, трьох срібних і чотирьох бронзових медалей.

"Золото" вибороли дванадцятирічна ковельчанка Тетяна Печенюк (вокал), восьмирічна Олександра Бурба (хореографія), дев'ятирічна Іринка Ніколайчук (моделінг) та десятирічна Наталя Коптюк (хореографія). Дівчатка, окрім таланту, порадували публіку калиновою красою. Отже, «Міс фестивалю» стала сімнадцятирічна волинянка Олена Вегера з Володимира-Волинського. А титул міні-міс здобула п'ятирічна танцюристка з Луцька Соломійка Сак.

Роман ЖИЖАРА.

ПІДСУМКИ

Мільйонери доходи не ховали

Тридцять мільйонерів на Хмельниччині задекларували свої доходи за минулий рік у податковій адміністрації. Про це повідомив начальник відділу оподаткування фізичних осіб ДПА в області Ростислав Семків. Тринадцять багатіїв зареєстровані у Хмельницькому, четверо — в Кам'янці-Подільському. Успішні підприємці при цьому сплатили в бюджет податки на суму від десяти до ста тисяч гривень кожен. А найзаможніші — 300 і 456 тисяч гривень. Бути багатим не тільки приємно, а й вигідно для держави.

Ірина КОЗАК.

ЗНАЙ НАШИХ!

Козацька пісня перемогла в Москві

Офіцери Національної академії Прикордонних військ ім. Б. Хмельницького капітан Андрій Антонюк та лейтенант Тетяна Волкова повернулися з п'ятого Московського фестивалю армійської пісні «Віват, перемога!» переможцями в номінації пісні професійних авторів. Творчий колектив прикордонників відзначено також спеціальним дипломом за особистий вклад у розвиток інтернаціональних стосунків. Адже у фестивалі взяли участь військові із України, Росії, Білорусі, Таджикистану та Латвії.

І. К.

Хмельницька область.

Випробувати на міцність

Випробування шахтного скребкового конвеєра КСД 28 розпочалися на Новокраматорському машинобудівному заводі. Машина має ресурс до трьох мільйонів тонн вугілля — вдвічі більше, ніж у наявних аналогів. Після заводських випробувань новинка отримає «прописку» на шахті «Красноармійська-Західна №1». Новий скребковий конвеєр призначено для роботи в очисних вибоях завдовжки до 350 метрів із навантаженням 3—8 тисяч тонн вугілля на добу.

Ліна КУЩ.

Донецька область.

ВРОЖАЙ-2003

Сподівання тануть на сонці

Жорстокі зимові морози, наступне весняне підтоплення і пилові бурі наприкінці квітня призвели на Херсонщині до втрат, що оцінюються у 267 мільйонів гривень, підсумував голова облдержадміністрації Анатолій Юрченко.

Не зараджує ситуації і весняна сівба: грунт просох на 20—25 сантиметрів, а в Генічеському районі спека сягнула метрової глибини. Хлібороби змушені припинити роботи — адже сенсу в них немає.

Сподіватися залишається на 250 тисяч гектарів зрошуваних земель. Депутати обласної ради звернулися до уряду з проханням надати фінансову підтримку. Адже комплексна програма розвитку меліорації та поліпшення екологічного стану земель не працює — із запланованих торік 4,7 млн. гривень з держбюджету не надійшло й копійки.

Алла БРУСИЛОВА.

Херсонська область.

Хлібороби у відчаї

Нинішньої весни дощі обминають Запорізьку область. А температура — 27—32 градуси. Кількість вологи у ріллі — в три-чотири рази нижче норми. Посуха. Лише за минулий тиждень площа озимих скоротилася на 40 тисяч гектарів. Живими їх залишилася 171 тисяча — 36 відсотків від того, що посіяли восени. За словами фахівців обласного управління сільського господарства і продовольства, збитки вже становлять 96 мільйонів гривень. Ярові теж можуть не виправдати сподівань хліборобів. Через посуху неможливо сіяти кукурудзу. Але сіють. І кукурудзу, і соняшник, і овочеві культури... Сіють з надією на дощ. Хоча синоптики і на найближчі дні нічого втішного не обіцяють.

Олександр АБЛІЦОВ.

Запорізька область.

ФОТОФАКТ

Більш як 300 конкурсантів із шести країн виборювали звання найкращого виконавця на Міжнародному джазовому фестивалі «Додж-2003», який відбувся в Донецьку.

На знімку: Ігор Бріль (Росія) і Валерій Колесников (Україна): дружнє рукостискання.

Фото Ігоря ТКАЧЕНКА (УКРІНФОРМ).

«Контрольна» з хімії

ПРИГОДА

Пустощі підлітків нерідко призводять до надзвичайних подій, як це трапилося в місті Лубни в середній школі №10. Семикласник Антон К. знайшов у батьківському гаражі колбочку зі ртуттю і приніс небезпечну рідину в клас. Далі наочно продемонстрував одноліткам властивості кульок ртуті «бігати». Своєрідна «контрольна» закінчилася несподівано: небезпечна речовина розсипалася по підлозі. Вчителі дізналися про витівки підопічних лише наступного дня. Учнів було евакуйовано, а в приміщенні проведено демеркуризацію. Правоохоронці проводять відповідне розслідування, і батькам підлітка таки доведеться нести відповідальність за хуліганство сина. Ймовірно, все це було вчинено, щоб зірвати навчання перед іспитами.

Григорій ГРИНЬ.

Полтавська область.

Постанова Верховної Ради України

Про дострокове припинення повноважень народного депутата України Песоцького М. Ф.

Відповідно до пункту 1 частини другої статті 81 Конституції України Верховна Рада України **постановляє:**

Припинити достроково повноваження народного депутата України ПЕСОЦЬКОГО Миколи Федоровича, обраного в багатомандатному загальнодержавному виборчому окрузі, Соціал-демократична партія України (об'єднана), у зв'язку з особистою заявою про складення ним депутатських повноважень.

Голова Верховної Ради України
В. ЛИТВИН.

м. Київ,
15 травня 2003 року.
№ 734-IV.

Постанова Центральної виборчої комісії України

Про визнання Борзова В. П. обраним народним депутатом України в багатомандатному загальнодержавному виборчому окрузі

Верховна Рада України постановою від 15 травня 2003 року № 734-IV достроково припинила повноваження народного депутата України Песоцького Миколи Федоровича, обраного 31 березня 2002 року в багатомандатному загальнодержавному виборчому окрузі від Соціал-демократичної партії України (об'єднаної), у зв'язку з особистою заявою про складення ним депутатських повноважень.

Враховуючи зазначене та результати виборів народних депутатів України, внесених до протоколу Центральної виборчої комісії від 15 квітня 2002 року «Про результати виборів народних депутатів України в багатомандатному загальнодержавному виборчому окрузі 31 березня 2002 року», відповідно до частини восьмої статті 76, частини першої статті 81 Закону України «Про вибори народних депутатів України», керуючись статтями 11, 12 Закону України «Про Центральну виборчу комісію», Центральна виборча комісія **постановляє:**

1. Визнати обраним народним депутатом України в багатомандатному загальнодержавному виборчому окрузі Борзова Валерія Пилиповича, 1949 року народження, тренера-викладача, президента Федерації легкої атлетики України, проживає в м. Києві, члена Соціал-демократичної партії України (об'єднаної), включеного до виборчого списку кандидатів у народні депутати України від цієї партії під № 26.

2. Цю постанову опублікувати в газетах «Голос України» та «Урядовий кур'єр».

Голова Центральної виборчої комісії
М. РЯБЕЦЬ.

м. Київ,
16 травня 2003 року
№ 38.

Проміжні вибори народних депутатів України 08.06.2003 року

Список кандидатів у народні депутати України, зареєстрованих окружною виборчою комісією одномандатного виборчого округу № 206 (Чернігівська область)

Артюх Михайло Степанович —1952 року народження, освіта вища, проживає в с. Іванівка Чернігівського району Чернігівської області, вчитель математики Іванівської загальноосвітньої школи I—III ступеня, безпартійний. Самовисування.

Бардін Олександр Олексійович — 1947 року народження, освіта вища, проживає в м. Чернігові, старший науковий співробітник Чернігівської тематичної групи від Полтавського відділення Українського державного геологорозвідувального інституту, член Соціал-демократичної партії України (об'єднаної). Самовисування.

Бей Олександр Анатолійович — 1967 року народження, освіта вища, проживає в м. Чернігові, безробітний, безпартійний. Самовисування.

Вітренко Лідія Василівна — 1935 року народження, освіта вища, проживає в м. Полтаві, пенсіонерка, безпартійна. Самовисування.

Вітренко Лідія Єфремівна — 1937 року народження, освіта повна загальна середня, проживає в м. Запоріжжі, пенсіонерка, безпартійна. Самовисування.

Вітренко Наталія Михайлівна — 1951 року народження, освіта вища, проживає в м. Києві, безробітна, член Прогресивної соціалістичної партії України. Самовисування.

Гудименко Олександр Володимирович — 1954 року народження, освіта вища, проживає в с. Брусилів Чернігівського району Чернігівської області, президент аграрно-виробничої компанії «Гудменкб», член Соціал-демократичної партії України (об'єднаної). Самовисування.

Гуриненко Микола Тимофійович — 1947 року народження, освіта вища, проживає в м. Києві, радник голови Київської міської державної адміністрації, член Української партії «Єдність». Самовисування.

Іванов Дмитро Йосипович — 1946 року народження, освіта вища, проживає в м. Чернігові, головний редактор обласної молодіжної газети «Гарт», безпартійний. Самовисування.

Іванов Сергій Віталійович — 1966 року народження, освіта вища, проживає в м. Сумах, начальник відділення закритого акціонерного товариства «КиївСтар Дж. Ес. Ем.» у м. Суми філії закритого акціонерного товариства «КиївСтар Дж. Ес. Ем.» у м. Харкові, безпартійний. Самовисування.

Івашко Людмила Григорівна — 1958 року народження, освіта вища, проживає в м. Чернігові, заступник начальника Державного управління екології та природних ресурсів у Чернігівській області, член Української Народної партії. Самовисування.

Кнуренко Сергій Вікторович — 1966 року народження, освіта вища, проживає в м. Чернігові, голова правління закритого акціонерного товариства комбінату громадського харчування «Новий Чернігів», безпартійний. Самовисування.

Кужель Олександра Володимирівна — 1953 року народження, освіта вища, проживає в м. Києві, тимчасово не працює, член Політичної партії «Трудова Україна». Самовисування.

Лещенко Раїса Дмитрівна — 1956 року народження, освіта середня спеціальна, проживає в м. Києві, начальник оперативно-інформаційного управління Незалежної профспілки військовослужбовців України, безпартійна. Самовисування.

Лігун Анатолій Михайлович — 1942 року народження, освіта вища, проживає в м. Чернігові, голова Чернігівської обласної громадської організації спілки «Чорнобиль», член Соціально-екологічної партії «Союз. Чорнобиль. Україна». Самовисування.

Мироненко Віктор Петрович — 1963 року народження, освіта вища, проживає в м. Чернігові, керуючий Чернігівським центральним відділенням Промінвестбанку, член Партії національно-економічного розвитку України. Висунуто Партією національно-економічного розвитку України.

Перкун Олег Іванович — 1968 року народження, освіта вища, проживає в м. Чернігові, провідний фахівець з питань охорони праці відкритого акціонерного товариства «Чернігівпродтовари», безпартійний. Самовисування.

Полоз Андрій Володимирович — 1981 року народження, освіта незакінчена вища, проживає в м. Чернігові, студент 5 курсу Чернігівського державного педагогічного університету ім. Т. Г. Шевченка, безпартійний. Самовисування.

Понамарчук Дмитро Митрофанович — 1962 року народження, освіта вища, проживає в м. Києві, президент Фонду вільних журналістів ім. В. Чорновола, безпартійний. Самовисування.

Приходько Віктор Іванович —1946 року народження, освіта вища, проживає в м. Красногорівка Мар'їнського району Донецької області, директор комерційної виробничої фірми «Крафпром», безпартійний. Самовисування.

Приходько Володимир Валентинович — 1966 року народження, освіта вища, проживає в м. Чернігові, директор виробничо-харчового комбінату «Нивки», член Партії «Реформи і порядок». Самовисування.

Приходько Олександр Васильович — 1981 року народження, освіта середня спеціальна, проживає в м. Чернігові, приватний підприємець, безпартійний. Самовисування.

Приходько Сергій Антонович — 1957 року народження, освіта середня спеціальна, проживає в м. Запоріжжі, старший охоронець приватного підприємства «Спецпідрозділ «Радар», безпартійний. Самовисування.

Пухкал Олександр Григорович — 1948 року народження, освіта вища, проживає в м. Києві, перший заступник директора Інституту підвищення кваліфікації керівних кадрів Української Академії державного управління при Президентові України, безпартійний. Самовисування.

Середа Анатолій Миколайович — 1947 року народження, освіта повна загальна середня, проживає в м. Харкові, тимчасово не працює, член Партії комуністів (більшовиків) України. Самовисування.

Стах Артем Юрійович — 1978 року народження, освіта вища, проживає в м. Чернігові, виконавчий директор «Асоціації ринків Чернігівської області», безпартійний. Самовисування.

Суховірський Борис Іванович — 1939 року народження, освіта вища, проживає в м. Чернігові, перший проректор Чернігівського державного інституту економіки і управління, безпартійний. Самовисування.

Тандура Володимир Миколайович — 1951 року народження, освіта вища, проживає в м. Чернігові, директор відділення Національного фармацевтичного університету при Чернігівському державному педагогічному університеті ім. Т. Г. Шевченка, член Соціалістичної партії України. Самовисування.

Федосєєв Володимир Леонідович — 1970 року народження, освіта технічна з середньою загальною, проживає в м. Васильків Київської області, заступник голови Всеукраїнської партії трудящих, член Всеукраїнської партії трудящих. Висунуто Всеукраїнською партією трудящих.

Черноус Сергій Семенович — 1972 року народження, освіта незакінчена вища, проживає в с. Киїнка Чернігівського району Чернігівської області, завідуючий речовим ринком спільного підприємства «Чернігівський ринок «Нива», безпартійний. Самовисування.

Шевченко Микола Іванович — 1935 року народження, освіта вища, проживає в м. Чернігові, пенсіонер, безпартійний. Самовисування.

Шибирін Віталій Олександрович — 1979 року народження, освіта середня спеціальна, проживає в м. Чернігові, тимчасово не працює, безпартійний. Самовисування.

Шинкаренко Ірина Петрівна — 1950 року народження, освіта вища, проживає в м. Чернігові, тимчасово не працює, безпартійна. Самовисування.

Штепа Валерій Дмитрович — 1946 року народження, освіта вища, проживає в м. Києві, тимчасово не працює, член Політичної партії «Яблуко». Самовисування.

Ярославський Олександр Владиленович — 1959 року народження, освіта вища, проживає в м. Харкові, президент акціонерного комерційного інноваційного банку «УкрСиббанк», безпартійний. Самовисування.

Ярославський Юрій Миколайович — 1955 року народження, освіта вища, проживає в м. Полтаві, директор приватної фірми «Фалкон», безпартійний. Самовисування.

Ясочко Раїса Костянтинівна — 1953 року народження, освіта вища, проживає в м. Чернігові, викладач вищого професійного училища побутового обслуговування м. Чернігова, член Комуністичної партії України. Висунуто Комуністичною партією України.

Яхимець Микола Михайлович — 1962 року народження, освіта вища, проживає в м. Києві, заступник начальника юридичного департаменту національної акціонерної компанії «Нафтогаз України», безпартійний. Самовисування.

АКТУАЛЬНО

За спробу давання хабара інспектору ДАІ притягатимуть до відповідальності

У Луцьку, щоб уникнути складання протоколу за порушення Правил дорожнього руху, водій Сагайда намагався дати гроші інспекторові ДАІ. Факт було задокументовано і передано до прокуратури, складено адмінпротокол про спробу давання хабара. Невдаха, напевно, тепер довго розповідатиме своїм знайомим, що такі пропозиції мають серйозні наслідки. Без сумніву, таку думку поділятиме і мешканець Ковеля А. Воронюк. Його затримали за керуванням авто в нетверезому стані. Порушник намагався відкупитися за 67 доларів. Але марно...

Нещодавно працівники Комінтернівської роти ДПС ДАІ Одеської області прапорщик міліції Є. Чибанюк та старшина Г. Волков на автошляху Київ—Одеса за порушення ПДР зупинили «Мазду» під керуванням водія Олексія Антонова. Останній свою вину в порушенні визнав і під час розмови з інспекторами хотів уладнати справу, на його думку, по-джентльменськи. Свої серйозні наміри він намагався підкріпити грошовою купюрою. Працівники міліції у присутності свідків задокументували цей випадок як спробу дати хабара. А самого водія було доставлено до райуправління внутрішніх справ.

А ось водій «Опель-Вектри» Андрій Садовников намагався проїхати перехрестя на червоний сигнал світлофора. Безперечно, така поведінка за кермом водія та його легковажне ставлення до інших учасників дорожнього руху не залишилася поза увагою інспекторів Комінтернівської роти І. Семененка та М. Мартьянова. Цілком природно, що вони згідно з чинним законодавством почали складати протокол на правопорушника. І в розмові повідомили водію, що протокол буде передано до суду для прийняття адмінсанкцій. Водій чомусь вирішив ліпше розплатитися на місці, безпосередньо з інспекторами, а не витрачати час на судові засідання. На його думку, запропонована сума має стати тим самим аргументом, який діятиме на міліціонерів магічно. Не подіяв... У присутності двох свідків цей випадок було зареєстровано знову-таки як спробу давання хабара.

Інспектори ДПС Малинівського ВДАІ, наприклад, вимушені були доставити до райуправління міліції аж занадто настирливого водія Сергія Вензіго. Його за порушення Правил дорожнього руху було зупинено, під час складання адмінпротоколу правопорушник не раз натякав на мирну угоду і обіцяв у боргу не залишитися, незважаючи на попередження інспекторів про карну відповідальність та можливі наслідки давання хабара посадовим особам. Але Сергій не повірив і, залишивши в салоні службового автомобіля купюру в 50 грн., гадав, що на цьому неприємності закінчилися. Але помилився. Саме з цього часу для нього вони і розпочалися...

Як, до речі, і для громадянина Молдови Георгія Кармана. Під час перевірки документів з'ясувалося, що він перебуває на території України без відповідного дозволу. Саме про це і свідчила відсутність у його паспорті відмітки митниці про перетин кордону. З метою уникнення відповідальності за скоєння цього порушення та для швидшого «порозуміння» з автоінспекторами також вважав, що гроші владнають усе.

Напевно, нема сенсу описувати кожний випадок спроби давання хабара, бо працівники ДАІ лише поточного року задокументували і зареєстрували 2684 факти давання хабарів. За 38 із них порушено кримінальні справи. Матеріали ще за 955 фактами перевіряють, рішення за ними буде прийнято у встановлені терміни. Доречно тут нагадати тим, хто вважає, що певна матеріальна винагорода може владнати всі непорозуміння між учасниками дорожнього руху та працівниками ДАІ, статтю 339 чинного Кримінального кодексу України від 5 квітня 2001 р., згідно з якою за давання хабара передбачено покарання штрафом від 200 до 500 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або обмеження волі на термін від двох до п'яти років. А давання хабара повторно карається позбавленням волі від трьох до восьми років з конфіскацією майна або без такої. Напевно, слід серйозно замислитись, а чи варто наражати себе на неприємності? Чи, може, краще не порушувати Правил дорожнього руху?

Сергій КАРАКАЙ,
заступник начальника Департаменту ДАІ МВС України, полковник міліції.

ФОТОФАКТ

Фото Богдана МАСЛЯНИКА.

«Марш життя», присвячений Всесвітньому дню пам'яті померлих від СНІДу, відбувся в центрі столиці.

Студент Жольт заробляє на освіту в барі

А ЯК У НИХ

Із 26-річним мадяром Жольтом Долгої ми познайомилися біля стійки бару «Різмар». Щоправда, за словами Жольта, останнім часом майже всі його знайомства з новими людьми та зустрічі з друзями відбуваються саме тут, на робочому місці. Навіть з дівчатами (а в такому віці їх буває багато) він бачиться, не відходячи від каси. Бо від його заробітку залежить не тільки сьогоднішній день, а й майбутнє життя.

— Жольте, молодій людині легко знайти роботу в Угорщині?

— Нелегко. Після закінчення гімназії я чотири роки перебивався з однієї роботи на іншу. Заробітки були не надто високі, і зазвичай це була робота, що не вимагала особливої кваліфікації. А якщо відверто, був просто чорноробом.

— І як опинився в барі?

— Його тримає мій старший брат. Він мене і пригрів.

— І багато заробляєш?

— Непогано. Бар нічний. Починаю роботу з 12-ї дня і — до ранку. Працюю через день. Скільки зміг продати — стільки й заробив. Зазвичай за місяць маю від 90 до 100 тисяч форинтів. (Тобто 370 доларів США. За угорськими мірками, цей заробіток вищий за середній. — **Авт.**).

— Роботою задоволений чи підшукуєш щось інше?

— Поки що планую лишатися в барі. Але не хотів би звідси йти на пенсію. Я навчаюсь у торговельному інституті і сподіваюся, що коли здобуду вищу освіту, то зможу влаштуватися і на більш оплачувану роботу. Згідно з угорським законодавством для дипломованих фахівців є нижня межа в оплаті — не менш як 100 тисяч форинтів. І працедавець не може її ігнорувати, визначаючи зарплату. До того ж відкриється можливість кар'єрного росту.

— А скільки ти платиш за навчання?

— Приблизно 25 тисяч форинтів на місяць (майже 95 дол.). Але якщо можу заплатити більше, плачу. Про всяк випадок. Хтозна, який заробіток буде наступного разу.

— Батьки допомагають?

— Слава Богу, вже викручуюся сам. У мене, до речі, є ще одна робота. Так, дрібний підробіток. Може, не варто й згадувати. Але я ще знімаю квартиру, тож і за неї треба платити. Поки що вистачає.

— Жольте, молодь практично проігнорувала нещодавній референдум про вступ Угорщини до ЄС. А ти голосував?

— Так. Того дня я саме працював, тож з самого ранку збігав на дільницю. До речі, серед моїх знайомих немає жодної людини, яка не хотіла б, щоб Угорщина приєдналася до ЄС. Але ваша правда, чимало з них на дільниці не ходили.

— А чому пішов ти?

Фото автора.

— Я думаю, що і мені, і Угорщині євроінтеграція принесе користь. Чому? Навіть не знаю. Може, нічого і не зміниться, але всі сподіваються, що все-таки буде краще.

Розмову вела **Наталя ФІЛІПЧУК.**
Будапешт—Київ.

У НОМЕР

Китайців просять прийти за два тижні

SARS породив не тільки медичні проблеми. Слідом за ними постали етичні й навіть політичні.

У Китаї влада попередила про те, що за умисне поширення атипової пневмонії і, зокрема, за порушення карантину може загрожувати смертна кара.

Непереливки доводиться й китайській діаспорі. На вітринах деяких канадських магазинів, кафе, ресторанів і перукарень з'явилися написи: «Громадян, які прибули з Китаю і Гонконгу, просимо не заходити протягом найближчих двох тижнів».

Фото АП.

У Піднебесній становище й досі вкрай серйозне —кожний день приносить нові жертви. Тим часом Канаду Всесвітня організація охорони здоров'я виключила з переліку країн, де поширюється епідемія. Але китайцям, що мешкають там, від того не стало легше. Економічні наслідки епідемії пневмонії перші відчули на собі власники китайських ресторанів і магазинів. Багато хто з їхніх клієнтів пообіцяв ніколи більше туди не повертатися.

Традиційно китайську громаду в Канаді вважали найчисленнішою, найбагатшою, найблагополучнішою. Аж поки канадка китайського походження Кван Сун Ку завезла до Торонто вірус атипової пневмонії з Гонконгу. За даними інформаційного центру китайських громад Канади, у квітні розорилася майже тисяча дрібних і середніх фірм, які належали канадцям китайського походження. Без роботи залишилося понад двадцять тисяч осіб.

Голова китайського конгресу Торонто Синтія Пей каже, що раніше вона ніколи не могла б повірити, що таке можливе у країні, де дискримінацію за расовою, етнічною чи релігійною ознакою вважають тяжким злочином. Саме таких утисків зазнають нині китайці, котрі вирішили зробити покупки або провести вільний час за межами китайських районів у різних канадських містах.

Мешканка Торонто Чжан Лу вирішила повечеряти у ресторані в центрі міста. Біля входу стояла черга, але сусідні столики були порожні. З'ясувалося, офіціант запитував у клієнтів, чи згодні вони розташуватися поруч зі столиком китаянки. Всі одностайно відмовлялися.

Особливо болісно сприймають канадські китайці дискримінацію своїх дітей у школах. У деяких із них батьки — корінні канадці — намагалися домовитися з дирекцією, щоб китайських дітей не пускали на заняття.

У березні, на самому початку епідемії, прем'єр-міністр Канади Жан Кретьєн відвідав один із китайських ресторанів Торонто. Тоді він закликав канадців відвідувати китайські ресторани, щоб підтримати їхніх власників і не допустити расових непорозумінь. Схоже, більшість його співвітчизників заклик зігнорували. ▼

Нані Брегвадзе із Житомира

ЖИТТЯ ЯК ЖИТТЯ

Був Великдень. Місто веселилося. Піросмані помирав. Сусід, чоботар Арчіл Майсурадзе, який допомагав художникові як міг, знайшов його випадково, найняв фаетон, і Ніко відвезли в лікарню. За кілька годин він помер. Його не відспівували — не знали, якої він віри, і ймовірно тіло поховано на кладовищі, де зазвичай ховали бездомних і безродних...

Нікалу Піросманашвілі давно визнано геніальним художником-примітивістом. Він — гордість Грузії. І коли Лалі Кіладзе задумала відкрити свою кав'ярню в Україні, то вирішила, що дух грузинської землі, ментальність її народу найкраще передасть творчість Піросмані.

Появі першої кав'ярні «Піросмані» в Житомирі, а затим другої «Нікала» в Києві передувало вісім років копіткої роботи в Україні і нелегке життя емігрантки. Втім, Лалі та її друзі не вважають себе емігрантами: «Ми тимчасово мешкаємо в Україні, вважаємо її другою батьківщиною, але впевнені, що колись обов'язково повернемося до Грузії».

Чому приїхали? «В 1993—1994 роках у Тбілісі неможливо було жити. В селах ще якось існувати можна було, а в містах...»

Лалі працювала в системі громадського харчування в Тбілісі. Коли настали зовсім тяжкі часи, переїхала до України. В Тбілісі в неї залишилася доросла донька. За фахом вона мистецтвознавець і Лалі сумнівається, що донька знайде роботу за спеціальністю: «Як не прошу її жити зі мною, не хоче виїздити з Грузії! Утім, від того, чим я займаюся, вона так далеко».

Нині особливостями національної кухні мало кого здивуєш, а от кафе, де гостей (а не відвідувачів!) зустрічає господиня, яка для них співає задушевних грузинських пісень й акомпонує на фортепіано... У Житомирі її називають «наша Нані Брегвадзе». «Це великий комплімент, — сміється Лалі. — У мене не такий чудовий і сильний голос, як у Нані».

Лалі сильна і на сто відсотків впевнена у своїх силах. Такою і має бути справжня бізнес-леді: «Я ще вийду заміж за українця і народжу дитину!». Тим часом, мабуть, лише «права рука» Лалі мудрий старий Заза, який, як і картини Піросмані, є однією із складових дивовижного колориту «Нікала», знає, що приховується за жартівливим бравадами господині: «Скільки разів вона падала! Але знову вставала і йшла вперед».

— Кафе в Києві працює півроку, — продовжує Заза. — І лише цього місяця ми перестали працювати збитково. На Подолі оренда дуже дорога, а ресторанів багато. Серед них і грузинських. Директор одного з них приходить до нас і ніяк не може зрозуміти, як це наші кухарі готують смачніше, ніж його знамениті шеф-кухарі.

З Грузії привозимо лише спеції і вино. Решту купуємо тут. Добре, що ринок поруч. Навіть сулугуні купуємо в Україні. Мешкає в Білій Церкві один грузин. Він і постачає нам відмінний сир.

Я побачила, що в рекламних проспектах кафе «Нікала» названо грузинським фаст-фудом. На моє запитання, чи не образливо з домашніми хачапурі ставати в один ряд з гамбургерами і хот-догами, Лалі посміхається: «Люди цінують економію часу. А якщо до того ж їжа домашня та ще й ціни житомирські...»

Лалі весь час курсує між «Нікола» та «Піросмані»: «Я на Житомирській трасі знаю кожну ямку і кожен камінчик». У неї багато друзів і там, і тут. Лалі дуже любить робити їм сюрпризи. Одного разу вона зустріла свою подругу в аеропорту з букетом маленьких троянд (та якось обмовилася, що їй дуже подобаються такі квіти). Подруга була так розчулена, що сказала: «Ах, Лалі, якби ти була чоловіком, то я б не задумуючися вийшла за тебе заміж».

Мені Лалі Кіладзе здалася чимось схожою на Ніко Піросмані. У зовні спокійній прагматичній господині невловимо відчуваються внутрішні драматизм і романтизм. Особливо, коли вона дивиться на портрет актриси Маргарити де Севр, в яку був закоханий Піросмані...

...Перед закінченням гастролей Маргарити Піросмані скупив усі квіти і тарантас за тарантасом віз їх до готелю, де зупинилася актриса. Перехожі, нічого не розуміючи, вирішили, що Ніко просто з'їхав з глузду. Він продав свою крамницю і взяв із каси всю виручку, що залишалася від річної торгівлі. На всі ці гроші він скупив у квіткарів троянди, гвоздики, магнолії... Так за мить він став злидарем.

Пам'ятаєте пісню «Миллион алых роз»?..

Яна СТАДІЛЬНА.

В гостях у Лалі Валерій Меладзе

«Обережно, літаки, що літають низько»

Такий надпис розміром у півтора десятка квадратних метрів вивісив художник Джеймс Пітерсон на Манхеттені, неподалік від зруйнованих 11 вересня веж Всесвітнього торгового центру. Міська влада наказала власникові будівлі, на якій розміщено надпис, прибрати його. За словами самого художника, він не мав наміру ображати чиїсь почуття і вивісив свою роботу в пам'ять про жертв терористичного акту.

Неологізми мертвої мови

Святий Престол уклав новий словник латинської мови, повідомляє Німецька хвиля. Він містить такі «неологізми», як посудомийна машина, відеомагазин та хот-дог. Їх перекладено відповідно як escariorum lavator, capsellarum magnetoscopicarum theca та pastillum botello fartum. Загалом в 728-сторінковому томі 23 тисячі слів і називається він Lexicon Recentis Latinitatis. Сучасний латинський словник видано фондом, заснованим особисто Папою Римським Іоанном Павлом II.

Європейські цінності та наші реалії

Сьогодні часто можна почути думки про те, що ми вкотре віддаляємося від Європи. Чому? Які причини того, що Україна вже третє століття поспіль прагне в Європу, а опиняється в Росії? Саме такі запитання ставили перед собою члени форуму європейської молоді «Європейська ідея як частина наших політичних дій». Його організаторами виступили коаліція молоді «Наша Україна» та фонд ім. Фрідріха Еберта. У форумі взяли участь представники молодіжних організацій з Польщі, Німеччини, Білорусі, Латвії, Росії, Грузії та України.

Українське суспільство поки що не готове прийняти європейські цінності. Так здебільшого пояснювали доповідачі те, що євроінтеграція досі не є єдиною визначною лінією нашої зовнішньої політики. Серед гостей форуму було багато відомих політиків та громадських діячів, зокрема Віктор Ющенко, Ігор Осташ, Роман Безсмертний, Олександр Мороз, Борис Тарасюк. Більшість із них стверджувала, що дванадцять років незалежності швидше віддалили, аніж наблизили Україну до ЄС. Віктор Ющенко, приміром, у своєму виступі нагадав слова Хав'єра Солани, що українська політична влада не грає за європейськими правилами, а грається в них. Свідченням цього є той факт, що замість статусу асоційованого члена ЄС нам пропонують статус сусіда.

Дуже цікавим був виступ виконавчого директора Міжнародного фонду «Відродження» Євгена Бистрицького. Він сказав: «Найбільша цінність Європи полягає в тому, щоб самостійно прожити своє життя, тобто бути автентичними». А для цього потрібно, щоб влада була підзвітна суспільству і служила йому, а не навпаки; необхідно забезпечити свободу слова, верховенство закону, демократію тощо. Це і є базові цінності Євросоюзу.

Тетяна ПАСОВА.

Словаки референдум не зігнорували

Минулої суботи у Словаччині відбувся референдум зі вступу до Євросоюзу. За проголосувало 92,46% громадян, проти висловилися лише 6,20%. Цікаво, що це перший референдум, який впродовж останніх десяти років визнано таким, що відбувся. На думку нинішнього керівництва ЄС, його підсумки стануть добрим сигналом для решти континенту. Нагадаємо, що Словаччина входить до числа 10 країн, прийняття яких до ЄС передбачено у травні 2004 року.

Прем'єр-міністр Словаччини Мікулас Дзуринда **(на знімку)** результати голосування оцінив так: «Уперше в історії нашої країни ми самостійно визначили, яким шляхом нам іти далі». Остаточне рішення про вступ до єдиної європейської спільноти має ухвалити парламент.

Відкрито Польський центр

Учора в Інституті філології при Київському Національному університеті ім. Т. Шевченка було відкрито Польський центр. Як повідомив завідувач кафедри полоністики, голова центру професор Ростислав Радишевський, тут уже створено бібліотеку — усього 15 тисяч видань. Плановано, що центр займатиметься освітньо-науковою роботою. А це означає проведення наукових конференцій, видання книг (перекладів з польської, літературної критики тощо). При центрі діятимуть курси польської мови. Певно, головними їх слухачами будуть студенти. Але двері відчинено для всіх бажаючих вивчити мову сусідньої держави. Тим паче що курси, найпевніше, будуть безплатні.

Також учора під час урочистого відкриття варшавська фундація «Допомога полякам на сході» подарувала центрові телевізор, відео та супутникову антену. Тож буде і відеотека. Залишається тільки додати, що центр можна знайти за адресою: Київ, бульвар Шевченка, 14, кімн. 97.

Бардо не любить іммігрантів?

Опублікована у Франції книжка відомої кіноактриси Бріджит Бардо «Крик серед німої тиші» стала об'єктом жорстокої критики. Її звинувачують в нападках на мусульман, а також на гомосексуалістів, сучасне мистецтво, політичних діячів та іммігрантів, котрі, як вона вважає, знищили французьку культуру. Бардо, активістка захисту тварин, різко засуджує мусульман за практику ритуальних жертвопринесень. Її вже тричі притягали до суду за расові образи, що містяться в її книжках.

Куди переведуть стрілки

У Берліні відбулася зустріч міністра закордонних справ США Коліна Пауелла та канцлера Німеччини Герхарда Шрьодера. Поїздка Пауелла, яку він здійснив на Близький Схід і прибув до ФРН з Москви, була не зовсім вдалою: Аріель Шарон продемонстрував непокірливість, Аль-Каїда в Ріаді — силу, а Володимир Путін — упертість. Пауеллу потрібний був принаймні один успіх, з яким він міг би повернутися додому. І він його здобув.

Завдяки й тому, що Шрьодер не може собі дозволити виключити індустрію своєї країни з процесу відбудови Іраку, наполягаючи на «німецькому шляху» розв'язання проблеми. Крім того, він не забуває про власну роль державного діяча, який здатний протистояти впливовому союзнику, водночас залишаючись його рівноправним партнером.

Але з'ясувалося, що Пауеллу Шрьодер потрібний менше, ніж Шрьодеру Пауелл. Зважаючи на інтереси Німеччини, згода на зняття санкцій проти Іраку була досягнута. А саме це питання домінувало на зустрічі двох політиків. Після розбіжностей у позиціях США та ФРН щодо Іраку візит Пауела розцінюється німецьким урядом як політичне розв'язання проблеми. Зважаючи на обставини, його зустріч з канцлером, яка раніше була б сама собою зрозуміла, стала великою подією.

І все-таки не обійшлося без ложки дьогтю. Джордж Буш саме в цей час приймав прем'єр-міністра землі Гессен, представника опозиційної Християнсько-демократичної партії Роланда Коха. На зустріч з Бушем безнадійно сподівався Шрьодер, який не бачився з американським президентом з листопада минулого року. І хоч зустріч тривала приблизно чверть години, саме вона стала «суперновиною».

Зовні все виглядає як звичайний збіг обставин, однак Буш добре знає, що означає для Німеччини теплий прийом Коха в Білому домі саме тепер, коли Вашингтон не підтримує зі Шрьодером стосунків навіть по телефону. Спостерігачі доходять висновку, що адміністрація Буша в майбутньому в Німеччині робитиме ставку на опозицію — Християнсько-демократичний союз, який став цілком ручним щодо зовнішньої політики США.

Для зовнішньої політики німецького уряду це означає, що лід, на якому мають відновлюватися нормальні відносини, залишається тонким і крихким. Поки опитування громадської думки щодо політики Герхарда Шрьодера залишатимуться такими позитивними, як нині, уряд Буша робитиме дружні жести. Але насправді він змушує німців сіпатися.

Тому аналітики доходять висновку, що в такій ситуації потрібні політичні зусилля, які спрямували б сторони до діалогу. Адже нині мова йде про трансатлантичні проблеми, які мають бути розв'язані. Ключем до них повинна стати майбутня роль ООН. Саме тому, що європейське протистояння війні в Іраку, яка суперечила міжнародному праву, порушило питання принципів, подальша дискусія не може відбуватися за схемою «все, що сталося, — забути».

Про це говорив також міністр закордонних справ Колін Пауелл під час зустрічі зі Шрьодером. Він підкреслив, що дискусії навколо Іраку не слід ігнорувати або забувати. І хоч в обох країнах були «серйозні розходження думок», а також велике розчарування, усе це нині потрібно залишити позаду. Адже є «можливість почати все спочатку».

Початок для Пауелла — це наступне засідання Ради Безпеки в Нью-Йорку, на якому ухвалюватиметься резолюція про відбудову Іраку. Якщо Рада Безпеки її ухвалить, то в Пауелла буде нагода радіти. Адже це стане важливою перемогою над консервативним крилом американського уряду, яке хоче обійти ООН у питанні відбудови Іраку. Але зробити ООН гравцем на політичній арені — це також є метою канцлера Шрьодера і міністра закордонних справ Фішера.

Європейці також мають подбати про розстановку сил. Старий континент має вирішити, куди і як перевести стрілки. Приміром, питання політики на Близькому Сході. Як вона має проводитись — за європейськими чи американськими принципами? Чи знайде Європа в зовнішній політиці свою власну, не схожу на інші, лінію? Водночас прагнення самостійності не повинно стати початком нового витка озброєнь.

Зважаючи на рішення, які ухвалюватимуться незабаром і які знову призведуть до того, що найближче майбутнє НАТО залежатиме від мінімального консенсусу в Раді Безпеки, то світову спільноту чекають нові випробування на політичну та громадянську зрілість.

Валентина ПИСАНСЬКА.

ХРОНІКА. ФАКТИ. ПОДІЇ

■ Київ

Одна колегія для двох МЗС

Учора до України з дводенним візитом прибув Міністр закордонних справ Росії Ігор Іванов. У рамках візиту під головуванням Анатолія Зленка та його російського колеги пройде перше спільне засідання колегій МЗС Росії та МЗС України, на якому буде розглянуто питання стратегічного партнерства двох країн. Під час переговорів пана Іванова з українським керівництвом передбачається обговорити широкий спектр питань двостороннього співробітництва та низку актуальних міжнародних проблем. Очікується, російського міністра прийме Президент України Леонід Кучма. Відбудеться також його зустріч з Головою Верховної Ради України Володимиром Литвином.

Травневі перспективи

Завтра в Україну прибуде делегація японських бізнесменів з «Nippon Keidanren» на чолі з паном Хідея Тайда, головою японсько-українського комітету з питань економічного співробітництва цієї бізнесової організації. Мета візиту — обговорення перспектив торговельного та інвестиційного співробітництва з українськими посадовими особами та підприємцями. 22 травня японська економічна місія разом з Українським союзом промисловців та підприємців проведе симпозіум, на якому обговорюватимуть сучасну економічну ситуацію в Україні та перспективи двостороннього співробітництва. Ця тема буде провідною під час перебування в Україні групи експертів з Японського агентства з міжнародного співробітництва та делегації Японського банку міжнародного співробітництва, які прибудуть до Києва відповідно 11 та 26 травня.

■ Львів

Гарегін II освятив собор

Католикос усіх вірмен Святійший Гарегін II освятив у Львові кафедральний собор. Донедавна частину приміщення храму використовували як фондосховище ікон. Президент Союзу вірмен України Нвер Мхітарян виділив кошти на будівництво нового сховища. І нині храм передали вірменській громаді.

Разом з Католикосом на урочистості прибули спікер парламенту Вірменії Армен Хачатрян, відомий французький шансоньє Шарль Азнавур із сином, представники вірменської діаспори з усієї України. З нагоди свята у дворику собору для гостей влаштували обід любові («матах»), **повідомляє наш власний кореспондент Оксана ТЕЛЕНЧІ.**

■ Берн

Проти закриття АЕС

Під час референдуму, що відбувся у неділю в Швейцарії, громадяни цієї країни висловилися за реформування і скорочення своїх збройних сил. Окрім того, було відхилено пропозицію про припинення будівництва нових атомних електростанцій та закриття тих, що функціонують протягом сорока років.

■ Коломбо

Жертви стихії

Фото АП.

Унаслідок спричинених зливами повені та зсувів, на півдні й у центральних районах Шрі-Ланки загинуло майже 200 душ. Стільки само пропало безвісти. Із затоплених населених пунктів евакуйовано більш як 150 тисяч осіб. Багато хто з них залишився без даху над головою.

■ Ватикан

Папі виповнилося 83

Минулої неділі Папі Римському Івану Павлу II виповнилося 83 роки. Як повідомляє Сі-ен-ен, цього дня він канонізував двох поляків і двох італійців. Недільна церемонія відбулася на площі Святого Петра.

За повідомленнями кореспондентів «ГУ» та зарубіжних інформагентств.

СТАЛЕВІ МАГІСТРАЛІ

Великі перегони у європейському коридорі

На станції Мостиська-II завершується «технологічна революція». Так називають новацію пасажири і перевізники й мають слушність. Бо знають, що нинішня процедура переходу потяга з широкої колії на вузьку, європейську, — трудомістка, витратна, відбирає дорогоцінний час: близько чотирьох годин. А вантажний потяг на таку саму процедуру потребує не менше доби. Віднині час вимірюватиметься хвилинами, бо потяг без зупинки переходитиме з однієї колії на іншу. Що ж відбувається на прикордонній станції?

«Залізничники все роблять швидко...»

Прикордонні станції можна вважати своєрідним полігоном ідей і новацій. Бо тут несамохіть звіряєш крок із Західною Європою і міркуєш, де і коли треба бігти попереду локомотива, а де — пригальмувати, озирнутися, спроектувати результат із максимальною точністю, і врешті — поспішати повільно. Таку філософію руху свого часу виробив для себе і керівник колективу Георгій Кірпа, коли ще працював начальником прикордонної станції Чоп. Схожий алгоритм засвоїв і колишній начальник станції Мостиська-II, а нині — начальник Львівської залізниці Богдан Піх.

Ми застали на території станції велетенську толоку, на котрій працювало в півтори зміни 250—300 осіб. З усієї Львівської залізниці з'їхалися сюди колійники, енергетики, зв'язківці, фахівці з лісонасаджень, а ще — військові залізничники Червоноградського батальйону. Темпоритм робіт вразив. На одному квадратному метрі колії по кілька працівників, плече до плеча. Оце візуальне спостереження — плече до плеча — стало приводом для першого запитання: чи не нагадує це так звану штурмівщину? А завдання грандіозне: упродовж одного місяця виконати 100 відсотків запланованих робіт для впровадження колієпривідного пристрою, який пересуватиме колісні пари. А це означає, що вагони вже не підніматимуть домкратами, потяг на ходу швидко переходитиме із західноєвропейської колії на український і навпаки. Жодної штурмівщини немає, — пояснили нам. Просто залізничники звикли усе робити швидко. Такий стиль, така політика «Укрзалізниці», яка стала неписаним законом.

Із третього квітня робочий «кабінет» головного інженера служби перевезень Львівської залізниці Антона Фандири — у польових умовах. Фахівці, як то кажуть, на ходу креслили, малювали, визначали завдання. Вечірні і ранкове планування — короткі і конкретні. Коли ми спостерігали за колійниками, не хотілося казати тривіальне «працюють у поті чола». Бо настрій на «толоці» був напрочуд мажорний.

— Через станцію Мостиська-II йдуть поїзди «Київ—Вроцлав», «Одеса—Варшава», «Чернівці—Перемишль», — каже Антон Фандира. — Перестановка вагонів старим методом потребувала великих затрат — людських, технічних. Колієпривідний пристрій уже є в Литві, на кордоні з Польщею. Наші фахівці побували там. Для перестановки потяга із 10 вагонів треба 20 хвилин. Пристрій простий у експлуатації, не потребує додаткових сил. Під час пересування вагонів на відтинку дороги 27 метрів потрібні лише складач поїздів і оглядач вагонів.

Залізничники разом із шляхоремонтним будівельним управлінням №32 взяли на себе облаштування під'їзної дороги до пристрою. Вздовж колії прибрали хащі. Відтак перехід на нові умови експлуатації вигідний і комфортний зусібіч.

А позаяк і нашому братові — журналістові — не раз доводилося, перетинаючи кордон, нудьгувати під час традиційної перестановки вагонів за допомогою домкратів, ми не могли не розпитати в начальника станції Мостиська-II Петра Паука, в чому суть технічної новації. Від нього дізналися, що сила щеплення між колесом і віссю сягає 70 тонн-сил. Такі нормативи, адже йдеться про безпеку руху. У нових колісних парах сила щеплення теж сягає 70 тонн-сил, але їхня конструкція така, що в певний момент фіксувальний механізм розслаблюється, колесо вільно переміщається на відстань ширини між європейською і вітчизняною коліями. Спочатку один бік колісної пари проходить половину пристрою, це 27 метрів, потім — другий. Відтак колісні пари знову жорстко фіксуються, а далі — звичний процес. Одне слово, усе геніальне — просте і навпаки.

Колієпривідний пристрій коштує 55 тисяч євро. За підрахунками фахівців, він швидко окупиться й економія ресурсів буде значною. Увесь колектив станції, де трудиться близько 600 осіб, готується до «входин» з ентузіазмом і натхненням. Об'єкт перебуває під постійним контролем начальника Львівської залізниці Богдана Піха. Керівництво подбало про найкращі умови праці й побуту для служб, задіяних на реконструкції. Технічна новація внесе багато корективу у багатогранну життєдіяльність станції, у взаємодію із численними контролюючими інстанціями, які мають пристосуватися до нового ритму праці. Бо негоже відставати від залізничників...

Кордон — це іспити щодня

Незабаром піде в небуття анахронізм: поїзди зупинятимуть не на кордоні, як це було заведено ще за часів Радянського Союзу, а на станції. Залізничники подбають про умови для служби прикордонників. Уже в третьому кварталі цього року через станцію Мостиська-II, що є складовою III Пан'європейського коридору, рухатимуться поїзди маршрутом Київ—Краків. Нині дев'ять пар електричок здійснюють сполучення зі Львовом. Для зручності пасажирів пустили електричку зі Львова на Шегині, саме до пішого переходу. На станції здійснюють великий обсяг вантажних операцій.

— Лише за перший квартал перевантажено 538 790 тонн,— розповідає Петро Паук.— Планові завдання виконали на 110 відсотків. У нас постійно є робота. Нині з'явилися нові контрагенти — учасники зовнішньо-економічних зв'язків. Через нашу станцію провозять усю кількість вугілля для електростанцій. У критих вагонах везуть товари ширвжитку до всіх країн СНД. Щомісяця здаємо сусідам вантажів на півтора мільйона гривень. Перевантажуємо 30—40 критих вагонів за зміну.

Упровадження колієпривідного пристрою не випадково розпочали саме з Мостиської. Цю станцію можна вважати «стратегічною» й перспективною тому, що вона має електрифіковані колії, добре розвинену інфраструктуру. А колектив пройшов професійний вишкіл, постійно поповнюється молодими висококваліфікованими спеціалістами. Певною мірою станція є індикатором економічних процесів. Ми дізналися, до прикладу, що експортних перевезень тут здійснюється втричі більше, ніж імпортних. До України надходить багато будівельних матеріалів, виготовлених за євротехнологіями. З України експортують залізорудні агломерати, багато нафти, лісу. Через станцію забезпечується комплектувальними «АвтоЗАЗ ДЕУ», йдуть вантажі на морські порти. Щоб транзитні вантажі не простоювали, залізничники матимуть свої декларантів, і це прискорить процес перетину кордону.

Було б добре домовитися із сусідами про спільний пункт пропуску, але... Польські закони дозволяють спільно працювати залізничникам, прикордонникам, митникам, а наші — ні. Поляки, затримуючи нелегалів, одержують великі кошти від Євросоюзу, наші співвітчизники поки що змушені утримувати їх на власні кошти. Та попри це кожний стрілочник безкорисливо працює як... прикордонник. Щойно з'явиться хтось сторонній, інформація одразу надходить, куди слід.

Виробнича нарада в польових умовах: (зліва направо) заступник начальника львівської дистанції електропостачання Микола Святий, начальник львівської дистанції електропостачання Микола Фесик, головний інженер львівської дистанції колії Іван Бохін, заступник начальника будівельно-монтажного поїзда служби електропостачання Володимир Буцик, начальник станції Мостиська-II Петро Паук, ревізор з безпеки руху львівської дирекції залізничних перевезень Орест Семущак, заступник начальника станції Мостиська-II Роман Хамурда

Буде нова колія

Своя наука ближча до діла

Досвід сусідів українські залізничники сприймають по-філософськи: далебі не всі новації варто переймати. Тільки-но в інформаційному просторі з'явилася інформація про можливу приватизацію українських залізниць, трудові колективи рішуче висловили свій протест. Аргументи «проти» звучать особливо переконливо із уст керівника прикордонної станції. Петро Паук повсякчас стикається із «квіточками» і «ягідками» приватизації польських залізниць.

— Залізничний транспорт — це нервова система всієї країни, — вважає він.— Тут має бути державна монополія. Ми бачимо в поляків повний розвал галузі, дисципліни. Там черговий по станції не підпорядкований... начальнику станції. Чотири структури керують залізничним транспортом. А там, де чотири хазяїни, порядку немає. Не все гаразд і з безпекою руху. Одні начальники — у Жешуві, інші — в Катовіце, інфраструктурою керують з Варшави. Щоб погодити графік поїздів на п'ять хвилин, треба телефонувати аж до Варшави...

Структура польських залізниць різко змінилася. Раніше начальник станції Мостиська-II всі питання вирішував безпосередньо зі своїм колегою — начальником польської прикордонної станції. Тепер йому значно складніше працювати. Сусідські проблеми безпосередньо торкнулися і його, та, зрештою, й усієї галузі, адже транспортна система — то сполучені судини. На Заході вже розпочинається зворотний рух — до централізації. Отже, приватизація на залізничному транспорті — це та чужа помилка, на якій варто повчитися, вважають українські залізничники. Попри те, що зарплата в польських колег удвічі вища і вони вважаються державними службовцями, львівські залізничники дуже цінують власне надбання. І кожний цінує своє робоче місце.

— У нас навіть прибиральниця отримує щонайменше 450 гривень, черговий по станції, складач поїздів — близько тисячі, — розповідає Петро Паук. Проблем не бракує, але Львівська залізниця та її маленький структурний підрозділ — станція Мостиська-II легкі на підйом, коли йдеться про оперативне виконання поставлених завдань. До прикладу, хоча станція Мостиська-II, як ми дізналися, заробила великі кошти для залізниці, вона й досі має ручне управління стрілок і сигналів. Це збільшує терміни здійснення маневрових операцій. На часі — втілення проекту електричної централізації стрілок і сигналів, тоді значно зростуть можливості станції з обслуговування експорту—імпорту. Найближчим часом розпочнеться серйозна реконструкція вокзалу. Насамкінець начальник станції не без гордощів зауважив, що в колективі є кому вирішувати найскладніші завдання. А перехід із одної колії на другу — без зупинки і затримки — по-своєму знаковий: він характеризує стиль діяльності галузі в цілому.

Оксана ТЕЛЕНЧІ,
Сергій ЛАВРЕНЮК.
Львівська область.
Фото Оксани ТЕЛЕНЧІ та Ігоря ПАРАЩАКА.

Транспортна спільнота на боці реформ

Проект Закону «Про внесення змін до Конституції України», запропонований суспільству Президентом країни — головна тема дискусій і політичних оцінок останнього часу. Ключові засади цієї системної ініціації в разі їхнього прийняття докорінно змінять контури нашого державного устрою. Не порадившись з народом, подібні рішення приймати не годиться. Ось глава держави до нього і звернувся — вчасно і обгрунтовано. Адже коли політичні сили починають з'ясовувати свої стосунки на майданах — справа неодмінно потерпає. Тим паче, що президентський проект не з'явився зненацька. Скажімо, ідею двопалатного парламенту розглядали ще на світанку незалежності —під час першої підготовки Основного Закону.

*Та й за часів свого прем'єрства Леонід Кучма до неї повертався. Тож сьогодні його позиція здається доказовою і послідовною, і не скористатися нагодою помітного структурного поліпшення було б для суспільства помилковим. Вивчення проекту йде широко і бурхливо, демократизм його обговорення незаперечний. Неослабна боротьба ведеться за «низи» — великі трудові колективи, чиїм ім'ям усякчас і здійснюється велика політика. За цих обставин численний загін українських транспортників є істотним чинником результативності попереднього опитування трудящих щодо зміни вітчизняної конституційної моделі. Адже, крім традиційної згуртованості, треба зазначити його масовість — лише залізничники в своїх лавах налічують півмільйона людей. А додайте сюди чверть мільйона ветеранів галузі — і ви зрозумієте їх можливу соціальну роль. Проаналізувати хід обговорення законопроекту в зазначених громадах «Голос України» попросив Міністра транспорту України — генерального директора «Укрзалізниці» **Георгія КІРПУ.***

— Георгію Миколайовичу, яким ви бачите спосіб участі транспортників країни в баталіях навколо перспектив реформування влади, що розгорнулися нині?

— Як на мене, то наше завдання доволі зрозуміле. Треба, як радив сам Президент, зробити принаймні дві речі. Перше: поінформувати людей про те, що їм, власне, запропоновано — які перетворення політичної системи передбачено. І друге — почути від усіх, хто має свою думку і може її аргументувати, конкретні пропозиції по суті обговорення. Над цим і працюємо.

— Та чи не дасться взнаки відсутність у людей особистого політичного досвіду?

— Роз'яснювальна робота звісно необхідна і ми, природно, її здійснюємо. Але не варто забувати і те, що в нас більш як половина працівників — фахівці з вищою освітою, зрілі і розумні громадяни. До того ж люди розуміють, що основна ланка нововведень — можливість перерозподілу влади: або в бік парламенту, або в бік закріплення владних переваг Президента. А уявлення про те, яка в нас Верховна Рада і який у нас глава держави, є в кожного. Як, до речі, і про тих, хто наперед бачить себе діючим президентом. Бо йдеться, зрештою, про набуття вищими менеджерами суспільства відповідальності за свої дії. Адже з точки зору здорового глузду і державної доцільності гілки влади мають себе реалізовувати, а не змагатися між собою. І головна мета президентських реформ — працездатність системи влади в країні, її неодмінна спрямованість на досягнення значущого результату для народу.

— За висновками експертів, підхід до державного будівництва, закладений у ініціативах Президента, цілком співзвучний визначальним тенденціям політичного структурування в сучасній Європі. Якщо так, то що тут обговорювати?

— Бачите, якщо навіть у царині залізничного транспорту діють дві колії — широка і вузька, то що вже тоді казати про політику? А коли серйозно, то уявлення про те, що наше суспільство є апатичним — неправильне. Щойно з'явившись, проект конституційних змін одразу набув гучного розголосу. Це, мабуть, тому, що попав «у десятку». І Голова Верховної Ради Володимир Литвин нещодавно повідомив, що є вже принаймні п'ять законопроектів, які становитимуть конкуренцію президентському варіанту.

— Але це не «творчість мас», а робота професійних законодавців...

— Не турбуйтеся, за масами теж не застоїться. В трудових колективах вже другий місяць тривають бурхливі дискусії з цього приводу. Для їх узагальнення в транспортних підрозділах створено відповідні громадські приймальні. І комусь це може здатися перебільшенням, але вони працюють цілодобово — з огляду на специфіку нашої праці. Думки громадян зазвичай приймають у письмовій формі та фіксують і усні заяви. Лише в «Укрзалізниці» в обговореннях брало участь близько 600 тисяч працівників...

— І про що вже можна говорити напевне?

— Президентські ініціативи підтримують понад 90 відсотків трудящих. Люди вважають, що пропозиції Леоніда Даниловича Кучми спрямовані передусім на поліпшення їхнього життя, і це зустрічає природний відгук. Обговорення недвозначно виявило, що наш Президент сьогодні має стабільно високу довіру серед працівників галузі.

— Георгію Миколайовичу, хотілося б почути і про ваше особисте ставлення до можливих нововведень...

— Тут жодної таємниці немає. Я виходжу з того, що нам конче необхідно піднести рівень життя людей. Тобто треба енергійно, не гаючи часу, піднімати економіку країни. А без активності громадян цього зробити ще нікому і ніде не вдавалося. В свою чергу, народ лишатиметься глухим до закликів «згори» доти, доки закони, які створюють його обранці, не почнуть писатися для потреб більшості людей, а не окремих прошарків влади. Тут має бути бодай якась розумна рівновага. Бо голосування на зразок «Ти — мені, я —тобі» не має нічого спільного з турботою про людину праці. Адже ми добре знаємо, хто йде в парламент, як і навіщо. Звідси і моя позиція. Вона полягає в наступному.

Те, що конституційна реформа назріла, — безперечний факт. Її напрями зрозумілі і мотивовані. Президент сказав відверто: система сьогоденної влади —недієздатна. Ми це й самі бачимо за багатьма ознаками. Чого варте лише те, що за 12 років незалежності у нас змінилося 11 урядів. Що можна було встигнути зробити в ньому за таких умов? Питання риторичне. Партії нині не можуть узяти на себе реальну відповідальність за дії уряду на історично прийнятний термін — вони надто дрібні, часто відверто номінальні. Тож передусім треба змінювати структуру парламенту. Яким чином?

Погляньмо на Західну Європу. Велика Британія, Італія, Німеччина, Франція, Іспанія, Бельгія, Туреччина, Нідерланди, Ірландія — парламент двопалатний. Одна палата лише в Данії, Греції, Португалії та Люксембурзі. Проте ці країни, як відомо, ніколи велику політику на континенті не визначали. Отож це скоріше відхилення від євротрадиції.

Дивимося ближче. Польща, Чехія, Румунія, Хорватія, Словаччина — дві палати. В світі: Канада, США, Австралія, Індія, Японія — теж дві. Або вже зовсім наочно. Не так давно я в складі державної делегації був у країнах Середньої Азії. Де там найзріліші і помітніші реформи? В Киргизії. Вона вже давно є членом СОТ. І парламент — двопалатний. Те саме — в Таджикистані. Тобто і статистика, і тенденція цього питання — однозначні. А Україні двопалатний парламент потрібен ще й для того, щоб баланс влади мав регіональне підгрунтя. Цей принцип забезпечить нам не лише всеукраїнське представництво, а й виваженішу законочинну практику. Тепер — деталі.

Я вважаю, що в разі неефективної роботи парламенту глава держави повинен мати чітку можливість розпускати його, як це і здійснюється в країнах розвиненої демократії. Чудово розумію, що ідеального державного устрою не існує, але 12-річна історія нашої країни дає достатньо підстав для уточнення Основного Закону. І приємно, що транспортники наразі поділяють мої переконання.

— Як гадаєте, що визначає подібний напрям їхніх думок і настроїв?

— Ледь не одностайну підтримку президентських ініціатив люди мотивують передусім увагою глави держави до транспортної галузі. Адже свого часу саме президентський указ 2000 року став основою динамічних реформ, що відбулися в «Укрзалізниці» і здійснюються на транспорті в цілому. Тоді нам пророкували: за чинної законодавчої бази, в умовах діючого господарчого механізму добитися рішучих змін неможливо. І де тепер ті пророки? З'ясувалося, що коли власну бездіяльність не списувати на обставини, а енергійно і послідовно працювати на результат, то і законів вистачає, і резервів маємо досить. До того ж нічого незмінного в житті немає, і з парламентом можна плідно співпрацювати — в напрямі вдосконалення правових і нормативних рамок господарювання.

Не хотів би збиватися на принагідний звіт, але пишатися нам справді є чим. Особливо — залізничникам. Галузь із недавно збиткової перетворилася на виняткова рентабельну — з чистим прибутком близько трьохсот мільйонів гривень. Залізниця розвиває міжнародні транспортні коридори, втричі збільшила капітальні вкладення в модернізацію колії. Середньомісячна зарплата фахівців основних профілів теж зросла, до нас охоче пішла молодь. Обсяг платежів підприємств Міністерства транспорту України до державного бюджету постійно зростає. І найбільшу частку — близько 62 відсотків від їх загального обсягу вносить «Укрзалізниця». Промовиста цифра, чи не так? За рахунок чого її досягли? Передусім завдяки прозорим і справедливим «правилам гри» на ринку транспортних послуг, чіткому захисту державних інтересів, вмінню заробляти гроші.

Водночас ми докладаємо значних зусиль для побудови в країні соціально орієнтованої економіки європейського типу. Скажімо, «Укрзалізниця» постійно виконує нерентабельні, але соціально важливі перевезення майже за свій кошт. Вона задовольняє попит на внутрішні транспортні послуги за вкрай доступними тарифами, створює нові робочі місця, дає поштовх розвитку інших залучених галузей. Авіатори знижують ціни на білети, активно розвивають маршрутну мережу, пасажирський автотранспорт розпочав реалізацію народної програми «Сільський автобус». Нашим гаслом лишається поєднання європейського рівня якості обслуговування з традиційною безпекою, зручністю і доступністю всіх видів транспорту для всіх верств населення.

Швидкісні потяги, сучасні залізничні та аеровокзали, відновлені колії, вітчизняні пасажирські вагони, європейський рівень сервісу, успішні підприємства, відродження самого престижу звання транспортника — всіх цих здобутків досягнуто невтомною працею навдивовижу спроможних трудових колективів галузі. І що характерно — вони відбулися за всіх гальмівних умов перехідного суспільства. Простіше кажучи, треба працювати — тоді прийдуть і успіхи, і статки. Це добре відчувають на собі транспортники, чиє життя поліпшується що не день.

І додам, що всі ці добрі зміни стали можливі завдяки розгорнутому реформуванню вітчизняного транспорту, його рішучій модернізації, створенню гнучкої і ефективної системи управління, відновленню трудової мотивації працівників. А коли наш трудовий поступ буде підтримано ще й парламентським оновленням, результати матимемо ще масштабніші і всеосяжні. Я вірю в необхідність та незворотність реформ і переконаний в їх суспільній корисності. Останнє слово буде за народом.

ЗМАГАННЯ

Пожежники своїх героїв не забувають

З 29 по 31 травня Луганськ стане місцем проведення XVI міжнародних змагань пам'яті пожежників—героїв Чорнобиля. Передбачено приїзд команд із 20 країн і великих міст. Уже підтвердили свою участь Угорщина, Болгарія, Білорусь, Москва, Санкт-Петербург тощо. Буде організовано міжнародну виставку протипожежного і рятувального обладнання, на якій свою продукцію продемонструють 50 фірм Європи.

Луганщина покаже свої унікальні вонгетривкі костюми, а також піноутворювач і пожежні рукави.

Господарі чемпіонату — Луганське пожежне управління — всі свої сили кинуло на створення умов для проведення змагань міжнародного рівня. До речі, стадіон луганських пожежників — один із найкращих в Україні. Спортивну базу створювали протягом багатьох років, а чемпіонат лише прискорив завершення робіт.

Старт дадуть з усіх видів пожежно-прикладного спорту: штурмування навчальної вежі, подолання перепон, бойове розгортання тощо. Нові трибуни розраховані на 400 уболівальників, бажаючі зможуть пограти у великий теніс, волейбол та баскетбол. Господарі подбали й про відпочинок учасників змагань. Просто на стадіоні створено затишний куточок, стилізований під українське село, де можна перекусити і на травичці полежати.

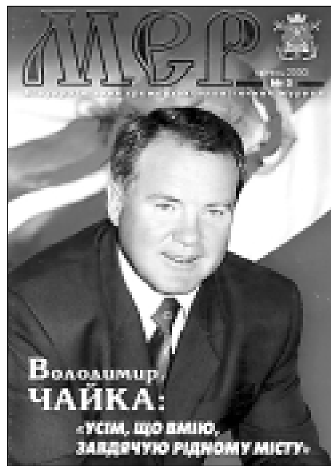
І найголовніше. На чемпіонат почесними гостями прибудуть сім'ї та діти пожежників-чорнобильців, тих, найперших, хто брав участь у ліквідації вогню на реакторі, що вибухнув, і які не дожили до наших днів. Пожежники своїх героїв не забувають.

Алла АНТИПОВА.

Луганська область.

ЩОЙНО З ДРУКУ

На сторінках «Мера» — Миколаїв

Вийшов черговий номер всеукраїнського громадсько-політичного журналу «Мер». Присвячений часопис Миколаєву.

Ось уже вдруге миколаївці обрали своїм міським головою Володимира Дмитровича ЧАЙКУ. Я розумію чому: він —людина діяльна, патріотично, подержавницьки налаштована, має великий досвід керівної, управлінської роботи. Окрім того, Володимир Дмитрович любить своє місто. Захоплений ним. Його людьми. Він глибоко шанує ветеранів і прагне залучати до громадського життя молодь. У всьому мер покладається на територіальну громаду. Радиться з нею, шукає підтримки і завжди знаходить її. Бо плани, проекти мерії зачіпають інтереси всіх, вони реальні, практичні. В них — турбота про мешканців міста, їхній облаштований побут.

Звісно, життя миколаївців не безпроблемне. Про це читачі теж дізнаються з матеріалів журналу. На сторінках часопису вони так само прочитають і про досягнення трудових колективів, про те, як працює на інтереси громади програма, яку проголосила мерія: «Миколаїв — місто вільного підприємництва». Як поволі столиця корабелів набуває сучасного іміджу, стає відкритою і для Сходу, і для Заходу.

▼

Майське: не наша цивілізація

Дні «Голосу України» на Дніпропетровщині підтвердили: жадане поряд

До «Агро-Союзу» їдуть усі та звідусіль. Поодинці та делегаціями. Спеціально і користуючись нагодою, коли з якихось причин потрапляють на Дніпропетровщину. Побачити на власні очі це господарство —сільгосппідприємство нового типу — бажаючих не бракує. Не менше і тих, хто волів ознайомитися з його досвідом. Лише торік тут у гостях і на екскурсіях побувало більше десяти тисяч осіб. Бо акціонерне товариство закритого типу «Агро-Союз» — нині диво, тотожного якому, може, і справді не знайти навіть у найрозвиненіших регіонах світу. Мало не Ельдорадо! Тим паче для нашої держави, аграрний сектор якої сьогодні аж ніяк не в кращому стані.

Ельдорадо у степу

Зрозуміло, що і ми, проводячи у Дніпропетровській області Дні «Голосу України», не могли обминути Синельниківський район і, зокрема, село Майське —місце розташування «Агро-Союзу». Уявіть собі виробничі споруди, котрі нагадують найвишуканіші потужності в якійсь країні суцільного процвітання, майданчики з немов призначеною для міжнародної виставки технікою і тваринницькі ферми з комп'ютерними системами управління... Це потужне підприємство, яке в розрахунку на кожний гектар своїх орних угідь щороку витрачає 600 американських доларів — дуже великі, погодьтеся, гроші. Загалом на розвій пішло вже понад 20 мільйонів доларів — уявляєте?

Народний депутат Олександр Шевченко, котрий запросив нас у господарство та має прямий стосунок до його виникнення і становлення (бо свого часу очолював у Синельниковому райдержадміністрацію), твердо переконаний, що саме таке агропідприємство нам сьогодні дуже й дуже потрібне.

— Це взірець, маяк і дороговказ, як та куди прямувати сьогодні українському селу, — каже Олександр Олександрович. — Тут плекається майбутнє аграрного сектору України. Люди мають бачити, чого нам прагнути і якими ми станемо, коли доведемо нелегке реформування земельновласницьких відносин у сільгоспвиробництві до логічного завершення.

Коли починали, були і помилки. Агросоюзівці зізналися у тому, в чому не зізнавалися, не були відверті досі ще ні з ким: зрозуміли вже, що надміру перестаралися із забудовою і монтуванням деяких унікальних іноземних потужностей та придбанням «неперевершеної» імпортної техніки. Одне виявилося зайвим і незатребуваним, друге — не пристосованим для використання в суто місцевих умовах, третє поступається набагато надійнішим вітчизняним аналогам... Отож критично аналізують власні прагнення, наміри та звершення в «Агро-Союзі», переглядають, уточнюють і коригують свою стратегію і тактику. Якщо й бути маяком-взірцем, поводирем для селянства всієї держави, то самокритичним і здатним до самовдосконалення. Щоб ніколи й не відставати, і довго-довго залишатися піонером-передовиком.

Синельниківський «Байконур»

Рівно п'ять років тому відсталішого і занедбанішого КСП, ніж «Дружба», у Синельниківському районі не було. А найсумніше, що і жодних сподівань на швидке одужання не було. Адже довкола донедавна набагато сильніші господарства лежали в руїнах і заростали високими бур'янами. Найсміливіший фантазер у своїх вигадках не міг тоді мріяти, що на місці «Дружби» незабаром з'явиться український... «Байконур» — АТЗТ «Агро-Союз». Щось на зразок аграрно-виробничого містечка «ненашої цивілізації». Мало не з інших світів.

Байконуром дотепники назвали спочатку майдан на пустирі лівобережної околиці Дніпропетровська, де десять з лишком років тому забудувалася нині потужна і широко відома корпорація «Агро-Союз». В області та багатьох інших регіонах України вона почала реалізовувати запчастини, вузли й агрегати до сільськогосподарської та автомобільної техніки. Але нині сама виробляє землеобробні знаряддя та пристосування.

З'явився та поселився у Майському назавжди Володимир Хорішко, котрий на село прийшов з великого удалого бізнесу і очолив правління корпорації «Агро-Союз». Принісши сюди свій оптимістичний і неспокійний девіз — «Немає меж досконалості».

І сьогодні «Агро-Союз» — це сім з половиною тисяч гектарів орних земель, які вражають доглянутістю. Навесні та восени поля рівні та гладенькі, наче столи. Бо ми відразу, розповідає Хорішко, поставили перед собою мету: запроваджувати виняткова грунтозахисні системи обробітку, щоб відновлювати та посилювати родючість своїх чорноземів.

— Ідеться про маловитратні, енергоощадливі технології з елементами біологічного землеробства, — уточнює Володимир Дмитрович. — Почали з того, що раніше називали безвідвальною або поверхневою оранкою, а закінчили нульовою — чули про таку?

Де землю не трамбують

Потім ми багато спілкувалися з першим заступником Хорішка — Анатолієм Романьковим, від якого дізналися, по-перше, про премудрощі сучасної селянської арифметики. З'ясовується, зазвичай аграрники в нас щедро поливають свої поля... соляркою. Тобто на всіх механізованих роботах та операціях трактори спалюють за сезон щонайменше 120—150 літрів, а часто і більше дизельного палива в розрахунку на кожен гектар ріллі. А в «Агро-Союзі» нині витрачають щонайбільше 18 літрів. Можна уявити, наскільки менше у Майському і «трамбують» землю. Хоч Анатолій Максимович розповів ще й про інші «хитрощі» сучасної агрономії: АТЗТ не просто відмовилося від плужного обробітку — першим на просторах всього колишнього Радянського Союзу впровадило мінімальноповерхневий і навіть нульовий. Сіє фактично... по стерні. Розпушує грунт на глибину п'ять сантиметрів і не більше. Цим самим подрібнює і загортає у землю усі пожнивні рештки, що обертається її поступовим збагаченням гумусом та збереженням на тривалий час, навіть у посуху, вологи і захистом полів від ерозії. Цікаво, що така технологія, зрештою, винищує і забур'яненість ланів.

Досвідчені аграрники відразу слушно зауважать: для цього необхідні зовсім інші знаряддя обробітку, ніж ті, котрі в нас традиційно використовують. Ніхто й не заперечує — потрібні! Ось чому «Агро-Союз», придбавши чимало імпортної техніки, нині налагодив випуск і власної. Винятково широкозахватної — 10—12—16-метрові культиватори, сівалки і жатки для господарства з «вирівняними» полями стали звичними. І брати на озброєння винятково передове та прогресивне — це політика і стратегія «Агро-Союзу».

Але не тільки в рослинництві акціонерне товариство не відстає від останніх надбань. Худобу — і корів, і свиней — утримують, скажімо, в «холодних» умовах. Ангари, обтягнуті гарним кольоровим і водонепроникним брезентом, що завжди, за будь-якої погоди провітрюються, — оце і є свинарники. Вони ніколи не опалюються, одначе в них завжди потрібний мікроклімат. Поганих пахощів, даруйте, немає. Це знову-таки альтернативна енерго- та ресурсозбережна технологія. Корови на безприв'язному утриманні та з вільним доступом до кормів. Які, до речі, постійно однорідні та збалансовані — диференційовано і сезонно — за вмістом поживних речовин. Не залежать від пори року тому, що кормовиробництво, кормозберігання і кормоприготування тут також здійснюються за оптимальними технологіями. Заскиртованого сіна чи законсервованого в ямах-сховищах або буртах силосу у Майському ви не побачите. Все зберігається (і не псується) у спеціальних велетенських упаковках-мішках, які зовні нагадують розправлені просто неба «домашні ковбаси». Тим часом кожну з тварин помічено «ідентифікаційними» кодами-номерами та наділено датчиками, і вони перебувають під контролем комп'ютерів. Як почуваються, скільки й чого з'їдають, на що скаржаться — завжди відомо. То й десять тисяч кілограмів молока і більше від корови на рік — не дивина.

Про агросоюзівський технологічний прогрес на всіх напрямах виробництва розповідати можна багато. Як сказав один із поважних гостей, який на чолі делегації приїжджав сюди з Рівненської області, «таке можна побачити хіба що в кіно». Ще один екскурсант ніяк не міг заспокоїтися з іншої причини: немало чув про «Агро-Союз», одначе не вірив, а воно правда і наяву! І потім раптом докинув:

— То коли по всій Україні ми таку розкіш розведемо? Бо страусова ферма в «Агро-Союзі» — екзотика, одначе сам «Агро-Союз» набагато більша «екзотика» для нас!

Під час зустрічі з виборцями і читачами «Голосу України» у Синельниківському районі Дніпропетровської області. На знімку *(справа наліво)*: Володимир ГОРБ, голова Синельниківської райдержадміністрації, Олександр ШЕВЧЕНКО, народний депутат України, Сергій ДЕМСЬКИЙ, заступник головного редактора газети «Голос України».

Робіть, як вони, робіть краще від них

Що нинішній народний депутат Олександр Шевченко сприймає унікальне господарство як прообраз аграрного сектору вітчизняної економіки, це зрозуміло. «Агро-Союз», повторюємо, і його дітище. Але і знаменитий наш агрономземлезнавець Федір Моргун, який недавно навіть працював у Майському консультантом, також вважає, що «майбутнє України однозначно починається звідси». Він у цьому не сумнівається ні на йоту.

Та наші зустрічі з сільськими читачами у Синельниківському районі схилили несподівано до майже шокуючого відкриття: самі люди тут не вірять, що подібне можна і вдасться в нас широко розтиражувати. Отож жадане поряд, до нього рукою подати, його можна торкнутися, а ось створити в себе чи для себе — зась.

Чому «селян бояться і не люблять»

Як влучно сказала одна жінка, котра прийшла послухати журналістів «ГУ» до райдержадміністрації, «селян в Україні бояться і не люблять». У тому розумінні, що дати їм волю та дозвіл і можливість самим хазяйнувати на своїй землі для багатьох лячно.

Отак парадоксально жінка оцінила загалом теперішні наслідки аграрної реформи. До «спільного знаменника», мовляв, ще далеко. От виникло багато дрібних агроформувань — хіба вони зможуть досягти того технологічного рівня, якого досягли в «Агро-Союзі»? Зрозуміло, що ні. З другого боку, в «Агро-Союзі» 690 осіб, котрі здали свої земельні паї в оренду АТЗТ, отримують по 570 доларів на рік «компенсації» за них — наче й немало, та чи достатній це «прожитковий мінімум» для тих, хто міг би нівроку жити з власної землі, обробляючи її самостійно? Хоча поки що лише думкою багатіти залишається і з тих міркувань, що для гідної оплати селянам продукції, яку вони вирощують і виробляють, в нашій державі і минулий рік фактично втрачено...

А сільський голова з Майського, котре процвітає, переймається, що його село переказує в бюджет такі суми грошей, які багатьом і не снилися, одначе ремонтувати вулиці, підвозити дітей до школи чи заміняти лампочки на стовпах, щоб село освітлювалося вечорами, немає за що. І чому в Майському залишаються безробітні, хоч «Агро-Союз» кваліфікованих спеціалістів вимушений возити з міста? Для молоді свій аеропарашутний клуб — це здорово, та робота на все життя важливіша!

Отож думка про те, що «люди тут перебувають там, де й відбувається нині наше складне і неоднозначне життя, тому і варто послідовно спостерігати та аналізувати, прогнозувати, що станеться завтра чи повинно статися, щоб упереджено діяти вже сьогодні», була, гадаємо, дуже корисною і актуальною.

Сергій ДЕМСЬКИЙ,
Ігор НАУМЕНКО,
Микола НЕЧИПОРЕНКО.
Дніпропетровська область
Фото
Богдана МАСЛЯНИКА.

Земельний кадастр і реєстрація прав на нерухомість: їх сутність та відмінності

Історичний розвиток земельного ладу будь-якої країни пов'язаний із встановленням і практичною реалізацією порядку, принципів та правил, які забезпечують правовий, економічний, екологічний і соціальний режими організації використання земельних ресурсів як просторового базису всіх галузей народного господарства, засобів виробництва в сільському і лісовому господарстві, комори природних багатств, територіальної основи життєзабезпечення держави й підтримки здоров'я населення.

З огляду на те, що останнім часом у пресі та науковій літературі з'явилася низка публікацій з проблем створення єдиної системи державної реєстрації земельних ділянок, нерухомого майна та прав на них у складі державного земельного кадастру відповідно до Указу Президента України від 17 лютого 2003 року №134/2003, з'ясуємо сутність систем реєстрації і земельного кадастру. В Україні реєстрація землі має певні історичні витоки. Так, ще 31 грудня 1954 р. Рада Міністрів прийняла постанову «Про єдиний державний облік земельного фонду СРСР», якою було передбачено запровадження реєстрації усіх землекористувань за єдиною загальносоюзною системою. Пізніше, у зв'язку з прийняттям Верховною Радою СРСР 13 грудня 1968 р. «Основ земельного законодавства Союзу РСР і союзних республік» до державного земельного кадастру було введено його складову частину — реєстрацію землекористувань. Згідно із вказівками Міністерства сільського господарства від 19 липня 1972 р. щодо реєстрації землекористувань і державного обліку земель, державна земельна книга району складалася з двох частин і п'яти розділів. У першому розділі книги проводилася державна реєстрація безстрокового, довгострокового і короткострокового землекористувань.

Створення сучасного земельного кадастру в Україні розпочато в першій половині 90-х років. Модель сучасної системи земельного кадастру затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 2 грудня 1997 р. № 1355, а у вересні 1999 р. наказом Держкомзему України започатковано створення державного реєстру земельних ділянок у складі державного земельного кадастру на всій території України за єдиними правилами.

Відповідно до статті 196 Земельного кодексу України складовими частинами державного земельного кадастру є:

а) кадастрове зонування;
б) кадастрові зйомки;
в) бонітування грунтів;
г) економічна оцінка земель;
г`) грошова оцінка земельних ділянок;
д) державна реєстрація земельних ділянок;
е) облік кількості та якості земель.

Сучасний **державний земельний кадастр** покликаний виконувати в суспільстві такі функції:

1) **регулюючу** — інформаційно забезпечити формування, удосконалення і функціонування адміністративних і економічних механізмів державного регулювання земельних відносин і особливо формування земельного ринку;

2) **фіскальну** — інформаційно й організаційно забезпечити надходження земельних платежів до бюджету, в тому числі під час здійснення різних угод із земельними ділянками;

3) **правову** — забезпечити реєстрацію правового статусу земельних ділянок (їх приналежність, дані про угоди, про форму права на ділянку і її власника) та її інформаційне забезпечення;

4) **облікову** — здійснити державний кадастровий облік земельних ресурсів (їх кількості, місця розташування, розподілу між власниками і користувачами, якісного стану, ступеня залучення в ринковий оборот тощо) як найважливішого національного надбання, а також облік нерухомого майна, яке тісно пов'язане із землею;

5) **господарську** — забезпечити потребу в даних про цінність земель для народного господарства та придатність, наприклад, для сільськогосподарського або іншого використання.

Ці п'ять функцій історично вирішуються в рамках земельного кадастру, становлять його сучасну суть і обумовлюють необхідність його ведення.

У зв'язку із залученням землі до ринкового обороту, особливої актуальності набуло питання про можливості розширеного тлумачення об'єкта земельного кадастру: тільки земля чи земля разом з розташованими на ній і під нею рукотворними об'єктами, покладами корисних копалин тощо, тобто питання про тривимірність земельної ділянки.

Адже земельна ділянка і розташовані на ній будинки, будівлі або інші споруди створюють єдиний земельно-майновий комплекс і зазвичай перебувають у користуванні однієї й тієї самої особи. Здебільшого під час здійснення різних ринкових операцій з комплексом права на землю і майно виникають, змінюються, припиняються і реєструються одночасно певні дії, до того ж дії із земельною ділянкою відповідають діям з розташованим на ній об'єктом нерухомого майна.

Таке насичення земельного кадастру додатковою інформацією про об'єкти нерухомого майна хоч і не порушує його самостійності та єдності, але є деталізованішим способом обліку забудованих територій, аніж облік якості і ступеня деградованості сільськогосподарських угідь.

Таким чином, сучасний земельний кадастр може стати інформаційно-реєстраційною системою стану земель, до якої входять і дані про інші об'єкти та ресурси, що впливають на якісний стан земельно-майнового комплексу (землекористування). Але тут є певна небезпека, яка полягає в ототожненні функцій двох зовсім різних за призначенням систем, а відповідно і їх ролі для суспільства. Основною функцією реєстрації прав на нерухомість є захист конституційних прав власників та інших правоволодільців об'єктів нерухомості, до яких за статтею 181 Цивільного кодексу України належать і земельні ділянки.

З виникненням ринку нерухомості постає проблема організації надійної, відкритої, суспільної системи кадастру, оскільки для роботи земельного ринку потрібне чітке визначення прав власності та меж ділянок. А для оцінки ділянок, у свою чергу, необхідні їх ідентифікація, карти з межами, площами і накладеними обмеженнями та земельними сервітутами.

У всьому світі існують системи земельного кадастру, які відкриті та мають статус комерційного продукту, необхідного для забезпечення можливості брати участь у державних справах (контроль з боку громадськості за ринком нерухомості), тоді як реєстраційні системи з обмеженим доступом.

Прийнятий у 2001 році новий Земельний кодекс України встановив, що об'єктами обліку державного земельного кадастру є земельні ділянки, а також водні об'єкти, ліси і багаторічні насадження, які на ній є (ст. 79 Земельного кодексу України). Чому тоді законодавці, ухваливши Земельний кодекс, визначили державний земельний кадастр як єдину державну систему земельно-кадастрових робіт, що встановлює процедуру визнання факту виникнення або припинення права власності і права користування земельними ділянками? Причин кілька.

По-перше, відповідно до статті 125 Земельного кодексу України право власності і право постійного користування земельною ділянкою виникає після одержання її власником або користувачем документа, що посвідчує право власності чи право постійного користування земельною ділянкою та його державної реєстрації.

По-друге, право власності і право постійного користування земельною ділянкою відповідно до статті 126 посвідчується державними актами. Державні акти реєструються відповідно до статті 202 Земельного кодексу у Державному реєстрі земель, який є складовою частиною державного земельного кадастру.

По-третє, приступати до використання земельної ділянки можна відповідно до статті 126 Земельного кодексу тільки після встановлення її меж у натурі, що здійснюється шляхом проведення робіт з кадастрової зйомки та землеустрою.

Таким чином, **державний земельний кадастр є системою, яка встановлює процедуру визнання факту виникнення або припинення права власності і права користування земельними ділянками, але не є системою гарантування цих прав. А отже, не може містити систему реєстрації прав на нерухомість. Порядок проведення державної реєстрації прав на нерухомість та підстави відмови в ній встановлюються відповідно до статті 182 Цивільного кодексу України законом.**

З огляду на те, що створення системи державного земельного кадастру торкається не тільки міжвідомчих, а й регіональних відносин, уряд України доручив Держкомзему України запровадити державну цільову програму «Створення автоматизованої системи ведення державного земельного кадастру». Програму затверджено урядом України 2 грудня 1997 р. і її реалізацію було розраховано на 1998—2005 роки. На жаль, програму не реалізують. Не створено її нормативно-методичної бази.

Указом Президента від 17 лютого 2003 року «Про заходи по створенню єдиної системи державної реєстрації земельних ділянок, нерухомого майна та прав на них у складі державного земельного кадастру» Держкомзем України визначено основним органом з ведення реєстрації. Отже, **постає питання: чи може вестися державна реєстрація нерухомого майна та прав на нього в складі земельного кадастру? Як будуються такі системи в інших країнах?**

У світі існує дві системи реєстрації нерухомості: англо-американська і європейська. Ліберальні англо-американські правила передбачають реєстрацію передачі прав власності на нерухоме майно за договорами між попереднім і новим його власником. Для того, щоб максимально гарантувати угоду від можливих помилок, новий власник вимушений користуватися дорогими послугами страхових і юридичних компаній, які аналізують історію об'єкта нерухомості на глибину до 70 років. Детальна перевірка дає змогу виявити можливі непогашені зобов'язання або права інших осіб на даний об'єкт.

Розповсюдженішою є європейська система реєстрації, яка заснована на державних гарантіях права власності на нерухомість. За такої організації усю історію нерухомості вміщено в єдиному державному реєстрі і усю сукупність прав на майно, в тому числі сервітути, також гарантовано державою. Якщо в подальшому виявляються будь-які помилки, то відповідальність несе урядовий орган, який компенсує виниклі з відповідної причини витрати.

Як бачимо, процес створення і системи державного земельного кадастру, і системи державної реєстрації є непростою справою, тому що необхідно враховувати специфіку країни, чинне законодавство, міжвідомчу взаємодію тощо. В Україні нині ведеться близько 50 кадастрів і реєстрів різного призначення, із них майже півтора десятка містять інформацію про нерухомість. Завдання полягає в чіткому, насамперед на законодавчому рівні, розподілі ролей і місця таких систем в економіці держави.

Отож, згідно з чинним законодавством — це різні системи, а Указ Президента України від 17 лютого 2003 року № 134/2003 «Про заходи щодо створення єдиної системи державної реєстрації земельних ділянок, нерухомого майна та прав на них у складі державного земельного кадастру», як на мене, є нелегітимним. Набагато розумнішим кроком є організація жорстко регламентованої міжвідомчої інформаційної взаємодії та створення системи реєстрації прав на нерухомість на базі існуючого нині центру Міністерства юстиції України.

Антон ТРЕТЯК,
доктор економічних наук, професор, член-кореспондент Української академії аграрних наук.

ВІТАЄМО!

Фото Лідії ТИТАРЕНКО.

Народний депутат України, двічі Герой Соціалістичної Праці Володимир Антонович Плютинський нещодавно відсвяткував у рідному селі Зоря, що на Рівненщині, своє 76-річчя. Старійшину парламенту привітали рідні, колеги, друзі.

Редакція газети «Голос України» бажає Вам, Володимире Антоновичу, здоров'я, завзяття і багато-багато літ!

На знімку: народний депутат України Володимир ПЛЮТИНСЬКИЙ.

МЕДИЦИНА

Бійці невидимого фронту

Так називають працівників спецслужб, і я свідомо запозичую цю назву, бо йдеться про людей, котрі щодня бачать кров, хоч там і не чути пострілів, навпаки, навколо дуже тихо. Йдеться про хірургічну клініку київського госпіталю Військово-медичного управління Служби безпеки України. Офіційно — Хірургічна клініка факультетської хірургії Київського державного медуніверситету імені Богомольця.

У тихому довжелезному коридорі на стіні у рамці — фото «Боїнга» з написом: «Міхайло П. Захараш. Керівник военно-медичного управління. З благодарністю за Ваше партнерство, велику роботу та підтримку Операції Благословення. Міжнародний літак-лікарня та люди, якім вона служить. 1966». (Правопис зберігаю — так зворушливіше.— **Авт.**).

У цьому коридорі мимоволі забуваєш, що на тебе звалилося якесь нещастя, інакше б ти сюди не прийшов.

Ідеш тим коридором, з осторогою розглядаєш таблички на дверях: відділення хірургічної реанімації, операційний блок. О, конференц-зал! Навіщо? А ось навіщо: начальник клініки головний хірург, полковник медслужби Михайло Семендяй проводить тут щоранку чіткі наради — план дій на день, аналіз минулої ночі. Адже хвороби не сплять, і лікарі теж. Часто сюди заходить і начальник військово-медичного управління генерал-майор Михайло Захараш. Це його ім'я ми бачили на знімкові «Боїнга» в коридорі. Він знаний у світі хіргург, і не лише завдяки тому літаючому госпіталю 60-х років, а й завдяки своєму професійному новаторству. Недавно Михайло Петрович знову побував у США, де передавав досвід незнаного досі ніде способу зшивання найбільших ран — без ниток, з допомогою електроімпульсів (ідея академіка Патона, клінічне втілення Захараша).

А перед тим американці разом з відомим хірургом Джоном Кутсом відвідали Київ і були вражені успіхами наших лікарів. Це було у присутності президента Національної медичної академії О. Возіанова та міністра охорони здоров'я В. Москаленка.

Але повернімося до клініки. Оскільки хвороби не сплять, доводиться будити серед ночі й начальника військово-медичного управління, і головного хірурга, і досвідченого фахівця, вдумливого Валерія Паламарчука. Неспокійно спиться (навіть коли не чергують) хірургам Андрію Червонопиському, анестезіологу Григорію Софієнку. Буває, прибігає на світанні незмінна старша медсестра (нині на пенсії) Євдокія Беспала! Уже кілька літ цю непросту службу несе Тетяна Гуменна. А скільки доводиться набігатися за день сестрі-хазяйці Людмилі Стетій! Михайло Семендяй каже, що за рік понад півтори тисячі людей довіряють клініці своє життя. То можуть бути й високопосадові службовці, а частіше — звичайні громадяни з усієї України.

Ото й я серед тих півтора тисяч недавно опинився. Як то кажуть, і я там був... Мед-пиво не пив, але завдяки цим чудовим людям — живу. Й доки житиму, буду вдячний усім тим, хто тут працює.

Іван ВАЛЬКО.

Київ.

Дев'яноста весна. У трудах

ДОЛЯ

Моїм співрозмовникам — Ананієві Гетьманцю та його дружині Ганні — по 90 літ. Приємно вражає і те, що подружня пара зустрічає у повсякденній праці свій сімдесятий спільний травень. Ананій Мефодійович і Ганна Прохорівна з діда-прадіда хлібороби. А живуть вони на Кіровоградщині, у Войнівці Олександрійського району. У них три дочки, п'ятеро онуків, одинадцять правнуків і дві праправнучки.

Фото автора.

Буремного віку початок життя

Ананій народився у великій селянській родині, де крім нього підростали ще семеро братів і три сестри. Жили вони у селі Северинівці теперішнього Олександрівського району. Після смерті матері у 1918-му, як пригадує Ананій Мефодійович, «всяк себе обходив сам. Бувало, як спечу коржа, то старші — Остап чи Михайло —доженуть і на городі той корж видеруть у мене». Трудилася родина важко — на подвір'ї біля худоби, в полі, у клуні. З часом старші відокремилися, і залишився Ананій з батьком.

Нелегкі то були часи. Голодні та холодні. Старші підтримували наймолодшого, як могли. Сестра запропонувала жити в її сім'ї; один брат давав коня з возом для роботи на будівництві залізниці, інший брав в артіль, коли заробляли на життя вивезенням породи на криворізьких шахтах. Так минули дитинство і юність.

Дивом уцілів

На будівництві залізниці під Знам'янкою молодий робітник познайомився зі своєю майбутньою дружиною Ганною. Побралися голодного 33-го. Якраз була весна, 19 квітня. Пригадує: «Коли забирав її до себе, то теща дала мені хлібину, а ще одну поклала у скриню. Прийшли сестра і троє братів — наче справді на весілля. Сестра каже: «Я тобі, Ананію, спекла хлібину, хотіла її принести, але вона пристала до форми так, що не змогла відірвати, тому не взяла з собою. А більше — нічого».

З'їли гості ті дві хлібини, а вранці встали молоді — в хаті ні крихти. Думав, дружина втече від такого життя, а вона — ні.

Город, 60 соток, коровами орали, а де під гору корови не тягнули, то... жінка вручну копала, бо чоловік поїхав до Росії на заробітки. Їли листя, гриби... Попухли від них. Батько з голоду помер.

У 1940 році призвали Ананія до Червоної Армії, звідки він потрапив на війну. Є у нього про це навіть документ — пожовкла довідка на бланку з червоною зіркою: «... дана в том, что на фронте советско-финляндской войны рядовой гаубичного артиллерийского полка А. М. Гетьманец получил слепое ранение правого бедра».

Війна, пригадує ветеран, була страшною — морози до мінус 50, а фіни захищали свій край відчайдушно. Листів Ганні він не писав, щоб не ятрити їй душу. З дня на день чекав, коли вб'ють — такі пекельні йшли бої. Кількох земляків поховав у тих далеких лісах. Після поранення відрядили солдата на батьківщину — до повного одужання. Три місяці лікувався вдома, а потім попросився у військкомати: «Відправляйте у полк, не можу більше на шиї у дружини сидіти. А на роботу не беруть, бо військовий». Його списали як інваліда 2-ї групи.

Невдовзі фашисти окупували Кіровоградщину. У молодої родини в цей час уже підростали три дочки. Життя було не краще, аніж на фронті. Гітлерівці визискували місцевий люд на свій манір. Заходили в хату і партизани, яким давали їжу, горілку, інколи — навіть останній одяг. Ананій Мефодійович з вдячністю долі згадує, як дивом лишився живим, коли одного разу, тікаючи від німців, що гнали всіх на Захід, зміг переховатися в якогось дідуся у чужому селі.

Усе — від землі

Перший трудовий досвід наш герой отримав у великій батьківській сім'ї, на власних семи десятинах. **Як щаслива пора запам'ятався ветерану період НЕПу. Працювали тоді вільно, у людей були земля, живність, плуги, молотарки...** Після розкуркулення наймитував візником на грабарці. Через тавро куркуля ніяк не міг потрапити на курси трактористів. Це вдалося тільки після армії, і 1937-го сів він на харківський «Універсал». Потім були ХТЗ, гусеничні КДП. Під час війни бачив навіть німецького триколісника з горизонтальним поршнем, який тягнув десятикорпусний плуг. «Тепер тракторист може їхати і в капелюсі, — жартома мовить Ананій Мефодійович. — А тоді було — хліба чистого не з'їси, як діти їсти принесуть, бо руки весь час у тавоті».

Пригадує ветеран ще один випадок, який з ним трапився у тридцяті роки: на його емтеесівському тракторі згоріло динамо, фари погасли, через що у темряві він припинив оранку. Обліковець записав трактористові простій з його провини. Наступної доби генератор так і не справили. Щоб не зупиняти роботу, Ананій змайстрував з відра і ганчірки великий каганець на солярці, підвісив його на передню вісь трактора і в такий спосіб освітлював поперед себе борозну.

«Ось так ми і працювали! Гірко працювали!» — пригадує Ананій Мефодійович. — Спершу одноосібниками, потім у колгоспі. А ще ж вдома — город, сад, худоба, птиця. І держпоставку виконував — 250 яєць, 250 л молока, 32 кг м'яса на рік. Дві хати збудували в Олександрівці, трьом дочкам купили обійстя...»

«Ви хоч коли-небудь відпочивали?» — питаю у поважного подружжя. «Ні! Хіба що тоді, коли зрідка в Москву їздили. Спочатку, бувало, відправимо багажем до Іванова чи Кінешми насіння соняшникового та гарбузового, а самі їдемо потягом. Там насіння прода-

---

ПІДСУМКИ

Знову лічимо торішній урожай

Голова Житомирської облдержадміністрації Микола Рудченко під час прес-конференції заперечив оприлюднені Генпрокуратурою дані, ніби в області виявлено великі приписки зерна торішнього врожаю.

За його словами, після грунтовної перевірки правоохоронні органи виявили розбіжність в 11 тисяч тонн. До того ж це не стосується реформованих сільгосппідприємств, йдеться про цифри, що їх навели сільради про зерно, зібране в особистих підсобних господарствах. Навіщо селян робити злочинцями, якщо нинішні проблеми породжені зернотрейдерами, вважає керівник.

До речі, прокуратура області оприлюднила один з фактів таких приписок, стосовно яких проводиться розслідування, бо дії службової особи, як сказано в повідомленні, містять ознаки злочину, передбаченого частиною першою ст. 366 (службове підроблення) Кримінального кодексу України. Секретар сільради у Ружинському районі внесла до державного статистичного звіту дані про 168 гектарів, які селяни засіяли зерновими культурами, а фактично згідно з господарською книгою на 1 червня 2002 року було засіяно 66 гектарів. Унаслідок цього завищено й кількість зібраного зерна на 46,2 тонни.

Через кілька місяців уже й новий урожай збирати, а ми досі торішній полічити не можемо...

Олексій КАВУН.

Житомирська область.

АКТУАЛЬНО

Мертві душі на сучасний лад

Зловживання владою та службова підробка, що спричинило тяжкі наслідки, — такий злочин інкримінують голові сільради одного із сіл Долинського району Кіровоградської області.

Слідством встановлено, що в червні минулого року посадова особа за попередньою змовою з директором сільгосппідприємства підробила підписи 222 власників майнових паїв, зокрема й померлих, і оформила право на повне розпорядження майном третій особі, яка продала його приватному підприємцю.

Збиток, завданий селянам, оцінюють у 120 тисяч гривень. Слідство триває.

Олег БОНДАР.

Кіровоградська область.

Половина саду квітне...

ПРОГНОЗИ

Цьогорічна зима в області завдала великої шкоди не тільки озимим, а й садам та виноградникам, через що очікується скромний врожай плодів і ягід.

Фото Володимира АНДРІЄВСЬКОГО.

Серед південних областей на Миколаївщині виноградники постраждали найбільше. Та не тільки вони. За словами президента ВАТ «Зелений Гай» Вознесенського району Петра Лівика, у товаристві геть вимерзли 1780 дерев персика. Уперше за останні 45 літ (а саме стільки він господарює) тут узимку вимерзла черешня. Раніше таке траплялося тільки за травневого зниження температури. Через це стихійне лихо передбачають зібрати лише 10 тонн черешні з 75-гектарного поля, що є краплею в морі для такого великого сільськогосподарського підприємства.

На півночі області вимерзло чимало садів і виноградників. Лише в «Зеленому Гаю» понад 70% плодових бруньок винограду загинуло внаслідок морозів. Однак не все пропало. Очікується непоганий врожай яблук, вишень, слив та смородини. Для цвітіння цих дерев та кущів навіть несподівана травнева спека — хороша погода, кажуть садівники.

А усього в області пошкоджено 1754 гектари садів та 5245 гектарів виноградників. Загальна сума збитків сягає 16 мільйонів гривень. Для проведення першочергових заходів з відновлення садових культур необхідно щонайменше шість мільйонів гривень.

Олена ІВАШКО.

Миколаївська область.

На знімку: в рамках Дня «Голосу України» в Миколаївській області «десант» «ГУ» побував у садах ВАТ «Зелений Гай».

Черешневі турботи

А чи доводилося вам колись смакувати черешнею, яка у діаметрі сягає 20, ні 22(!) міліметри? Кажете, немає такої ягоди? У Мелітополі є. Так і називається — «Великоплідна». Сьогодні в Україні близько 12 тисяч гектарів черешневих насаджень. Майже третина — у Запорізькій області. За словами Віталія Рульєва, директора Інституту зрошуваного садівництва ім. М. Сидоренка Української академії аграрних наук, в їхньому дослідному господарстві вирощують понад 50 виробничих сортів черешні. Однак є у цьому ягідному раю чимало складних питань.

Реформування у вітчизняному сільському господарстві, природно, не обминуло й садівництво.

— Одна з найголовніших проблем для виробника черешні — її реалізація, — зазначив Віталій Рульєв. — На жаль, в Україні взагалі попит на продукт невеликий. Основний наш споживач — Росія, точніше — Москва. Але торік сусіди запровадили таке мито на ввезення черешні, що відправляти туди товар не мало сенсу. Тоді ціна на ягоду в Мелітополі впала до 50 копійок за кілограм... Раніше виручали оптово-роздрібні комбінати. Але після приватизації їм, схоже, вигідніше торгувати бананами. І це за нашої оптової ціни 2,5 гривні за кілограм. Відсутність інфраструктури плодового та й овочевого ринків вельми ускладнює життя сільгоспвиробникові.

— Я вважаю, — продовжує Віталій Андрійович, — припустилися помилок і під час розпаювання землі під багаторічними насадженнями. Всі єдині комплекси зруйновано. А чи можна отримати нормальний врожай, якщо одному дістався розчинний вузол, другому — трактор, третьому — культиватор? Переконаний, що розвиток садівництва можливий лише на базі цілісного виробничого комплексу. Адже в Україні землю під садами фактично оцінено у 2,5 разу дорожче, ніж орну. І хто з орендарів вирощуватиме ягоди чи фрукти, якщо він тільки за оренду гектара цієї землі має віддати до 1000 гривень? Окрім того, необхідно розплатитися і за дерева, як за майновий пай. А за садом ще й доглядати треба. От і виходить, що садівництво в Україні збиткове. Парадокс! Ми в нашому дослідному господарстві отримуємо з гектара 50—60 центнерів черешні. За найскромнішими підрахунками, можна отримати виручку 10 тисяч гривень з гектара. Яка ще культура дає такий прибуток?

Нині перший урожай черешні очікують 5—7 червня. Яка буде його ціна, покаже ринок.

— Найпевніше, черешня подорожчає, — прогнозує Віталій Андрійович. — Цієї зими постраждали не лише озимі — перепало й черешні, особливо її раннім сортам.

Торік у господарстві зібрали 1000 тонн черешні, цього літа мелітопольські садівники прогнозують не менш як 500 тонн. Отже, без черешні не залишимося.

Олександр АБЛІЦОВ.

Запорізька область.

і в роботі

мо, а на виручені гроші в Москві купуємо донькам вбрання. Дівчата в нас, мов лялечки, росли, тож треба було вдягати їх».

Рахунки з державою

Непросто складалися стосунки в українського селянина Ананія Гетьманця з державою. Радянська влада почала їх з розкуркулення. За те, що їхня велика сім'я успішно вела власне господарство. В колективному господарюванні, зрозуміло, успішливі селяни жодного сенсу не бачили. Тому «активісти» майно у них забрали, клуню, комору і сарай розламали, а в хату підселили ще й інших «куркулів».

У колгосп розкуркулених держава не пускала, тож у 1932-му Ананій разом з батьком купив коня і взявся за «таксування» — возили людям товар на ринок. **Після кількох рейсів зі сливами до Олександрівки пильна влада в особі сільради наклала на перевізників прибутковий податок. Законослухняні батько з сином справно податок сплатили, для чого довелося продати і коня, і воза.**

Ананія все-таки взяли на роботу до колгоспу. Довірили йому двох охлялих коней — один, гнідий, незабаром сконав в упряжці. За це молодого візника запроторили до в'язниці, але на трьох судових засіданнях поспіль бригадир називав його найкращим працівником — і хлопець отримав рік умовно.

Новий «похід» до місць ув'язнення теж видався «невдалий»: пильним активістам здалося, що саме Ананій вкрав телицю у сусідки. Мовляв, це міг зробити одноосібник, ворожий елемент. Допоки телицю знайшли у сусідньому селі, підозрюваний встиг посидіти у казенному будинку.

Наступна влада для нього теж була чужа. Німецькі окупанти якось привели його до поліцейської управи і тримали два дні, але поліція раптом виїхала, і в'язня випустили. Поліцай-односелець потім розповів: «Шили тобі німці серйозну справу...»

Відступаючи, фашисти гнали поперед себе працездатних чоловіків, щоб ті ремонтували шляхи і рили окопи. Опинившись під Новомиргородом, Ананій з кумом втекли від німців, пішли назустріч фронту. Та під Кіровоградом зустріли інших біженців, які тікали вже від радянської влади: польові військкомати забирали місцевих чоловіків до армії, що гнала німців на Миколаїв. **Ананій, інвалід 2-ї групи, знову потрапив до війська, але в останню мить залучили його як тракториста до мирних справ. Керівники та інженери машинно-тракторних станцій на звільнених територіях намагалися організувати роботу господарств.**

Його запроторювали за грати не раз. «Тоді здавалося, — каже Ананій Мефодійович, — що за радянської влади й одної людини не було, щоб не сиділа». Вже у 1953-му голова сільради особисто знайшов на його горищі кукурудзу того сорту, який мав рости тільки на колгоспних ланах. **Сім кілограмів качанів мали «забезпечити» йому не менше семи років ув'язнення. Врятувало чоловіка лише те, що уповноважений з району розумівся на сільському господарстві і знайшов на городі Гетьманців кілька зрубаних сторчаків від тієї злощасної червоненької кукурудзи.**

Теперішній владі Ананій Мефодійович радіє. Мовляв, добре, що працювати не заважають. От тільки телефон безплатно ветерану ніяк не встановлять — немає якихось дев'ятсот метрів кабелю. Кажуть, купуй, діду, за свої. Та ще — на сусіда, що нібито прихопив клаптик його городу, ніяк управу не знайдуть. Город же їм, старенькім, біля хати потрібний. А так — все гаразд.

Якось прийшли на подвір'я школярі, питають: «Чим вам допомогти, дідусю?» А він їм: «Дякую, не треба. Йдіть до тих, хто старший, а я сам усе роблю».

«Ні на що не ображаюсь у теперішній час, — каже старенький. — Однак роки беруть своє. Лантух зерна двопудовий уже не візьму на плече, тільки невеличкий, щоб відра два у ньому було». Чути таке від дев'яносторічного чоловіка у наш час дивина, бо дехто і в тридцять з таким вантажем не впорається. Радує й те, що цей невисокий на зріст чоловік і нині жвавий та говіркий. Кожна його поява у хаті викликає щиру посмішку в дружини Ганни Прохорівни. «Праця мені — як фіззарядка. Лягаю спати і думаю, що завтра робитиму. Погано, коли свято — трудитися не можна».

Ігор ШИРОКУН.

На знімку: Ананій Мефодійович Гетьманець.

СИТУАЦІЯ

Прийшла недоступна вода

Сьогодні магістралями Північно-Кримського каналу подали живу дніпровську воду всім господарствам зрошувальної системи півострова. Але скористатися нею аграрники навряд чи зможуть. Причина банальна — не по кишені.

Фінансове становище багатьох господарств змушує їхніх керівників дотримуватися принципу: краще менший урожай, аніж залізати в боргову яму. Саме через це тут не скористалися дніпровською водою навіть у період вегетації рослин. Не дивно, що тутешні аграрники різко зменшили виробництво кормів. І хоч торік уряд автономії у зв'язку з форс-мажорними обставинами взяв на себе всі витрати за поливну воду та електроенергію, все-таки борги за попередні роки в сільгоспвиробників залишаються значні.

Борговий зашморг навис над багатьма районами. У Роздольненському, який визнано зоною біди після стихійних лих, енергетикам винні найбільше. У посушливі дні тут під полив потрапило в 2,5 разу менше зрошуваного клину — ледь 15 тисяч гектарів. Та і їх господарів управління зрошувальних систем попередило: якщо терміново не погасять бодай чверті боргу — полив припинять.

Не краще справи і в Сакському районі. Тут зрошуватимуть ледве половину загального поливного масиву — 22 тис. га. Чи довго триватиме на його ланах штучне дощування, знає лише ВАТ «Крименерго», яке подало позов до суду на Сакське управління зрошувальних систем і збирається опечатати всі насосні станції району до повного погашення заборгованості за послуги енергетиків.

Особливих надій на живу дніпровську воду не покладають і в інших районах. А ще 40 років тому поява Північно-Кримського каналу обіцяла прекрасну перспективу кримським аграрникам. Вона народила нову галузь — зрошуване землеробство, яке стало основою гарантованого виробництва більш як половини всієї валової сільгосппродукції півострова на 400 (!) тисячах гектарів — 24 відсотки загальної площі сільгоспугідь регіону. На них щороку постачали протягом сезону 230 млн. кубометрів води.

Той час, вочевидь, канув у небуття, бо торік її подали рівно удвічі менше, та й то робили це за рахунок рисосійних колективів. А нині площа реально політих земель скоротиться ще більше, бо в ювілейний рік магістраль ледь животіє, а в господарствах не залишилося й половини дощувальної техніки — більшу частину розікрали. І понині зловмисники масово і безкарно розбирають дощувалки, демонтують систему трубопроводів, запірно-регулюючу апаратуру, засувки, кабельні лінії, сальники, дрібне обладнання і... здають у металобрухт. Зупинити вал руйнації і знищення донедавна могутньої системи зрошуваного землеробства, створення якої коштувало майже два мільярди тодішніх карбованців, ні місцева влада, ні правоохоронці не здатні.

Ще одна біда: після зимових канікул найдовшу в Європі водну систему змогли відремонтувати тільки частково. Припинили і вже п'ять років не ведуть облицювання життєдайної артерії бетонними плитами, якими захищено лише половину її довжини. Русло заростає, з'являються вимиті течією «пазухи» і промоїни, зменшується коефіцієнт корисної дії подачі води, бо вона просочується у грунт. А звідси й збитки: даремно використовується електроенергія, вода не в повному обсязі надходить до споживачів.

І наостаток хотілося б запитати: навіщо понад 400-кілометровим руслом подавати недоступну аграрникам дорогоцінну воду, яка вже не може напоїти лани спекотного півострова? Адже відомо, що канал давно не працює на повну потужність. Велетенське господарство занепадає на очах, жалюгідне фінансове становище рукотворної ріки ускладнюють не лише вимушена незатребуваність її послуг селянами, а й податки на землю, зайняту об'єктами відповідних служб і численними виробничими базами, гідроспорудами, насосними, а також постійні борги майже 80 населених пунктів.

Віктор ХОМЕНКО.

Крим.

У Мамаївцях гарні ресторани і пшениці

ДОСВІД

— Ви хочете здивувати читачів газети «Голос України» добрими новинами, тоді нехай ваш шлях проляже у наші Мамаївці — чудове буковинське село, гордість Кіцманського району, — порадили мені керівники цього самобутнього краю Олександр Фищук і Мирослав Сандуляк. Скажу, якщо навіть хтось із читачів тут не бував ніколи, то, мабуть, пригадає відому пісню патріарха української сцени Дмитра Гнатюка, який народився саме в цьому селі, — «Чом, чом, земле моя, так люба ти мені». **Нині відтинок автотраси Мамаївці—Дубівці вирізняється насиченістю сучасними бензоколонками та придорожніми ресторанами. Майже кожний другий мешканець Мамаївців та сусідніх Лужан гендлював з Туреччиною чи Китаєм. Гроші селяни вклали в нову для себе галузь — сервіс. Отож повідкривали через кожних 50 метрів кнайпи, бари, кафе, бензоколонки, магазини сучасної сантехніки, автозапчастин, навіть бутики. Не маючи архітектурної чи, принаймні, ґрунтовної шкільної освіти, сільські нувориші іноді вибудовують таке, від чого у захопленні хіба що діти. Проте вони виконують стратегічне для перенасиченої робочою силою області завдання — працевлаштовують вихідців із сіл, віддалених від автомагістралей.** Проте не всі у Мамаївцях свого часу подалися в «човники». Залишилися люди, вірні рідній землі. Земля для цього краю і є головне багатство, основа того поступу, про який мені розповідали тамтешні керівники... Тому і поспішають у сільськогосподарському кооперативі вчасно засіяти поле.

— Нині у загінках працюють шість посівних агрегатів, — розповідає директор кооперативу Ярослав Швед, — торік виростили 66 центнерів зерна, зібрали майже 500 центнерів буряків з кожного гектара, а тому прагнемо, щоб і нинішнього року було не менше. А рекорди самі не приходять, бачите, яка пізня цьогорічна весна. Прагнемо працювати за новітніми технологіями, бо Європа через поле, — посміхається мій співрозмовник. — А щоб прибутки були вагомими — потрібно не прогавити сівбу. Тому й аврал. Майбутні гроші рахуємо вже сьогодні.

А завтрашній день у кооперативу є. Завдяки стабільній економіці повністю оновили машинно-тракторний парк, тепер збираємося придбати кілька сучасних комбайнів. Не дочекалися вітчизняного, розмахнулися на імпортні, а це не мало не багато — майже півмільйона гривень за одиницю.

— Гроші — з ферми, — розповідає Ярослав Швед. — Щодня продаємо вісім—дев'ять тонн молока, а ще відгодовуємо кілька сотень високопродуктивних нетелів. Їх охоче купують багато регіонів держави.

— Колектив наш, — каже Ярослав Швед, — це об'єднання власників землі. Поля колишнього колгоспу розпаювали і надали селянам право вибору. На Буковині ще не вивітрився дух правдивого газдівства, адже ми під совєтами з 1940-го. Тому ніхто в кооператив силоміць не заганяв. Кілька власників паїв відокремилися, захотіли газдувати самостійно — їм не перешкоджали. А решта створила кооператив. Середня зарплата працівника (залежно від внеску) — 300—800 грн. А виплачують так, що можна годинника звіряти.

Відчуття належності до спільної грошовитої справи замішує непересічні гонорові характери і сільський патріотизм. Громадою звели в центрі села білу, як лебідка, церкву, а поряд з нею піднялися поверхи сучасної школи, трохи далі — триповерховий торговельний центр з сучасним кафе. Ось тут робітники кооперативу відпочивають сім'ями, відзначають дні народження, справляють весілля. Село оновлюється, а всі добрі зміни люди пов'язують з талантом лідера Ярослава Шведа.

За працю й по честі директор кооперативу удостоєний звання заслуженого працівника сільського господарства України, а нещодавно Президент вручив йому орден «За заслуги III ступеня». Спілкувався з Ярославом Шведом і очікував скарг на цінову політику в аграрній галузі, на примхи погоди, яка цієї весни добряче екзаменує хліборобів, а почув зовсім інше.

— Ви напишіть, будь ласка, що всі біди ми долаємо успішно, та є одна, перед якою безсилі. **Дошкуляють нам бюрократи, і дня не буває, щоб кооператив не перевіряла якась авторитетна контора.** Місяцями копирсаються різні чиновники в паперах, відривають бухгалтерів від щоденної роботи і головне, що жодних порушень не знаходять, а працювати не дають. Не встигла від'їхати перевірка КРУ, як у коридорі уже податківці, а за ними пожежники, потім працівники міліції, прокуратури. Десятки перевіряльників за місяць. Чомусь не видно їх у садибах колишніх колгоспів, де все розкрадено, а замість тракторних бригад і тваринницьких ферм — руїна, де люди, спакувавши валізи, наймитують в Іспаніях—Португаліях. Розібратися б та з'ясувати, де винуватці такого занепаду, хто відповість за розкрадання майна. Однак туди перевіряльники не поспішають. Яку користь дають такі перевірки та яку мету мають? Якби підтримали нас і захистили від зайвого контролю депутати Верховної Ради, а ще краще зацікавився б стилем цієї роботи аграрний комітет парламенту. Ціни б не було їхній допомозі.

Сергій СУЛИМА.

На знімку: глава Кіцманської райдержадміністрації Олександр Фищук вручає відзнаку директорові сільгосппідприємства «Мамаївське» Ярославові Шведу.

ЧЕРНІГІВЩИНА

Бобровиця. Бистриця. Люди

У Бобровицькому районі — не тільки розпал польових робіт. Там пахне чарівними пролісками. І водночас кадровими змінами. Бобровицькому краю таланить на неординарні амбіційні постаті, які знає вся Україна. Вони не можуть задовольнитися лише трибуною у Верховній Раді. Їм потрібна життєва Висота. Вони беруть її щодня, щотижня. Бо, можливо, у дитинстві ковтнули дивовижної життєдайної води з холодного бобровицького джерела, вдихнули неповторні пахощі весняного квіту з лісової долини... А відтак їм щастить, попри всі перепони і складнощі, на ДИВА творчості, самореалізації, утвердження нового, прогресивного в нашому житті.

Схоже, не все так просто буде у Бобровиці найближчим часом. Бо амбіції є амбіції. Іноді їм важко ужитися на невеличкій території. У кожного особливий спосіб мислення, позиція.

З ІСТОРІЇ. Бобровиця — райцентр у Чернігівській області. Розташована на річці Бистриці. Про стародавнє походження Бобровиці свідчать кургани II—I тисячоліття до н. е. на території міста та залишки городища XI—XIII століть.

У XV столітті Бобровиця — містечко Остерського староства Київського воєводства Речі Посполитої. У 1654 році у складі Лівобережної України приєднана до Росії. 1664-го польські війська разом з татарами зруйнували сотенне містечко. Із 1782-го воно стає волосним центром Козелецького повіту. У XVIII столітті діяла козацька школа. У 1807 році Кочубей побудував цукровий завод, робітники якого 1854 року, виступивши проти тяжких умов праці, спалили його. 1890-й ознаменувався відкриттям земської лікарні.

З листопада 1920 року Бобровиця — центр повіту, з 1923-го — селище міського типу, з 1958-го Бобровиця — місто. У 1920 році тут діяв сільгосптехнікум. У 1927-му почали діяти цегельний завод та олійниця, згодом — промкомбінат (1937 р.), паровий млин. Бобровичани дуже пишаються дерев'яною Михайлівською (1799 р.) та Успенською (1893 р.) церквами.

ДЕПУТАТ В ОКРУЗІ

«Пробиваємо» разом

Минув рік, як Бобровицьку районну раду очолив Анатолій Велігорський ***(на знімку)****, який до цього був заступником голови райдержадміністрації. Ми попросили його розповісти про співпрацю місцевої ради з народними депутатами України нинішнього скликання.*

— Вона є і дає непогані результати, — зазначив Анатолій Іванович. — Про районні проблеми знає Олександр Волков, який обраний від нашого округу. Зазвичай він сприяє вирішенню наболілих для нас питань. Наприклад, за його клопотанням почалося фінансування будівництва Озерянської школи.

— З ким ще контактує районна рада?

— Цього разу до Верховної Ради обрано чимало наших земляків. Це, зокрема, Микола Рудьковський, Михайло Зубець, Федір Шпиг. Кожен із них намагається допомогти землякам. Наприклад, Михайло Зубець на ділі почав вирішувати справи жителів Нової Басані, де він народився. Федір Шпиг — родом з Кобижчі. Останнім часом за його фінансової підтримки у школах Кобижчі відкрито комп'ютерні класи. Він подарував місцевим футболістам спортивну форму. Опікувався депутат і будівництвом у селі чудового стадіону. Нині в Кобижчі створено десять сільських кооперативів із газифікації всіх вулиць. Їх не було б, якби Федір Шпиг не подбав про борги за довгобуд. Тепер газ прийшов у село, і кобижчанці, сподіваюся, цього року підведуть його до своїх осель.

Отож не буває такого місяця, щоб райрада, райдержадміністрація не турбували наших обранців у Києві. Це взаємне спілкування дає можливість і народним депутатам України мати певну поживу для роздумів про реалії на місцях, і нам «пробивати» з їхньою допомогою у вищих кабінетах насущне, те, що потребує невідкладного вирішення.

Не бійтеся ризикувати!

Леонід Яковишин був народним депутатом України, головою фракції «Земля і воля» у 1990—1994 роках. Після Верховної Ради відомий політик-аграрник повернувся до Бобровицького району. Та ті, хто вже поставив хрест на його політичній кар'єрі, дуже помиляються. У зовнішньо тихоплинному житті Бобровиці за кілька років зародився... супервиклик усій системі нинішнього господарювання на землі в Україні. Сільгосптовариство «Земля і воля», яке очолює Л. Яковишин, сьогодні потужно демонструє аграрній бюрократії і виробникам нечувано рекордні темпи зростання у виробництві сільгосппродукції. Якщо в середньостатистичному благополучному чернігівському сільгосптоваристві вирощують по 5—6 тисяч тонн хліба, то в екс-депутата торік отримали... 66378 тонн зерна! На перший погляд, таке неможливо в реаліях сучасної України. Проте, як стверджує Леонід Григорович, це лише скромний розгін до ще вищого результату.

— Леоніде Григоровичу, складається враження, що у Бобровиці йде напрацювання якогось всеукраїнського рекорду...

— Швидше — це нагромадження досвіду для України. Коли після Верховної Ради я пішов на роботу до Кабінету Міністрів, наївно сподіваючися, що там згодяться мої знання професіонала-аграрника, то швидко переконався у неможливості вплинути на високі рішення. Фактично, від мене нічого не залежало. Поради практика там були ні до чого. Тому я залишив чиновницьку посаду. Те, що я роблю, за нормальної державної підтримки селян можна робити в Україні. Якщо у США вирощують щороку 220 мільйонів тонн зерна кукурудзи, то в наших умовах за 7—8 років можна досягти 60 мільйонів тонн. Це гроші, прибутки і добробут селян. Адже кукурудза — найврожайніша культура. Навіть у несприятливі роки у «Землі і волі» врожай її не опускався нижче 75 центнерів з гектара. Торік отримали на кожному із 6000 гектарів по 91,7 центнера. Нині продаємо тонну за 144 долари.

— За радянських часів ви теж мали високі врожаї кукурудзи.

— Авжеж. Ми почали серйозно працювати з цією культурою з 1988 року, коли співробітничали з відомою американською фірмою «Піонер». Але тоді вирощували за новітньою технологією кукурудзу на 100—250 гектарах. Цьогоріч плануємо засіяти 12000 гектарів.

— У Бобровицькому радгоспі-технікумі, яким ви керували з 1970 року, здається, було трішки більш як 4000 гектарів...

— «Земля і воля» нині розширила свої земельні площі до 20 тисяч гектарів за рахунок оренди. Нам довірили свої наділи мешканці Пісок, Старої Басані, Ярославки, Щаснівки, Бригинців і навіть Енгельса в Носівському районі.

— І далі в такий спосіб розширюватимете площі?

— Поки що маємо намір обробляти 25 тисяч гектарів.

— Не боїтеся, що додатковий «буксир» з розкраденими фермами, тракторними парками, може потягнути «в болото»?

— Як на мене, кожен день у нашому житті — ризик. Розумієте, я не люблю, коли керівники ниють, що того в них нема, іншого... Ось було районне зібрання. Про низькі ціни на тваринницьку продукцію говорили. Так, вона нікудишня. І разом з тим під час закупівлі свинини по 4 гривні за кілограм у нашому господарстві собівартість її становить 3 гривні 20 копійок. Ми утримуємо 10000 свиней! Нема грошей? Візьми кредит! Це в радянські часи в пошані був той, хто їх не брав. Ми сьогодні не досягли б такого високого рівня, якби останнім часом щороку не брали кредит на мільйон доларів. Якщо є голова на плечах, то сьогоднішня законодавча база дає можливість працювати з перспективою. Завдяки ризику, небоязні кредитів ми створили одну з найсучасніших матеріальних баз в Україні. Скажімо, ще 2001 року ми могли отримати лише 29 тисяч тонн зерна. Адже посіяти його на великій площі — не велика проблема. Зерно кукурудзи потребує сушіння. А пропускні можливості вітчизняних зерносушильних комплексів слабкі. Фактично — це «тіні забутих предків». Спочатку у 1996 році ми купили за 380 тисяч доларів сушильний комплекс. Потім придбали ще один. Це дало можливість збирати кукурудзу на 4000 гектарах. І ось зовсім недавно купили ще третій сушильний комплекс за 650 тисяч доларів. Він може за добу довести до потрібного ступеня вологості 2000 тонн кукурудзи. Одразу похвалюся: такого зерносушильного комплексу нема ні в кого в Європі. Отже, цього року сподіваємося видати, так би мовити, «на-гора» 95—100 тисяч тонн зерна.

— Кукурудза — це тепер головна культура вашого господарства?

— Так, але ми поставили собі за мету значно розширити площі під вирощування цукрового буряку. Якщо ми торік на 600 гектарах отримали 24 тисячі тонн солодких коренів, то незабаром доведемо загальний вал їх до 100 тисяч тонн. Це не фантазії. Ми викупили Бобровицький цукрозавод, який минулий сезон не працював... Викупили також колишню райсільгосптехніку...

— Для чого вам цей «мертвий» клопіт?

— Ми здали на цукрозавод сировину, а потім треба через суди повертати той цукор, кошти. Мені набридло все це. Тепер матимемо свій завод. Він ще якийсь час не працюватиме — ставимо його на реконструкцію. Плануємо вкласти у нього мільйон доларів, щоб це було сучасне виробництво з дуже високим виходом цукру з кожної тонни. Райсільгосптехніку викупили також не випадково. Там гарне приміщення майстерні, куди ми закупили високоточне обладнання для діагностики імпортної техніки «Землі і волі». Остання в нас має великий відсоток, оскільки без неї ми не можемо використовувати новітні технології.

— Ви не підтримуєте вітчизняних виробників?

— Як на мене, дешевше купити дорогий імпортний комбайн, ніж «нянчитися» з «витвором», який те й робить, що ламається. В Україні вже декому треба зрозуміти: час винаходу власних велосипедів минув. Треба купувати ліцензії на виробництво техніки, яка має авторитет у світі. На полях нашого господарства працює лише високопродуктивна техніка. Тому ми можемо швидко і якісно засіяти, вчасно зібрати урожай.

— Ви опікуєтеся стількома селами! Там колись у колгоспах працювали по 300—400 людей. А яка ситуація тепер?

— У «Землі і волі» нині працюючих — 800. Це приблизно 140 механізаторів, 100 будівельників, 103 охоронця. Великої кількості людей нам не треба — в Ярославці, наприклад, ми взяли на роботу 40 осіб, у Носівському районі — 20. Повірте, якщо людина працьовита, вона не залишилася поза нашою увагою. Інша справа — випивоха, ледар. Головна моя мета — не так оті тонни, мільйони прибутків, як добробут людей, що працюють у «Землі і волі», довірили товариству свої паї. Нині у нас середня зарплата у працюючих — 400 гривень. Якщо ми виконаємо ті плани, про які казав, вона збільшиться до 1000. Я не думаю, що це — далеке майбутнє.

— Ви його карколомно швидко наближаєте.

— Так. Я вірю в нього.

— Успіхів вам, здоров'я.

На знімку: Леонід Яковишин любить повторювати: «Я ще свого останнього слова в Україні не сказав!..»

Двічі в одну річку не входять?

ПРИЗНАЧЕННЯ

Петро Шейко у 1994—1998 роках був народним депутатом України, членом президії, головою комітету з питань Регламенту та депутатської етики Верховної Ради України. У Бобровицькому районі він працював головним агрономом колгоспу «Світанок», у 1992—1994 роках — представником Президента у районі. Днями заступника Міністра агропромислового комплексу України, начальника департаменту Міністерства аграрної політики України Президент Леонід Кучма призначив головою Бобровицької районної держадміністрації.

Ми зустрілися з Петром Володимировичем за кілька хвилин до його представлення керівникам району. Цю місію приїхав виконати голова Чернігівської облдержадміністрації Валентин Мельничук.

— Петре Володимировичу, ви змінюєте досить високе керівне крісло у Києві на те, в якому вже були. Трохи незрозуміле таке рішення...

— Про це мене запитували й керівники держави. Справді, двічі в одну річку, як кажуть, не входять... Але з Бобровицею у мене пов'язана одна з найсвітліших сторінок життя. Працюючи в Києві, я ніколи не поривав зв'язку з районом, своїми друзями. Мене цікавило все, що тут відбувається. Я по-справжньому вболівав і тепер вболіваю за ситуацію, що склалася в районі. На мій погляд, вона потребує серйозного поліпшення. Саме на цій посаді я зможу предметніше розв`язувати проблеми бобровичан.

— З чого розпочнете?

— З формування команди однодумців. Треба подбати і про моральний, психологічний клімат у районі. Я хочу, щоб у нашому житті не домінували інтриги. Головне — поліпшити результати. Бо думка про те, що тут було все гаразд, неправильна. Є значний спад у промисловому виробництві. Після того, як я очолював виконавчу владу у районі, майже нічого у Бобровиці не будували. Є проблеми і у вирощуванні цукрових буряків, інших культур.

На знімку: голова Чернігівської облдержадміністрації В. Мельничук **(ліворуч)** на порозі райдержадміністрації з П. Шейком.

...І відремонтував він криницю

ПОРТРЕТ ОДНОГО СЕЛА

З легенд...

Про походження назви села Свидовець є кілька версій: від прагматичного «звід овець» — до героїчно-історичного «свидитися» (як переказує легенда, саме на місце сучасного села прийшли половці, щоб «свидитися» зі слов'янами та укладати мирний договір). Так чи інакше, село, розташоване у верхів'ї річки Супоя, має захопливу давньоруську, козацьку й новітню історію.

У сучасність

Проте нині до села Свидовець дістатися важко і тряско. Лише двічі на тиждень сюди вирушає автобус від Бобровиці. І начебто недалеко — якихось 16 кілометрів до районного центру та 9 — до станції Південно-Західної залізниці (на карті — поряд). Але не кожен транспорт витримає дорогу, яка може побити будь-які світові рекорди за кількістю ям на метр квадратний.

І хоча ще довго після приїзду в наших очах стрибали «зайченята», ми таки ступили на древню Свидовецьку землю, про яку згадувалося ще в літописах XII століття. Але унікальні люди, яких ми зустріли, та події, що сталися в цьому дивовижному селі, перевершили всі сподівання.

Багатоликий і перспективний Свидовець

Пропонуємо познайомитися з людьми, що нині вершать історію села: у міру власних сил відроджують Свидовець.

Голова. Хоч як намагався голова сільради Анатолій Галушко «переводити стрілки» (мовляв, це заслуга того, а це зробила та), одразу видно, що «вічний двигун» процесу — це саме Анатолій Іванович. Колишній механізатор, він уже протягом трьох років дає лад селу. Найбільше вболіває він, щоб поверталися до Свидовця люди. Запрошує, вмовляє, привозить. І повертаються...

Інвестор. Він просив не згадувати його скромну персону. Ми і не робили б цього. Навіть незважаючи на те, що сам факт приходу в мале село столичного інвестора зі своїми ідеями, проектами, фінансами — вже подія районного масштабу. Але нам через слово доводилося чути: «комп'ютер школі подарував», «заробітну платню підняв», «школу відремонтував». А скільки ще в планах!.. Людина щовихідного приїжджає з Києва, щоб працювати на землі й дати заробити тим, для кого це чи не єдина можливість заробити. А найголовніше, як нам здалося, — дати свидовчанам надію. Одне слово, ми не збиралися хвалити Володимира Криушина. Але не втрималися...

Директор школи. Лідія Сергієнко потрапила в село молодим спеціалістом після інституту. І приросла до цієї землі, наче народилася тут. Енергійна, красива, завзята, вона доклала максимум зусиль, щоб школу, в якій нині навчаються більш як півсотні дітлахів, не розформували, а перетворили на школу з дитсадком. Допомагала Лідії Василівні в цьому її заступник Ольга Добреля.

Соловейко. Почувши голос Ольги Бронеславівни, ми оніміли — чистий і дзвінкий, які лунають тільки на великих сценах. «Ми її колись таки на «Євробачення» повеземо, одну не пустимо — украдуть, — жартує голова. — Але це коли транспорт буде, а то на моєму «газику» та ще й такими дорогами...»

Батюшка. Ієромонах Стефан (Сергій Курбаль) став четвертим священиком з тих, кого за час свого керування привозив сільський голова до збудованої три роки тому «колгоспної» церкви. Саме цей молодий священик, уродженець Ніжина, наново відкрив велике диво маленького села.

Параскевина криниця

Серед широкого поля (чи болота?), звідки бере свій початок річка Супоя, є цілюще джерело. Воно давнє і нове водночас. Приїздять з усіх-усюд прочани з надією на диво. Прийдуть, помоляться під зрубаним хрестом, зачерпнуть водички і повертаються з Божою благодаттю додому. Скільки хворих зцілилися тут за чотири віки — не перелічити...

— У XVII столітті косарі знайшли у траві за селом ікону святої Параскевії П'ятниці, яку хресним ходом перенесли до місцевої церкви, — розповідає отець Стефан. — Через деякий час ікона зникла, її помітили у болоті на тому самому місці. Знову віднесли до храму. І знову вона зникла. Не менше свидовчани здивувалися і третього разу, коли біля місця «міграції» знахідки у траві помітили джерело. Викопали тут криницю і зробили дубовий зруб. А біля криниці збудували невеличку капличку і повісили в ній ікону. Віруючі на свято 10-ї п'ятниці з хрестами й хоругвами ходили до криниці й прикрашали дорогу й каплицю квітами. Та з часом усе забулося.

...Десь 40 років тому тодішньому голові сільради Михайлу Небеському було у сні видіння — і відремонтував він криницю. І знову довгі роки напувала вона свидовчан прохолодною водою. Йшли роки, журавель упав, залишився один зруб при землі. Хоча поголос, що серед поля і досі помічають «вогняні стовпи», час від часу оживав.

Торік отець Стефан зацікавився, чому парафіяни святкують Параскевію П'ятницю, і розпочав пошуки забутої криниці. Під гнилими дошками, майже в болоті, знайшли цілюще джерело. 30 вересня 2002 року — на сільський храм Віри, Надії, Любові та матері Софії — провели освячення криниці, тим самим відновивши перерваний ланцюжок традиції.

Уже в перший день зцілилися двоє. Незабаром приїхали поклонитися батьки з неходячою дівчинкою п'яти років. Напередодні було їм видіння, що бігатиме їхнє дитя після ходіння на прощу до святого місця. І скільки було невимовної радості й сліз, коли дитина зробила перші кроки у своєму житті! І знову, як і колись, сотні прочан потяглися до чудодійної криниці, над якою і понині бачать, як спалахує серед ночі дивне сяйво.

— Але шлях до нашого дива дуже тернистий, — повертає нас на землю голова сільради Анатолій Галушко, — гроші на ремонт наших «горбатих» доріг не перший рік обіцяють виділити. Ото було б ще одне диво!

ФОТОПОГЛЯД

Освідчення мовою пролісків

Ви знаєте, як освідчитися в коханні без слів? Треба подарувати не оберемок перших весняних квітів, а... цілу галявину. Як це роблять мешканці навколишніх сіл, що парами навідуються до урочища Темний ліс. Так з давніх-давен називається унікальна місцевина, де ніжно-блакитні проліски стеляться під грабами, дубами і в'язами, сплітаючись у дивовижний барвистий килим.

— Цілі квітень-травень закоханні воркують біля цих ароматів, — усміхається сільський голова села Браниці Анатолій Ющенко. — Приїздять з усього району, бо ніде більше такої краси не знайдете. Кажуть, ще Катерина Велика, проїжджаючи з Бобровиці до Козельця, полюбляла навідуватися в наші ліси не лише на полювання.

Гармонію тендітних цвітінь, занесених до Червоної книги, ніхто не порушує. І не тому, що бояться штрафів, які сягають 700 гривень. А щоб не сколихнути гармонію власного щастя.

Прошепочіть квітам про свої почуття, і вони все скажуть коханій за вас!

ЗОО-ХАЩІ

Правильні бджоли люблять ніжності

«Бджоли — як жінки, люблять ніжності, — поділився з нами своїми професійними таємницями Микола Ярошенко, колишній міліціонер, а нині пасічник товариства «Світанок». — І Боже вас борони прийти до них напідпитку чи з цигаркою. Тоді сліди бджолиного «кохання» залишаться у вас надовго. Буває, що й ні, але то неправильні бджоли. І мед у них, напевне, як у тому мультику, неправильний».

Микола Ярошенко похвалився, що його пасіка щороку (а таких у районі чотири) із 50 бджолиними сім'ями приносить півтори тонни меду. Збір невеликий. Утім, справжні бджолярі статистикою ніколи не опікуються, бо вважають свою професію станом душі. Тому роботу вимірюють не тоннами, а насолодою.

А турботи з ними — як з дітлахами! І нагодуй, і водички свіженької, і вивези на відпочинок у «літній табір». Ну а вулики рахуватимуть на Бджолиний день у серпні — саме на яблучний Спас відзначають свято пасічника.

Сторінку підготували Сергій ПАВЛЕНКО, Юлія ПОТАПЕНКО і Наталя ЯРЕМЕНКО.

Лицар атомного міста

ОСОБИСТОСТІ

З Володимиром Коровкіним, колишнім генеральним директором Рівненської АЕС, а нині віце-президентом НАЕК «Енергоатом» я познайомилася п'ять років тому — у тяжкі для його колективу часи: атомникам заборгували заробітну плату, і вони розбили наметове містечко в центрі Кузнецовська — неподалік приміщення міської ради, а згодом узяли участь в акціях протесту в Києві, пройшовши разом з представниками колективів інших АЕС України Хрещатиком...

Саме в тій неординарній ситуації у мене склався портрет цієї надзвичайно порядної та інтелігентної людини, який потім доповнювався новими штрихами.

Злобливий симптом

Зовні спокійний і врівноважений Володимир Олександрович у цій ситуації повівся порядно — підтримував свій колектив. Разом з тим, переживав за тих, хто після зміни замість того, щоб відпочивати, йшов до наметового містечка. А такий відпочинок був вкрай необхідний, адже робота на АЕС вимагає неабиякої уваги й компетентності...

Але принизливі неплатежі, які боляче вдарили по АЕС і загострилися з реформуванням енергетичних підрозділів, після введення таких структур, як обленерго (останні не зараховували АЕС до своїх улюбленців), вимагали реакції. До цього спонукав і такий парадокс: Рівненська АЕС завжди була на передових позиціях, виробляла найдешевшу в Україні електроенергію і безперебійно подавала її споживачам, однак опинилась у такому скрутному фінансовому становищі... Тому й зняла тоді тривогу профспілка. Відверто говорив про цю проблему у високих столичних кабінетах і генеральний директор станції. До того ж симптом неплатежів затьмарив свято, до якого готувалися атомники, — п'ятнадцятиріччя пуску першого блока. Дехто із спеціалістів подався до Росії, де були більші заробітки (таких виявилось небагато).

На щастя, всі ті сумні події вже хоч і в недалекому, але минулому. Проте вони не забулися. Коштували всім нервів, безсонних ночей. Володимир Олександрович виявляв у ті дні зважену солідарність із своїм колективом. А як інакше? З переважною більшістю ось тут, на Поліссі, на місці маленького села Вараш, він починав і побудував АЕС та сучасне місто Кузнецовськ.

— Кажуть, що ви знаєте всіх працівників АЕС по імені та по батькові? — цікавлюсь у Володимира Олександровича.

— Знаю. Якщо не всіх, то переважну більшість. У перші п'ять-шість років, відколи почалося будівництво АЕС, під час прийому на роботу я мав змогу з кожним побесідувати, що відклалося в пам'яті. Пізніше, під час масових наборів на роботу, коли приймали по кілька тисяч працівників, зробити це було складніше.

Із розмов з мешканцями Кузнецовська переконалася, що й особа В. Коровкіна викликає в багатьох цікавість. Це й природно: люди неординарні, талановиті завжди в центрі уваги. Тим паче у компактному містечку, де всі на виду. Але, на мою думку, такий інтерес до себе теж потрібно заслужити. Отож ця розповідь про патріарха атомної енергетики визріла не лише з моїх власних спостережень і вражень.

«Й у калюжі можна втопитися...»

Життя складається не лише із світлих подій. Ось і Володимира Олександровича воно не раз екзаменувало. Так, у 1982 році виникла проблема карстових проваль під станцією і містом. Це був недогляд геологів. А відтак у руки противників розвитку ядерної енергетики в Україні потрапила ще одна козирна карта, яку вони спробували використати через десять років.

— Ситуація була особлива, — згадує В. Коровкін. — Ми зупинили обидва блоки на кілька місяців. Шукали грамотне інженерне рішення. Були задіяні кращі спеціалісти. І таки знайшли. Те рішення закачувати бетон було правильним, продуманим. До 200—400 кубометрів суміші заливали під фундаменти. Ми використали і закордонний досвід, а також вітчизняні напрацювання з біолокації.

Вибрали інше місце під майданчик для будівництва четвертого енергоблока. Його «посадили» на 1200 буронабивних паль — підпори, які проходять крізь товщу землі і впираються у скельну породу.

Що тодішнє інженерне рішення було правильне, дають підстави твердити й нинішні дослідження: водний баланс закріпився на природному звичному рівні — як на початку будівництва АЕС, тому не помічається карстових проявів. За підземними процесами ведуться постійні спостереження з допомогою п'єзометричних свердловин. А для реєстрації нахилів фундаментних плит реакторних відділень діючих енергоблоків встановлено станції, що працюють в автоматичному режимі. Вчені створили гідрогеологічну модель майданчика РАЕС, яка дає змогу постійно стежити за підземними процесами.

Лукавство «во благо»

Пригадую, як кілька років тому біля Кузнецовська час від часу змінювали одне одного пікетувальники, навіть з-за кордону прибивали. І гасла із собою прихоплювали такі, які змушували б приєднатись до них пересічних громадян. Розігрувалась чорнобильська карта, проблема карстових проявів. Все пішло в діло, аби тільки налаштувати громадськість проти розвитку ядерної енергетики в Україні, зокрема добудови четвертого енергоблока на Рівненській АЕС. Дехто «клював» на цю вудочку і поповнював ряди пікетувальників.

Але розсудливі наші співвітчизники розуміли, що без розвитку ядерної енергетики Україні доведеться ой як нелегко. Тим часом хотілося запитати й пікетувальників, і тих, хто за ними стояв (у дев'яностих роках дехто з політиків намагався заробити на цьому політичні дивіденди): «Чому не відмовилась від атомних станцій та-таки Японія, яка розташована в неблагополучній із сейсмічної точки зору місцевості, та ще й сповна зазнала наслідків атомних бомбардувань Хіросіми та Нагасакі?», «Чому не відмовляються від АЕС розвинені країни?» Бо без дешевих енергоносіїв проблематично розвивати економіку.

Згадаймо, якої шкоди завдав нашій державі мораторій на добудову блоків на АЕС.

— Україна мусить терміново вирішувати питання з мораторієм, кожен день дії якого спричиняє колосальні збитки. Що далі, то наслідки плачевніші. Парадоксальність моменту і в тому, що працюємо на старих блоках, а пуск надійніших і досконаліших «заморозили», — промовляла про державницьке єство тодішнього генерального директора РАЕС В. Коровкіна.

І він прийняв сміливе рішення — приховано ігнорувати мораторій. І хоча недоброзичливці з приводу цього почали строчити анонімки у вищі інстанції, директор «во благо» справі змушений був вдатися до лукавства, що взагалі не в його характері. Він відповідав, що, мовляв, забираємо все цінне із відкритих складів і перевозимо у приміщення, щоб не мокнуло на дощі і не пропало...

І час підтвердив, що таки мудро вчинив тоді генеральний директор, продовживши роботи на четвертому енергоблоці. Згадаймо, які «золоті гори» обіцяно було нашій державі за закриття Чорнобильської АЕС. І що з цього маємо? Замість фінансування добудови другого енергоблока на Хмельницькій і четвертого на Рівненській АЕС взамін втрачених потужностей від закриття ЧАЕС — лише постійні умови... Схоже, економічно сильна Україна не у планах закордонних «благодійників». Тож доводиться розраховувати на власні сили. Попри скруту, тривають роботи на будівництві четвертого енергоблока РАЕС. Рівень готовності його досить високий.

Однак знову грім серед ясного неба: на сесії Рівненської обласної ради хтось запропонував створити комісію, яка вивчила б питання доцільності добудови четвертого енергоблока. Тоді слово взяв депутат Рівненської обласної ради Володимир Коровкін...

Буваючи на засіданнях сесій, помітила, що ця людина не зловживає депутатською трибуною для створення собі іміджу борця за інтереси виборців, не відбирає час у колег безпредметною балаканиною, чим, на жаль, грішать деякі депутати. Проте коли виступає Володимир Олександрович, уся увага спрямована на цю людину, яка має великий авторитет. Тож і цього разу депутат від Кузнецовська зумів переконати своїх колег в необхідності добудови блока. Щодо безпеки Рівненської АЕС, то тут часто бувають експерти з МАГАТЕ. Вони високо оцінюють надійність станції, професіоналізм персоналу. Та й сам Володимир Коровкін як експерт залучався до перевірок на багатьох АЕС світу... Питання було зняте з порядку денного сесії.

Щоб розрядити обстановку в сесійній залі, хтось з депутатів зауважив: «І в калюжі можна втопитися, якщо виявити необережність»...

В усьому тут — він

Кузнецовськ має свій шарм, що відрізняє його від інших населених пунктів. Найперше в тому, що він оповитий прекрасними поліськими краєвидами, які притягують до себе на довгі роки. Полонили вони свого часу і 43-річного Володимира Коровкіна, і тих, хто приїхав разом з ним будувати тут, у поліській глибинці, атомне диво. А ще — місто-красень.

— Не відчуваю себе тут чужим, — ділиться сокровенним нинішній віце-президент НАЕК «Енергоатом» В. Коровкін. — Інакше не залишився б.

Усе в цьому комфортному місті пов'язане з його ім'ям. Воно — частина його життя. Кожен із старожилів цього юного міста знає, як викликали на «килим» генерального директора у Москву і змушували не відволікатися на спорудження добротного житла, рекомендуючи обмежитися бараками. Але Володимир Олександрович зумів переконливими аргументами достукатись і до чиновників. Тож місто виростало, упорядковувалось на очах, а люди одержували гарні квартири з усіма зручностями. До слова, в місті енергетиків, на відміну від інших міст області, в оселі цілодобово подається гаряча вода, немає проблем з опаленням, раніше, ніж у Рівному, запрацювало кабельне телебачення, у дитсадках дітвора тішиться в басейнах... Одне слово, якщо справи йдуть добре на АЕС, розвивається й місто. Адже всі так чи так прив'язані до станції, навіть жителі довколишніх сіл знаходять роботу в місті-супутнику.

— До введення другого енергоблока на Хмельницькій та четвертого на Рівненській АЕС у населених пунктах Рівненської, Волинської та Хмельницької областей, які розміщені у тридцятикілометрових до станцій зонах, на вирішення соціальних питань буде виділено 125 мільйонів гривень, — розповідає віце-президент НАЕК «Енергоатом» В. Коровкін.

Навіть на новій посаді, як признається патріарх атомної енергетики, якій присвятив понад п'ятдесят років, душею він з колективом РАЕС. Це й зрозуміло: як мати сумує за дитиною, так і Володимир Олександрович за АЕС, яку починав з нуля...

Цікаво, що, будуючи місто-супутник, він намагався зберегти пам'ять про село Вараш, на місці якого воно виросло. Про це є чимало матеріалів у музеї, згадується у збірках історичних нарисів, які побачили світ за його сприяння, а ще — збережено у назві готелю «Вараш», вулиць.

Все тут пов'язане з ним. Тому й авторитет цієї людини в Кузнецовську, як, зрештою, й на Рівненщині, незаперечний. Тож не дивно, що на минулих виборах до Рівненської обласної ради кузнецовці вкотре довірили Володимиру Олександровичу представляти інтереси громади.

— Як вам бачиться майбутнє Кузнецовська?

— Звичайно, його пов'язую зі справами на станції, — ділиться думками колишній генеральний. — По-перше, четвертий блок повинен бути добудований обов'язково. По-друге, потрібно забезпечити продовження ресурсу блоків, зокрема першого, строк експлуатації якого завершується через сім років. За прикладом росіян треба продовжити його щонайменше на п'ятнадцять років. Рівень якості проекту, його безпеки досить високий і дає змогу це зробити.

«Бачить жінку спиною»...

Таке почула в Кузнецовську від жінок, які працюють на АЕС. Одна з них розповіла, що якось поспішала на роботу. Перед нею відкривав важкі двері прохідної Володимир Олександрович. Інший увійшов би, але він ніби спиною відчув, що за ним — жінка, і пропустив її першою.

— Ми вже звикли до чемності Володимира Олександровича, — продовжує вона. — Такі джентльменські жести дуже приємно сприймаються, додають хорошого настрою, дають можливість відчути себе жінкою. Іншим повчитися б культури й толерантності у Володимира Олександровича...

Признаюсь, я й сама не раз відчувала таке, зустрічаючися з цією інтелігентною і шляхетною людиною. Спілкування з ним спонукає до самовдосконалення в хорошому розумінні цього слова. Якось не втрималась і передала йому думку жіночої половини.

— Мені дуже приємно і ново це чути, — усміхнувся, ніяковіючи, Володимир Олександрович. — Для мене жінка — це святе. В житті ідеалом жінки була моя мама Ганна Ксенофонтівна. Я завжди дивувався, як стійко вона могла впоратися з труднощами, які посилала їй доля, і не зачерствіти душею. Вона вміла побачити у, здавалося б, звичайному пейзажі всю красу і передати ці враження мені. Вона вчила бути толерантним до людей. Іще таке. В дитинстві я любив читати і долав чимало кілометрів до бібліотеки, яка розміщувалась у сусідньому населеному пункті. Читав про лицарів. Я по-дитячому щиро хотів їх наслідувати...

— А який домашній, Володимир Коровкін? — цікавлюсь. **— Як знімаєте стреси і втому, бо ж і на нинішній посаді вистачає клопотів? Проте ви завжди енергійний, життєрадісний...**

— Нинішня посада не дає змоги дотримуватись раніше усталеного розкладу, але своєрідним допінгом для мене є басейн, гантелі, вранішні пробіжки. Вони допомагають підтримувати форму...

Ось такий він, Володимир Олександрович Коровкін — особистість, добре відома у світі, кавалер орденів трьох держав, єдина в Європі людина, яка незмінно більш як чверть століття стояла біля керма АЕС, з граней діянь якої вибудовуєш собі його неординарну величину.

Олександра ЮРКОВА.

Рівне.

На знімку: патріарх атомної енергетики, віце-президент НАЕК «Енергоатом», депутат Рівненської обласної ради Володимир Коровкін.

До введення другого енергоблока на Хмельницькій та четвертого на Рівненській АЕС на вирішення соціальних питань буде виділено 125 мільйонів гривень

КОНСТИТУЦІЙНЕ СУДОЧИНСТВО

Із рішення Конституційного Суду України від 17 квітня 2003 року №9-рп/2003 у справі за конституційним поданням Верховної Ради Автономної Республіки Крим щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень частини сьомої статті 3 Закону України «Про вибори депутатів Верховної Ради Автономної Республіки Крим» (справа про вибори депутатів Верховної Ради Автономної Республіки Крим)

Конституційний Суд України розглянув на пленарному засіданні справу за конституційним поданням Верховної Ради Автономної Республіки Крим щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень частини сьомої статті 3 Закону України «Про вибори депутатів Верховної Ради Автономної Республіки Крим» від 12 лютого 1998 року № 118/98-ВР.

Заслухавши суддю-доповідача В. Шаповала та дослідивши матеріали справи, Конституційний Суд України, зокрема, встановив:

суб'єкт права на конституційне подання — Верховна Рада Автономної Республіки Крим — звернувся до Конституційного Суду України з клопотанням розглянути питання стосовно відповідності Конституції України (конституційності) положень частини сьомої статті 3 Закону України «Про вибори депутатів Верховної Ради Автономної Республіки Крим» від 12 лютого 1998 року (далі — Закон), за якими військовослужбовці Збройних Сил, Прикордонних військ, Управління державної охорони, військ Цивільної оборони, Служби безпеки України, інших утворених відповідно до законів України військових формувань, крім тих осіб, які проходять строкову військову або альтернативну (невійськову) службу, особи рядового і начальницького складу органів внутрішніх справ України, судді і прокурори, а також державні службовці можуть бути зареєстровані кандидатами в депутати, якщо на момент реєстрації вони подадуть до окружної виборчої комісії особисте зобов'язання про припинення виконання службових повноважень на період виборчої кампанії.

Верховна Рада Автономної Республіки Крим вважає, що зазначені положення частини сьомої статті 3 Закону порушують принцип рівності конституційних прав і свобод громадян, закріплений частиною першою статті 24 Конституції України.

Конституційний Суд України, вирішуючи порушене в конституційному поданні питання, виходить з того, що у статті 71 Конституції України встановлено засади (принципи) виборчого права України: вибори до органів державної влади та органів місцевого самоврядування є вільними і відбуваються на основі загального, рівного і прямого виборчого права шляхом таємного голосування; виборцям гарантується вільне волевиявлення, а пунктом 20 частини першої статті 92 Конституції України передбачено, що організація і порядок проведення, зокрема, виборів визначаються виняткового законами України.

На реалізацію цих конституційних положень Верховна Рада України прийняла зазначений Закон, за яким депутати представницького органу територіальної автономії обираються громадянами України, що постійно проживають в Автономній Республіці Крим, на основі загального, рівного і прямого виборчого права шляхом таємного голосування (стаття 1). У Законі також визначено, що депутатом Верховної Ради Автономної Республіки Крим може бути обраний громадянин України, що постійно проживає в Україні протягом останніх п'яти років, який має право голосу, на день виборів досяг вісімнадцяти років (частина п'ята статті 3).

Проте в частині сьомій статті 3 Закону для певних категорій громадян, порівняно з іншими громадянами, встановлено обмеження для набуття права балотуватися на виборах депутатів Верховної Ради Автономної Республіки Крим.

Визначене частиною першою статті 38 Конституції України право громадян України, зокрема, бути обраними до органів державної влади та органів місцевого самоврядування за своїм змістом, як наголошено в рішенні Конституційного Суду України від 4 грудня 2001 року №16-рп/2001, «по суті є правом при дотриманні необхідних умов балотуватися на виборах». За смислом частини першої статті 24 Конституції України, у цьому праві, як і в інших конституційних правах і свободах, громадяни є рівними.

Правова позиція Конституційного Суду України стосовно неприпустимості обмежень конституційного права громадян балотуватися на виборах сформульована у рішенні Конституційного Суду України від 26 лютого 1998 року №1-рп/98. У цьому рішенні, зокрема, визнана такою, що не відповідає Конституції України (є неконституційною), частина сьома статті 3 Закону України «Про вибори народних депутатів України», яка тотожна з оспорюваною частиною сьомою статті 3 Закону. До того ж Конституційний Суд України зазначив:

«Оскільки вибори народних депутатів України є вільними і відбуваються на основі загального, рівного і прямого виборчого права (частина перша статті 38, частина перша статті 71, стаття 76 Конституції України), звільнення кандидата у народні депутати України на період виборчої кампанії від виконання обов'язків за місцем роботи є його правом, а не обов'язком».

Отже, встановлення частиною сьомою статті 3 Закону обмежень з реалізації певними категоріями громадян права балотуватися на виборах депутатів Верховної Ради Автономної Республіки Крим є порушенням вимоги, сформульованої у частині першій статті 24 Конституції України, відповідно до якої громадяни мають рівні конституційні права і свободи.

На основі викладеного Конституційний Суд України вирішив:

1. Визнати такими, що не відповідають Конституції України (є неконституційними), положення частини сьомої статті 3 Закону України «Про вибори депутатів Верховної Ради Автономної Республіки Крим», за якими «військовослужбовці Збройних Сил, Прикордонних військ, Управління державної охорони, військ Цивільної оборони, Служби безпеки України, інших утворених відповідно до законів України військових формувань, крім тих осіб, які проходять строкову військову або альтернативну (невійськову) службу, особи рядового і начальницького складу органів внутрішніх справ України, судді і прокурори, а також державні службовці можуть бути зареєстровані кандидатами в депутати, якщо на момент реєстрації вони подадуть до окружної виборчої комісії особисте зобов'язання про припинення виконання службових повноважень на період виборчої кампанії».

2. Положення частини сьомої статті 3 Закону України «Про вибори депутатів Верховної Ради Автономної Республіки Крим», визнані неконституційними, втрачають чинність з дня ухвалення Конституційним Судом України цього рішення.

3. Рішення Конституційного Суду України є обов'язковим до виконання на території України, остаточним і не може бути оскаржено.

МІЛІЦЕЙСЬКІ ІСТОРІЇ

Золотий браслет для інспектора ДАІ

У приятелів Миколи й Віктора все складалося благополучно. Робота в них, щоправда, була курна —гастролювати містами й селами та робити візити до незнайомих. Зазвичай, коли тих не було вдома. Ішли вони з квартир і будинків, природно, не дочекавшись господарів. І не з порожніми руками...

Того дня співробітники Кам'янець-Подільської роти ДПС ДАІ Хмельницької області Анатолій Поприцький і Руслан Мельник несли службу в селі Жванець. Вони не могли не звернути уваги на затоварену під стелю іномарку. Її зупинили. На пропозицію розповісти про походження товару водій став обурюватися.

— Командире, у чому річ? Я з колегою за журналістським завданням їду. Ми тут, розумієш, піднімаємо імідж багатостраждальної Державтоінспекції в пресі, а ти...

— А товар — це наче гонорар за непідсильну працю? — поцікавився Анатолій.

— Начебто так. Нині усе за бартером, — намагався відбутися жартом Микола.

— Цікаво, чим тепер розплачуються люди з пресою? —запитав Анатолій і відчинив дверцята водія. Серед різноманітного товару — від мобільних телефонів до пральної машини — його увагу привернув целофановий пакет, в якому, як потім з'ясувалося, була скринька із золотими виробами, колекційні монети й гроші. Але особливо зацікавили в'язані шапочки з прорізами для очей, мисливські ножі, фомка, що лежала в «бардачку» автомобіля.

— А це ми знайшли на дорозі, — виправдувався водій.

Коли їхали до райуправління міліції, Микола Максимчук звернувся до одного з автоінспекторів з пропозицією відпустити їх за винагороду — золотий браслет.

— Ми підозрюваних на золотий браслет не міняємо.

Після прибуття до управління міліції взяли відбитки пальців у затриманих. Через деякий час їх викликав слідчий. І перше його запитання дещо збентежило «гостей».

— «Сімнадцять миттєвостей весни» дивилися?

— Узагалі, так. Але до чого тут це? — поцікавився Віктор.

— Та до того, що Штірліц свої пальчики залишив на валізі з-під рації. А ви свої залишили раніше в кількох квартирах. Ось заяви від громадян про зниклі речі, виявлені в салоні вашого авто.

В явці з повинною зловмисники зізналися у всіх своїх походеньках у Хмельницькій, Тернопільській і Вінницькій областях.

А посвідчення, котрим вони хизувалися, було підроблене.

Володимир ЕННАНОВ.

Фото Богдана МАСЛЯНИКА.

Повернулися додому

Луганська митниця передала обласному краєзнавчому музею 1436 стародавніх колекційних монет, почесних орденів і медалей, вилучених під час спроби вивозу за межі нашої країни. Крім цього, до державної скарбниці України від митників надійшло 327 найменувань ювелірних виробів із срібла, золотих предметів.

22 ікони XIX—початку XX століть направлено в один із київських храмів, 116 ікон було подаровано Петро-Павловському собору Луганської єпархії, а сховища Державної історичної бібліотеки поповнилися дев'ятьма цінними стародавніми книгами. З вилученого у контрабандистів найкоштовніши вважаються дві ікони минулого століття і статуетка індійської богині XVII століття — раритети передано місцевому художньому музею.

Алла АНТИПОВА.

Луганськ.

«Седина его — пепел бессчетных пожаров»

ПАМ'ЯТЬ

Ім'я генерала Герасимова відоме кожному, хто має бодай якийсь стосунок до пожежної охорони.

Закінчивши на «відмінно» робітфак Ленінградського інституту інженерів комунального будівництва, Олександр вирішив стати вогнеборцем. Мирне студентське життя на факультеті пожежників, сповнене мрій і сподівань, обірвала Велика Вітчизняна. В складі дивізії НКВС Герасимов форсував Неву біля Невської Дубровки. У грудні 1941-го майбутніх вогнеборців відкликали до Ленінграда, який уже стиснуло кільце блокади. Місту необхідні були фахівці протипожежної справи: воно потерпало від нещадного вогню запалювальних бомб та обстрілів артилерії. Із 200 студентів та викладачів у місто повернулося менш як половина. Наприкінці березня 1942 р. факультет евакуювали.

У жовтні 1943 р. Олександр отримав диплом інженера-пожежника. Перше службове призначення — Воронеж. Місто було в суцільних руїнах. А фронт чекав, коли запрацюють цехи авіаційного, коли знову вироблятимуть воронезький каучук. Через три роки Герасимова перевели до Києва, а потім до Донецька. Згодом Олександр Васильович знову приїхав працювати до столиці. Минув час...

Олександр Герасимов 13 років очолював пожежну охорону України, виховав чудову плеяду кваліфікованих фахівців-організаторів. І нині Олександр Васильович залишається у строю. Він — частий гість Державного департаменту пожежної безпеки. Його авторитет і багатий життєвий досвід і далі служать улюбленій справі. Чудово написав про нього відомий поет Лев Ошанін (до речі, довгі роки їх пов'язувала міцна дружба): «Он сегодня опять на войне... Генерал. Седина его — пепел бессчетных пожаров».

Олег КОБЕРНИК.

На знімку: Олександр Герасимов перед від'їздом на фронт 1941 року.

Столярних, ливарних, слюсарних ремесел

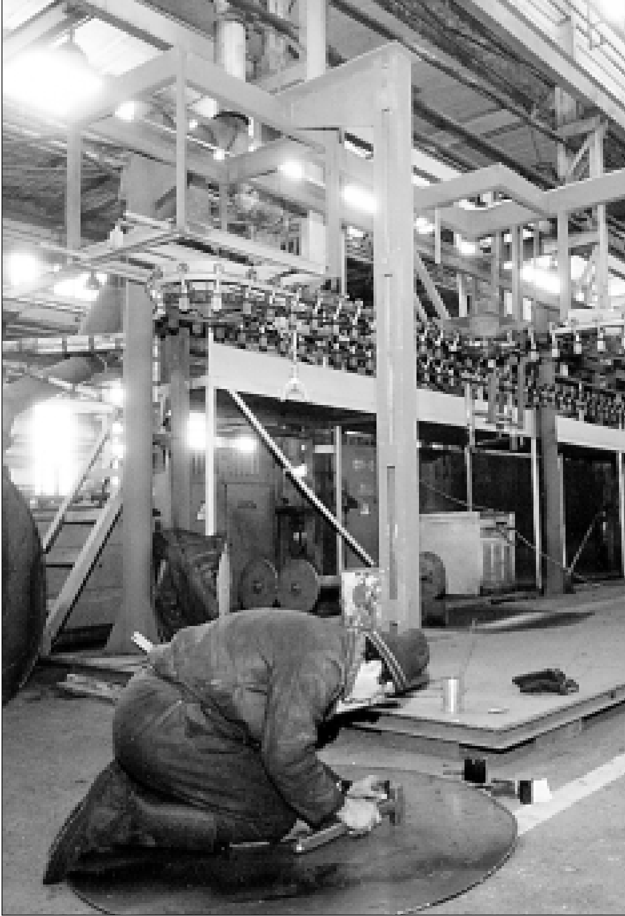
Загалом спогади про становлення Полтавського заводу продовольчого машинобудування значно перевершують його 50-літній офіційний ювілей. Ще 125 років тому в земському ремісничому училищі почали готувати майстрів столярних, ливарних, слюсарних ремесел, які вже бурхливо розвивались. А з 1933-го майстерні одержали статус м'ясопереробного профілю.

Нинішнє ВАТ «Полтавамаш» — провідне вітчизняне підприємство галузі. В пакеті його замовлень більше 250 видів специфічного обладнання: лінії з переробки птиці, великої рогатої худоби, свиней, ковбасні та консервні цехи, а також теплоенергетичне обладнання. На цю та іншу заводську продукцію є сталий попит і в Україні, і за її межами. Цьому передусім сприяє її висока якість і кокурентоспроможність, яка відповідає кращим зразкам. Оскільки практично все обладнання технічно і технологічно складне, спеціалісти підприємства надають замовникам пусконалагоджувальні послуги, консультації, гарантійне і серійне обслуговування, постачають запасні частини, чим ще раз підтверджують реноме ділового партнера, який уміє поціновувати не лише власні інтереси. Власне, саме таким шляхом «Полтавамаш» торує свій шлях і в завтрашній день.

Григорій ГРИНЬ.

Полтавська область.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Полювання на «відьом»

ПРОДОВЖУЮЧИ РОЗМОВУ

22 січня нинішнього року на сторінках «Голосу України» було опубліковано статтю «Кому заважає банківська академія в Сумах?..», в якій піддавалася критиці спроба створення в Сумах «... вузівського конгломерату з вужа, їжака і крокодила». Стрижнем цієї ідеї, її нездоровою квінтесенцією стала спроба шляхом об’єднання навколо Сумського національного аграрного університету, сумських державного і педагогічного університетів, деяких коледжів і технікумів, а також Української академії банківської справи — створити досі небаченого в світі наукового монстра. «Запатентувати» цей «селекційний» гібрид наважився тандем у складі Олександра Царенка і Володимира Щербаня, які подали на нього «заявку» до адміністрації Президента України. Втім, ідея була така абсурдна і безглузда, що її там сприйняли як розіграш і беззастережно відхилили.

Однак такий розвиток подій аніскільки не збентежив ініціаторів створення університетського «чуда-юда». Як засвідчив подальший розвиток подій, в ідеї віртуального конгломерату проглядалася, як на мене, інша мета: усунути з ректорської посади засновника першого в нашій державі унікального спеціалізованого фінансово-банківського навчального закладу — Української академії банківської справи — Анатолія Єпіфанова.

У наш час суцільної «демократії» **для занепащення чи ославлення будь-якої людини, скажімо, політичного опонента чи удачливішого конкурента-бізнесмена — не потрібно ні великого розуму, ні надзвичайної доблесті. Досить запустити компромат — і спокійно чекай розв’язки.**

Перша осічка на шляху до поставленої мети лише розпалила «авторів» ідеї фікс на подальші дії, і вони, не відкладаючи справу в довгу шухляду, невдовзі здійснюють наступний крок: звертаються з депутатським запитом про фінансово-господарську діяльність УАБС, зокрема, за рахунок яких коштів фінансувалося будівництво унікального легкоатлетичного манежу, який, до речі, одразу після здачі його в експлуатацію, згідно з постановою Кабінету Міністрів України, став центром олімпійської підготовки українських легкоатлетів. Відповіді на ці запитання без всіляких перешкод і зволікань можна було отримати і у відповідних структурах господаря вузу — НБУ, безпосередньо в самій академії.

Після цього, здавалося б, відпадуть усі підозри. Блажен, хто вірує... Доброзичливці Анатолія Єпіфанова домоглися тотальної перевірки фінансової діяльності академії. Тож незабаром в Сумах висадився цілий «десант» аудиторів з Нацбанку і ревізорів головного КРУ. Потрібно віддати їм належне — «копали» вони під ректора зі знанням справи (понад півтора місяця), а на час ревізії навіть позбавили його ректорських повноважень.

Кажуть, коли новий голова Нацбанку України Сергій Тігіпко навідався в Суми, то був приємно вражений побаченим: самою академією, її технічним оснащенням, високим рівнем професорсько-викладацького складу, всеохоплюючою глибиною знань студентів, перші три випуски яких до одного розібрані роботодавцями багатьох найпрестижніших українських і зарубіжних фірм. І хоча враження у головного банкіра країни, схоже, було непідробним, 24 лютого цього року головний банкір країни підписав наказ про звільнення Анатолія Єпіфанова з посади ректора «за перевищення службових повноважень», хоча «винуватець» перебував на лікарняному...

▪ ▪ ▪

У незаурядних особистостей недругів і чорних заздрісників завжди вистачало

▪

Утім, колектив академії адекватно відреагував на здійснену стосовно свого ректора акцію на його захист без вагань стала переважна більшість її викладачів і студентів. **Професорсько-викладацький склад, приміром, одразу надіслав на адресу керівництва Верховної Ради України і Нацбанку один за одним два листи про свою підтримку опального ректора і з вимогою поновити Єпіфанова на попередній посаді. Та все даремно. Не почули в столиці думки колективу.**

▪ ▪ ▪

Більшість працівників і студентів й донині не прийшли до тями після лютневого «перевороту»

▪

Що все-таки криється за лаштунками подій в банківській академії? Чим завинив А. Єпіфанов?

У Сумах подейкують про політичний підтекст переслідування. Хоч як дивно, «спровокувала» його сама жертва розборок, тобто Єпіфанов: своїм високим іміджем серед сумчан, своєю незаурядністю на тлі деяких опонентів обласного «розливу».

І в області, і в Сумах фігура Єпіфанова —знакова: перший демократично обраний мер обласного центру, а згодом і області, перший представник Президента України на Сумщині і перший голова Сумської облдержадміністрації. А ще — доктор економічних наук, професор, академік Російської академії природничих наук в галузі «Економіка і соціологія», кавалер Почесної відзнаки Президента України і ордена Святого рівноапостольного князя Володимира, лауреат премії СРСР, і, нарешті, почесний громадянин Сум, який десять років тому, ще як представник Президента, не побоявся сказати вголос, либонь, і досі найактуальнішу для нашої економіки тезу: «Незалежній Україні — розквітати незалежними регіонами».

У таких незаурядних особистостей, які спроможні затінити будь-якого опонента, а за потреби сто очків фори наперед дати, кого-кого, недругів і чорних заздрісників завжди вистачало. Схоже, і декому з нинішніх керівників Сумщини не дає спокою неабиякий авторитет опонента. Однак замість того, щоб змиритися з цим незаперечним фактом і взяти Єпіфанова в союзники — постійно зводить з ним рахунки.

А хто виграв від затіяних «розборок»?

Можливо, академія? Як мені відомо, більшість її працівників і студентів й донині не прийшли до тями після лютневого «перевороту», і вважають зняття з посади ректора, свого кумира, лише прикрим непорозумінням, і сподіваються, що несправедливість щодо нього, а значить, і до них, невдовзі буде виправлено. Тривожитися їм, справді, є від чого.

За логікою, переможців у цій некрасивій історії бути не може: як на мене, постраждали Анатолій Єпіфанов, академія, а в підсумку — наука. Морально виграли хіба що ініціатори «розправи». Проте й для них, враховуючи втрату авторитету серед сумчан і невідворотність покарання в майбутньому, ця перемога, за великим рахунком, піррова. Хоча в їхніх силах зарадити цьому.

Для цього нагадаю «переможцям» слова одного древнього філософа: «Мудрець не той, хто ніколи не припускався помилки, а хто не боявся зізнатися в цьому, і обов’язково це виправляв її».

Владислав ЖМУРКОВ.

Суми.

Сірник під Мамая–3,

або Хто чесно торгував, той не програв

ПОВЕРТАЮЧИСЬ ДО НАДРУКОВАНОГО

«Голос України» вже писав про те, як деякі російські та білоруські виробники сірників, щоб утриматись на українському ринку, вдалися, було, до демпінгу: навіть собі на збиток викинули на український ринок велику партію своєї дешевої продукції.

Тільки через Рівненську митницю у першому півріччі минулого року від приватних підприємств Росії та Білорусі пройшло 10 мільйонів коробок сірників по...0,5 копійки за коробку, хоча і їх собівартість набагато вища. Занижуючи митну ціну на ввезені сірники, зарубіжні постачальники не тільки поставили у складне становище нашого вітчизняного (поки що єдиного в Україні) виробника сірників — Рівненську сірникову фабрику, а й ошукали нашу державу, не сплативши сповна передбачені законом податки і митні платежі. Український виробник не проти конкуренції, адже в нього є головний козир — висока якість продукції, але він за чесну конкуренцію. Тому Рівненська сірникова фабрика ще в серпні минулого року подала в Міністерство економіки України антидемпінгову скаргу з приводу ввезення в нашу країну дешевих сірників, їх митної вартості, а також клопотання про захист вітчизняного виробника.

— На підставі нашої скарги рішенням Міжвідомчої комісії з міжнародної торгівлі від 6 грудня 2002 року №АД-55/2002/52-66 було порушене антидемпінгове розслідування. Його доручено Міністерству економіки та з питань європейської інтеграції України, —розповідає директор Рівненської сірникової фабрики Василь Тихончук. — Однак розслідування затягнулося. Звичайно, це було вигідно нашим конкурентам, тоді як на нашій фабриці через наплив дешевих зарубіжних сірників склалась критична ситуація — затоварення складів, бо ми збуваємо сірники за реальними, а не за міфічними цінами, тому неспроможні конкурувати в цьому з учасниками демпінгового піару. Тобто зволікання з розслідуванням скарги не було на користь фабриці. І я дуже вдячний газеті «Голос України», яка виступила на захист нашого вітчизняного виробника. Це, на мою думку, сприяло прискоренню антидемпінгового розслідування.

— І який його результат? — цікавлюсь у директора фабрики.

— Шостого травня відбулося засідання урядової комісії з цього питання. Представники Білорусі та Росії визнали факти демпінгу. Комісія прийняла рішення (на підставі цього готується постанова Кабінету Міністрів, яку найближчими днями буде опубліковано в центральній пресі) про те, що проти виробників сірників із Росії та Білорусі, які брали участь у демпінгу, буде запроваджено тимчасові антидемпінгові заходи строком на чотири місяці, як і передбачено Законом України «Про захист національного товаровиробника від демпінгового імпорту», — розповідає Василь Тихончук. — Тобто протягом чотирьох місяців з дня опублікування в пресі постанови Кабміну зарубіжні постачальники сірників на український ринок сплачуватимуть ввізне мито. Фабрики, які більш-менш чесно працювали на українському ринку, сплачуватимуть його у менших відсотках, а ті, що відверто демпінгували, — у більших. Зарубіжних постачальників сірників попереджено: якщо вони наважаться і надалі демпінгувати, до них буде вжито жорсткіших заходів впливу — запроваджено ввізне мито строком на п’ять років.

Олександра ЮРКОВА.

Рівненська область.

ОГОЛОШЕННЯ

Інститут законодавства Верховної Ради України оголошує конкурс на заміщення вакантних посад:

завідуючого відділом;
завідуючого сектором;
головного консультанта;
старшого консультанта;
консультанта.

До участі у конкурсі запрошуються особи з вищою юридичною освітою та досвідом роботи не менше трьох років.

До переліку документів, що подаються, входять:

заява на ім’я директора Інституту законодавства Верховної Ради України;
особова картка (форма П-2ДС);
копії документів про освіту;
декларація про доходи за 2002 рік (форма 001-ДС);
дві фотокартки 4 х 6 см.

Документи приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення за адресою:

04053, Київ-53, провул. Нестерівський, 4, кімн. № 413. Телефони для довідок: 235-96-01; 212-46-66.

До уваги: вищезазначені посади віднесено до відповідних категорій державних службовців.

Господарським судом Одеської області (65032 м. Одеса, пр. Шевченка, 4) порушено справу № 17-6-32/02-8245 про визнання банкрутом Товариства з обмеженою відповідальністю "Юна Авто Трейдинг". Юридична адреса: 65045, м. Одеса, Люстдорфська дорога, 96, р/р № 2600830101340 в ОПЕРВ Одеського обласного управління ВАТ «Ощадбанк», МФО 328845, код 24539519.

Розпорядник майна боржника арбітражний керуючий Киричок Станіслав Анатолійович, ліцензія № 250008, серія АА від 19.11.2001 р. (конт. тел. 8-050-395-30-85).

Заяви кредиторів та пропозиції санаторів приймаються господарським судом Одеської області протягом місяця з дня опублікування оголошення.

ЗАТ «Видавнича група «Сьогодні»

повідомляє про зміну Порядку денного Загальних зборів акціонерів, що відбудуться 20 червня 2003 року.

Порядок денний:

1. Звіт Генерального директора, шеф-редактора про результати діяльності Товариства у 2002 році.
2. Затвердження звіту та висновків Ревізійної комісії за 2002 рік.
3. Затвердження результатів діяльності та балансу Товариства за 2002 рік.
4. Збільшення статутного фонду Товариства.

Господарським судом Вінницької області (м. Вінниця, Хмельницьке шосе, 7) порушено справу № 5/340-03 про банкрутство Товариства з обмеженою відповідальністю «Могилів-Подільська агрофірма «Агротех». Юридична адреса: 24000, Вінницька область, Могилів-Подільський район, смт. Вендичани, код підприємства 30279230, р/р 26008020044001 в Вінницькій філії АТ «Укрінбанк», МФО 302333, р/р 26008486510001 в Вінницькій філії КБ «Приват Банк», МФО 302689, р/р 26007236785001 ліквідатор банку «Україна», МФО 302441. Розпорядником майна призначено Міщишина Михайла Олександровича (21000, м. Вінниця, вул. 1-шо Травнева, 166/1, тел. 8 (0432) 35-30-58.

Претензії кредиторів та заяви кредиторів приймаються в тридцятиденний термін з дня опублікування оголошення.

Приватне підприємство «Альфа 2000»,

код ЄДРПОУ 30964599, оголошує про свою ліквідацію. Претензії кредиторів приймаються протягом двох місяців за адресою: м. Київ, вул. Приколійна, 3, тел. 536-02-11.

Господарським судом Запорізької області (вул. Тюленіна, 21, м. Запоріжжя, 69001) порушено справу № 20/44 про банкрутство Товариства з обмеженою відповідальністю «Аквілон», 71503, Запорізька область, м. Енергодар, вул. Курчатова, буд. 12, кв. 64, код за ЄДРПОУ 13607620, р/р 26004301190372 в Енергодарській філії АК «Промінвестбанк», МФО 313098.

Розпорядником майна призначений Кравченко Радіон Миколайович, ліцензія АА № 047849 (м. Енергодар, вул. Скіфська, 18, кв. 17, тел. 8(239) 3-24-17).

Претензії кредиторів і можливих санаторів приймаються протягом місяця від дня опублікування оголошення.

Постановою Господарського суду Запорізької області (69001, м. Запоріжжя, вул. Тюленіна, 21) від 25 квітня 2003 р. у справі № 22/4/03 сільськогосподарський кооператив «Прапор» (72500, Запорізька область, Якимівський район, с. Охрімівка, вул. Леніна, 78, код ЄДРПОУ 03750664, р/р № 26008211428001 в Якимівському відділенні Запорізького РУ ЗАТ КБ «Приватбанк», МФО 313399) визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором призначено Мосєєва Юрія Володимировича (ліцензія АА № 419459 від 18.11.2002 р., 72316, м. Мелітополь, 3-й пров. Малюги, 13, тел. (0619) 42-42-99.

СУСПІЛЬСТВО

Милосердя вище за справедливість

Благодійному фонду «Надія» виповнилося п'ять років

ДУХОВНІСТЬ

Широка повновода річка бере початок з маленького витоку. Благодійний фонд «Надія», відомий сьогодні не тільки в регіоні, а й далеко за його межами, починався колись с невеликого селища Шевченко Красноармійського району. Основне населення селища — люди похилого віку, вчорашні гірники, які віддали кращі роки колишній шахті та колишній державі. Й не їхня провина, що час змін забрав у них і сили, і заощадження, й ідеали. Але не зміг відібрати надію і віру в добрих людей...

Справжня доброта не знає меж

«Надія» — таке ім'я одержав благодійний фонд, створений 1998 року за ініціативою народного депутата України, а тоді — голови правління ВАТ «Вугільна компанія «Шахта «Красноармійська-Західна № 1» Леоніда Володимировича Байсарова. Ідею директора підтримав увесь трудовий колектив. Хоча, щиро кажучи, тоді, п'ять років тому, організатори не ставили перед собою масштабні завдання. Просто по праву сильного (шахта — одне з найпотужніших вугільних підприємств України) зголосилися підтримати тих, кому сьогодні чекати допомоги немає від кого.

Від 30 до 100 осіб щодня звертаються по допомогу в «Надію». За кілька років істотно розширилися напрями її діяльності. Це і адресна матеріальна підтримка багатодітних та малозабезпечених родин, дітей-сиріт, дітей із неповних сімей, пенсіонерів, інвалідів, ветеранів війни та праці. Це і допомога талановитій молоді, сприяння в розвитку охорони здоров'я, фізкультури і спорту, освіти, в захисті материнства і дитинства. Це і підтримка, лікування та оздоровлення дітей загиблих шахтарів. І відродження християнської віри та збереження духовної спадщини народу.

З грудня минулого року фонд «Надія» активно приєднався до здійснення програми допомоги дітям-інвалідам «Від серця до серця» під патронатом голови координаційної ради цієї програми Людмили Олександрівни Янукович. Дружина Прем'єр-міністра стала почесним гостем на святкуванні п'ятиріччя фонду. В інтерв'ю журналістам вона зізналася, що як керівник «молодої» благодійної організації хотіла б скористатися досвідом діяльності такого авторитетного фонду, як «Надія». Жвавий інтерес Людмили Олександрівни викликали дитячий методичний центр християнської православної просвіти, Храм святого рівноапостольного князя Володимира, стадіон у школі № 10, реконструйований за останньою спортивною «модою», дитячо-юнацький центр «Надія», оновлений Палац культури вугільної компанії. Та, звісно, найбільше враження справили небайдужі люди, які дарують добро і надію.

Слабким — підтримка, юним — можливості

Директор благодійного фонду «Надія» Наталя Вікторівна Іванько пригадує, як її колега, директор Всеросійського відділення Міжнародного фонду допомоги дітям-сиротам Олена Брусилова, вислухавши розповідь про багатогранну діяльність красноармійців, сказала: «Але так не буває — щоб вести стільки напрямів і досі не видихнутися!». Однак приклад «Надії» доводить протилежне.

Звісно, існування благодійного фонду було б неможливе без людей, для котрих доброта і милосердя — життєве кредо. Йдеться про апарат управління і працівників ВАТ «Вугільна компанія «Шахта «Красноармійська-Західна № 1». Підприємство ухвалило рішення направити на реалізацію великої комплексної програми фонду «Надія» чотири відсотки неоподатковуваного податку на прибуток. А в березні нинішнього року на профспілковій конференції з розгляду колективного договору працівники вугільної компанії внесли до нього доповнення про щомісячні відрахування зі своєї зарплати на благодійну діяльність. Ці люди щедрі душею і напевно пам'ятають християнську заповідь «Хай не збідніє рука того, хто дає».

Краща нагорода за добро — усмішка і сподівання в очах підопічних. Тут полегшують біль фізичний і біль душевний. Тут допомагають зберегти сім'ю і поліпшити здоров'я. Тут дають можливість виявити себе в спорті та творчості. Сюди приходять розповісти про горе, одержати пораду, врятуватися від самотності та безвиході. Вісім благодійних програм водночас реалізує фонд «Надія». Деякі з напрямів по праву можна назвати унікальними. Наприклад, в дитячо-юнацькому центрі «Надія» і дитячому методичному центрі християнської православної просвіти для юних красноармійців відкрито десятки гуртків, клубів та студій, де кожна дитина знайде собі справу до душі. До того ж дитячий методичний центр об'єднано з Храмом святого рівноапостольного князя Володимира, тому дорослі наставники не лише прагнуть підтримати юні таланти, а й дати підростаючому поколінню можливість прилучитися до духовних та національних традицій, посіяти у відкритих дитячих серцях зерна добра і милосердя.

Не має аналогів в Україні й фізкультурно-оздоровчий комплекс «Олімпійський», збудований на кошти вугільної компанії. Комплекс став одним із підрозділів благодійного фонду. Тут різними видами спорту займаються більш як 300 дітей, а під час шкільних канікул працює літній спортивний табір.

У червні 2000 року фонд «Надія» удостоєно вищої нагороди Фонду сприяння розвитку і популяризації Донбасу «Золотий Скіф» у номінації «За благодійну діяльність», а 2001 року одержав таку саму вищу регіональну нагороду в номінації «За духовне відродження в регіоні».

Благодійність у цифрах і фактах

Майже 30 тисяч пенсіонерів Красноармійська перебувають під опікою фонду «Надія», одержуючи допомогу у вигляді харчових продуктів, дров, вугілля, путівок на оздоровлення.

ВАТ «Вугільна компанія «Шахта «Красноармійська-Західна № 1» виступила ініціатором працевлаштування інвалідів у регіоні, підготувавши для них майже 340 робочих місць.

Тільки 2002 року 196 осіб одержали в «Надії» допомогу для придбання ліків та лікування на 33,5 тисячі гривень, 62 тисячі гривень надано на проведення дорогих операцій, з них половина — для фінансування операцій на серці. Найменшому пацієнтові, якого було прооперовано завдяки допомозі фонду, лише один рік і чотири місяці.

Вугільна компанія і благодійний фонд організують літній відпочинок дітей в оздоровчих таборах, у таборах при дитячих центрах та при загальноосвітній школі № 33 у селищі Шевченко. Фонд підтримує відкриття пришкільних таборів у селах, виділяючи харчові продукти.

Від першої особи

Леонід БАЙСАРОВ, народний депутат України, президент благодійного фонду «Надія»:

— Попереду у фонду багато планів — значно більше, ніж зроблено позаду. Сьогодні ми тісно співпрацюємо з програмою «Від серця до серця», яку патронує дружина Прем'єр-міністра України Людмила Олександрівна Янукович. Зробити кожен день трошки добре для дітей, а надто знедолених, зробити так, щоб кожен день дитина була щаслива, — наш обов'язок. Підтримка слабких соціально необхідна для суспільства. І всі засоби допомоги ще не вичерпано.

Людмила ЯНУКОВИЧ, голова координаційної ради благодійної програми допомоги дітям-сиротам і дітям-інвалідам «Від серця до серця»:

— Я вперше приїхала до Красноармійська, хоча багато чула про діяльність фонду «Надія». Ніде такого не бачила! Не хотілося йти з храму, з дитячого центру. Як усе розумно організовано, все разом, воєдино. І мені як голові координаційної ради благодійної програми є чого повчитися у фонду «Надія», який має п'ятирічний досвід діяльності. Я вам усім бажаю вірити, сподіватися, терпіти, любити і пробачати. І нехай Господь надихає вас на добрі справи на користь православ'я, надихає до милосердя.

Наталя ІВАНЬО, директор благодійного фонду «Надія»:

— Жодна людина, яка звернеться до фонду, не залишиться без уваги, її обов'язково вислухають і за можливості нададуть допомогу. Ми живемо долями людей, які безупинно йдуть до нас за підтримкою. Усвідомлення того, що ми потрібні, спонукає й далі творити добро. Ми зробимо все можливе, щоб люди забули про свої недуги і труднощі, щоб серця їх наповнювалися впевненістю в завтрашньому дні.

Людмила Янукович і Леонід Байсаров на святкуванні 5-річчя благодійного фонду «Надія».

І материнське тепло, і професійний успіх

П'ятирічний ювілей фонду збігся з одним із найчудовіших православних свят — Днем святих жінок-мироносиць. Він уособлює жінку-матір, хоронительку домашнього вогнища і родинної атмосфери доброзичливості, взаєморозуміння. Саме жінку Господь більшою мірою наділив добротою, любов'ю до ближнього, милосердям і нескінченною відданістю.

Перед входом до просторого Палацу культури вугільної компанії гостей свята зустрічали зворушливі дівчатка в білих легеньких платтячках. Кожна жінка одержувала з дитячих рук квіти. У фойє увагу одразу привертали виставки робіт підопічних дитячих центрів фонду та дошкільних закладів — старанно виліплені і розмальовані скульптури, зі смаком складені композиції квітів, вироби вжиткового мистецтва, малюнки, плетені серветки і навіть... виліплені з пластиліну портрети любих матусь 4—5-річних «художників». А святкова програма, в якій разом з майстрами художньої самодіяльності блискуче виступала народна артистка України Інна Дорофєєва, спричинила бурю емоцій і аплодисментів.

За велику благодійницьку діяльність церковні нагороди від імені митрополита Київського і Всієї України, предстоятеля Української православної церкви блаженнійшого Володимира одержала група працівників фонду та вугільної компанії. А директора фонду «Надія» Наталю Іваньо і начальника економічного відділу вугільної компанії Світлану Суганяку удостоєно ордена Святої великомучениці Варвари.

Із шести тисяч працівників шахти «Красноармійська-Західна № 1» третина — представниці прекрасної половини. Вперше за 12 років існування вугільного підприємства ухвалено рішення нагородити автомобілями жінок, внесок яких в успіхи компанії вагомий. Цей день запам'ятається не лише урочистістю моменту, а й тим, що ключі від семи автомобілів вручила Людмила Олександрівна Янукович. Гідна оцінка нелегкої праці!

«Милосердя вище за справедливість» — для благодійного фонду «Надія» це і кредо, і керівництво до дії. Милосердя — це поривання душі, яка «зобов'язана трудитися», не знає відпочинку і спокою. Милосердя — це спосіб життя, коли неможливо залишатися байдужим до бід ближнього. Милосердя — це турбота про майбутнє, про те, якою виросте наступна генерація. Вугільна компанія «Красноармійська-Західна № 1» та благодійний фонд «Надія» ось уже п'ять років відроджують кращі традиції благодійництва. І нехай не гасне запалене ними вогнище добра і людського тепла.

Ліна КУЩ.

Донецька область.

Голодомор — війна з селянством

ІСТОРІЯ В КОНВЕРТІ

Мій дядько, Василь Данилович Чорнобаба у страшний час голодомору 1933 року був секретарем райкому партії в Сумській області. Мені запам'яталася його розповідь про голодний геноцид в Україні.

— Багато хто вважає, визнаючи факт голодомору, що сталося це стихійно, через неврожай 1932 року, — розповідав дядько. — Але факти свідчать про інші, справжні причини голодної мученицької смерті мільйонів людей. Сприяли голодомору в 30-ті роки й масові репресії.

За даними архівних документів, в Україні у 1932 році зібрали середній урожай. Було виконано державний план хлібоздачі, заготовили посівний і фуражний фонди.

У більшості господарств на кожен двір видали по 500 кг зерна. Негусто було, але достатньо, щоб пережити зиму й весну. Одноосібні селянські двори зберегли зерна й більше.

На початку 1933 року країні були потрібні величезні кошти для індустріалізації, особливо для воєнної промисловості, а найбільш ходовим товаром для експорту на той час були горілка й зерно. Відомо, що у 1932 році тільки до Німеччини вивезли мільйон тонн пшениці, багато фуражного зерна. Основними житницями були Україна й Кубань.

На той час обставини склалися таким чином, що селянство не вписувалося в загальну програму усуспільнення великого й малого виробництва. Маючи тяглову силу, сякий-такий інвентар, шматки власної землі, селяни, на відміну від робітників, зберігали власну економічну базу. І тоді за ініціативою Й. Сталіна було прийнято рішення відкинути ленінську політику НЕПу й провести суцільну колективізацію сільського господарства. Але значна частина селян відмовилася вступати до колгоспів, спалахнули масові бунти, які жорстоко придушувалися. Спеціально створені комісії силоміць відбирали у селян зерно, а разом з ним і всі продукти харчування.

Почався голод. Ось кілька прикладів, які наводив у своїй оповіді Василь Данилович.

«Голод доводив людей до страшного. Після собак, котів, пацюків почалося людожерство. Ходили чутки по селах: де, хто, кого з'їв. З'їдали найближчих і найслабкіших, в основному малих дітей. В одному селі рано вранці бігла жінка — боса, розхристана, з розпущеним волоссям. Вона здіймала руки до неба і вигукувала: «Ваню! Ванечко!» Виявилося, що вона зарізала свого молодшого сина, зварила його, нагодувала дітей, наїлася сама. Діти померли, а вона збожеволіла».

А ось іще приклад: «Якось я приїхав в одне село. Добре пам'ятаю, як під парканами, прямо на вулиці лежали тіла померлих і помираючих. З кожним днем їх ставало дедалі більше. Інколи з району приїжджали чоловіки в яскравих прогумованих костюмах, в рукавицях до ліктів. Вулицями на волах тягли збиту з колодок волокушу, на яку скидали мертвих і помираючих. Закопували їх разом за селом в глиняних ямах».

У своїй розповіді Василь Данилович наводив факти знищення тих керівників, які намагалися полегшити долю вмираючих від голоду. В одному селі голова колгоспу розпорядився видати на кожен двір по 100 кг зерна. Вночі його забрали на «чорному вороні», і більше ніхто не бачив його. А в сусідньому селі голова колгоспу видав людям по мішку кормових буряків і по два круга макухи. Його назвали ворогом народу, який не виконує рішення партії, приїхали забирати. Він повісився.

Навесні 1933 року зазеленіла трава, буйно пішли в ріст бур'яни, а їсти зовсім не було чого. Викопували корені лопуха, варили лободу, кропиву, їли, не перебираючи, гриби, від чого помирали ще швидше.

Рятуючись від смерті, селяни до кінця весни 33-го почали зривати дозріваючі колоски хлібних злаків, сушили їх, терли і їли ці зерна. А в травні 1933 року було видано закон, який передбачав суворе покарання за колосок. В Україні його охрестили «смерть за колосок». Хлібні ниви щільно охоронялися озброєними «активістами». За зрізаний колосок дітей жорстоко били, дорослих саджали до в'язниці. Із достовірних, оприлюднених у пресі джерел відомі такі кричущі факти:

«У березні 1933 року Й. Сталін, направляючи П. Постишева секретарем ЦК КП(б) У, хитро посміхаючись, з хворобливим гумором сказав, поплескуючи Павла Петровича по плечу:

— Ти, Пашо, призначений на роль головгла (гололвнокомандувачем голоду). І цією зброєю ти зробиш більше, ніж Семен (тобто Будьонний) кінними арміями. Стасик (Косіор — перший секретар ЦК КП(б) У) трохи розгубився, а в тебе рука і воля залізні. А на цих слизняків (Г. Петровський і В. Чубар) не звертай уваги...

Вони розсталися, сміючись».

Саме Сталін, виступаючи на партійній конференції, назвав колективізацію сільського господарства «революцією згори».

А ось відверте висловлювання секретаря Дніпропетровського обкому партії Михайла Хатаєвича. У своєму виступі на пленумі ЦК КП(б) У він заявив:

«Нам довелося вести війну з селянством. Війну жорстоку. Частина селян загинула, інша частина позбавлена здатності до опору. Ми перемогли. Підтвердження тому — створені в Україні колгоспи».

Про масштаби голодомору 33-го року свідчать і цифри. На той час населення України становило 33 млн. осіб. Від голодомору загинуло 7 млн. осіб.

— Сталінський час — це час життя мого покоління, нашої молодості й зрілості, — казав у своїй розповіді Василь Данилович. — Ми безмежно вірили «батьку народів». А що ми знали про Сталіна, крім безмірного вихваляння і лестощів на його адресу? Це тепер стало відомо, що з його вини в тридцяті роки сталося величезне спустошення сільського господарства, були знищені кращі військові кадри, інтелігенція. Не було б тих страшних помилок, можливо, й Гітлер не насмілився б так нахабно полізти, та й зустріли б його рішучіше. Можливо, й цифра 20 мільйонів людських життів не була б такою приблизною і жахливою.

Голодом у 1932—1933 роках було зломлено стрижень українського народу — його село. Знищено найініціативнішу частину селянства. Голод на українських землях — це страшне злодіяння Сталіна, визнане світом...

— Мене спіткала така сама доля, що й багатьох патріотів українського народу, котрі прагнули якось полегшити голодне існування селян, — сказав на закінчення Василь Данилович. — Коли я офіційно дозволив головам колгоспів видати селянам—членам колгоспів по 10 кілограмів ячменю із запасів насіннєвого фонду, мене також оголосили ворогом народу. Якось уночі до моєї хати під'їхав «чорний ворон» і відвіз на залізничний роз'їзд. Там мене посадили в товарний холодний вагон, на якому великими червоними літерами було написано «Й. Сталін», і повезли до Сибіру. Їхали довго. Дорогою багато хто помер. Я дивом вижив. Брав участь у Великій Вітчизняній війні, щоправда, на трудовому фронті, допомагав партизанам. Але це вже інша тема.

Анатолій ХОВЗУН, капітан II рангу у відставці.
Ялта,
Крим.

Захистіть від недобросовісної конкуренції

ПИТАННЯ РУБА

Ми, учасники Всеукраїнської наукової конференції, що проходила у лютому 2003 року в Житомирі, звертаємося до Президента України, Верховної Ради та Кабінету Міністрів з проханням не допустити розвалу налагодженої державної системи підготовки, перепідготовки та сертифікації бухгалтерів і аудиторів.

На сьогодні в Україні фахівців-обліковців готують колективи 185 кафедр бухгалтерського обліку та аудиту (IV рівень акредитації Міністерства освіти і науки). Професорсько-викладацький склад обліково-економічних кафедр цілком забезпечує підготовку та сертифікацію бухгалтерів і аудиторів на належному рівні в усіх регіонах.

Перекладення перепідготовки та сертифікації бухгалтерів та аудиторів у відання лише громадських організацій призведе до зниження авторитету вищих навчальних закладів України, поступового розвалу всієї системи вищої економічної освіти в державі й зниження професійного рівня фахівців з бухгалтерського обліку та аудиту. Це, по суті, є недобросовісною конкуренцією вузам з боку комерційних структур. Громадські організації не мають необхідної матеріальної бази (підручників, посібників), розроблених навчальних програм, кваліфікованих викладацьких кадрів.

Для запобігання цьому просимо при внесенні змін до Закону України «Про аудиторську діяльність» та Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» передбачити, що «право на підготовку, перепідготовку та сертифікацію бухгалтерів і аудиторів мають державні вищі навчальні заклади, акредитовані за четвертим рівнем і визначені Міністерством освіти і науки України за погодженням з Міністерством фінансів України та за участю професійних громадських організацій бухгалтерів і аудиторів».

М. ДЕМ'ЯНЕНКО, академік УААН, професор (Київ), доктори економічних наук, професори: М. БІЛУХА (Київ), Ф. БУТИНЕЦЬ (Житомир), Б. ВАЛУЄВ (Одеса), А. ГЕРАСИМОВИЧ (Київ), З. ГУЦАЙЛЮК (Тернопіль), Г. КІРЕЙЦЕВ (Київ), Ю. КУЗЬМІНСЬКИЙ (Київ), В. ЛАСТОВЕЦЬКИЙ (Чернівці), В. ЛІННИК (Київ), Є. МНИХ (Львів), Ю. ОСАДЧИЙ (Київ), М. ПУШКАР (Тернопіль), В. РУДНИЦЬКИЙ (Львів), В. САВЧУК (Київ), Л. СУК (Київ), Б. УСАЧ (Львів).

ВЕТЕРАН

Не сини — пасинки

Порівняно з прожитковим мінімумом ветеранські пенсії дуже жалюгідні. Керівники багатьох організацій та установ знаходять кошти, щоб хоч на свята підтримати пенсіонерів-ветеранів. До Дня захисника Вітчизни керівництво Одеської залізниці виділило по 30 гривень учасникам бойових дій. Невелика, але все-таки турбота і допомога. Податкова інспекція навіть з цієї суми утримала свої 20 відсотків. Дивує такий високий відсоток відрахування. Згадалося, що в колишньому Союзі навіть з працюючих учасників війни не вираховували прибутковий податок. То чому незалежна Україна, як на мене, так кривдить учасників найстрахітливішої війни минулого століття?

Володимир БОЙКО, ветеран війни і праці.
Помічна
Кіровоградської області.

Хто чекає на мою смерть?

У роки війни моя сестра була на примусових роботах у Німеччині. Тяжко згадувати всі муки й поневіряння, яких вона там зазнала. Найстрашніше — її насильно позбавили можливості стати коли-небудь матір'ю. Останні десять років я доглядала її, вона майже не вставала з ліжка. Ми вчасно відправили всі документи на отримання компенсаційних виплат. За повідомленням із обласного фонду «Взаєморозуміння і довір'я», ще 1996 року мали отримати 600 марок. Грошей нам ніхто не дав. Потім щороку надходили відповіді, що, мовляв, цього року маєте отримати... Сестра не дочекалася. 1998 року надійшла остання відписка, що маю право на отримання 300 марок за догляд і на поховання сестри. Але мені досі кажуть: «Чекайте». А чого чекати? Хіба що смерті.

Ольга БАНЦЕВИЧ.
Великий Суходіл
Краснодонського району
Луганської області.

Ночували під дверима банку

Згідно з постановою уряду вкладникам «Ощадбанку» має бути повернено по 50 гривень. Але не так просто їх одержати! Скільки разів приходив у банк, та мені відповідали: або грошей немає зовсім, або одержали всього на 50—70 осіб. А люди чекали, ночували під дверима банку, непритомніли...

Прийшов нещодавно до банку з тим самим запитанням: «Коли виплачуватимуть 50 гривень?» А вони — читайте оголошення про припинення Кабміном виплати 50 гривень цього року. Тож постає запитання, куди поділися гроші, яких ще не отримали тисячі людей? Це питанням має розслідувати Генпрокуратура.

Григорій ЮРЧЕНКО, ветеран Великої Вітчизняної війни і праці.
Вінниця.

Горе-закон залишив без пенсії

Ми вже звикли до всього. Але те, як Законом «Про державну службу» нас розділили на гідних і не гідних, схоже на глум над людьми! Для одних службовців при виході на пенсію необхідний стаж держслужби 10 років, а для других —вже 20. А що робити мені, який втрату здоров'я був змушений полишити роботу на 15-му році служби? Виходить, через такий горе-закон я нині позбавлений права на пенсію держслужбовця. Хіба це справедливо?

Іван БІГУН.
Камінь-Каширський
Волинської області.

Фото В. ОЧЕРЕТНОГО.

Володимир Філімонович Мельник під час визволення польського міста Вроцлава був тяжко поранений, втратив ноги. Нині він — інвалід I групи, голова організації ветеранів Шаргородського району, почесний громадянин Вроцлава.

Шаргород
Вінницької області.

Хоч одна ластівка і не робить весни...

Неювілейні роздуми з нагоди 75-річчя Національної кіностудії імені Олександра Довженка

Свій родовід наша найголовніша кіностудія веде з весни 1928-го, коли на екран вийшов фільм для дітей «Ванька і Месник». Утім, сама кінофабрика, як тоді називалася студія, існувала лише на папері, бо на околиці Києва в районі Шулявки тільки-но зводилися перші павільйони.

*Відтоді пройдено непростий шлях, де були перемоги, невдачі і навіть анекдоти та насмішки глядачів. Та є чим пишатися: з-поміж майже 900 фільмів студії чимало удостоєно всесоюзних і міжнародних премій. А талановиті твори — добрий стимул для продовження традицій. Як нині живе флагман нашої кіноіндустрії? Про це бесіда з директором студії **Миколою МАЩЕНКОМ.***

— Миколо Павловичу, чим хороша для студії ця весна?

— Вона принесла радісну вістку: нещодавно молодий режисер Олесь Санін показав у столичному кінотеатрі «Україна» свій перший повнометражний фільм «Мамай», знятий на замовлення Мінкультури. Це справжнє, високе мистецтво кіно. Картина унікальна за формою, думкою, з потрясаючою операторською та акторською роботами, з точним звуковим та музичним оформленням.

— Одна стрічка, навіть помітна, погоди не робить...

— Одна ластівка, так, не робить весни, але сповіщає її наближення. Отак і фільм Саніна: він засвідчив, що українське кіно є. А молодість... Мова не так про вік, як про неординарне мислення, яскравість та новаторство молодого митця, самобутнє бачення світу, особливе відчуття екранної культури. І коли все це бачиш у новій стрічці Саніна, то неминуче доходиш висновку, що майбутнє в українському кіно за молодими. Так було в усі кіночаси. Після «Мамая» віриться: відродиться наше кіно.

— ...що нині потерпає від безгрошів'я...

— Фінансування — найболючіша проблема. Його рівень неминуче впливає на якість кіно. Було, студія щороку випускала 12 екранних фільмів. Щоб здавати стільки стрічок, у виробництві мало бути щонайменше 30 — 35 назв. А ще ж робили 16 телефільмів на замовлення ЦТ. Коли є стільки творів, окремі невдачі менш помітні. Досить було з'явитися хоча б одній знаковій картині, і на чиюсь сірість не надто звертали увагу. Критика відсувалася на другий план, коли на екрани виходили «Тіні...» Параджанова, «У бій ідуть одні «старики» Бикова, «Вавілон» Миколайчука, «Білий птах...» Іллєнка, «Камінний хрест» Осики, «Польоти...» Балаяна, «Ніч коротка» Бєлікова, «Чорна курка...» Греся.

— А чи не виходить так: що краще фінансується студія, то більше плодиться посередніх творів?

— Справжній талант з'являється рідко. Ще рідше — геній. Навіть якщо є природний хист, потрібні певний час і умови, щоб він розкрився. Ось чому необхідно знімати багато і різних фільмів, бо лише за таких конкурентних обставин матимемо талановиту річ. Таким шляхом ми йшли ще півтора-два десятиліття тому. На студії знімали тоді, з нинішнього погляду, багато фільмів. Були картини прокатні, художні, телевізійні. Одні заробляли гроші, інші славу. Посередні й навіть слабкі фільми, звісно, були. Але траплялися й вибухи справжнього мистецтва, видатні твори.

І це характерно не лише для нас. В американців теж аж ніяк не все — високе мистецтво, посередніх фільмів дуже багато. Але є й шедеври. Отже, не варто впадати у відчай. Просто на студії треба робити щороку не 3—4 фільми, як тепер, а хоча б 20—25.

— Останнім часом про студію Довженка майже нічого не чути. Таке враження, що тут життя зупинилося...

— Хвалитися справді мало є чим, але намагаємося виживати. І навіть дещо знімати. За ці три роки з'явилося кілька фільмів, серед них найпомітніший — «Молитва за гетьмана Мазепу» Ю. Іллєнка. Я вважаю цей фільм геніальним, великою мистецькою подією. А те, що там комусь щось не подобається, справи не міняє. Скоро, сподіваюся, багато хто зрозуміє, що Україна на новому етапі створила кінофільм, який збагачує культуру екранного мистецтва.

У доробку довженківців є чудовий фільм «Шум вітру» режисера С. Маслобойщикова. Це його другий повнометражний кінотвір. А перед цим у нього була «Співачка Жозефіна та мишачий народ», який отримав на міжнародному фестивалі приз за кращу режисуру. Такий самий приз колись дали Параджанову за «Тіні...»

На студії створено також відеофільм «Провінційний роман» Муратова, двосерійну «Таємницю Чингісхана» В. Савельєва, чудовий документальний фільм «Алла Горська» Олени Левченко, польсько-український «Далеке і близьке», який, між іншим, висували на Шевченківську премію. Крім того, надавали послуги іноземним митцям. Китайці у нас екранізували роман «Як гартувалася сталь». Стрічка мала у них шалений успіх, а виконавець ролі Корчагіна, київський актор Андрій Самінін, навіть став «Людиною року» в мільярдному Китаї. Натхненні успіхом, китайці уклали угоду і про екранізацію «Овода». До речі, їм добре відомі обидві екранізації, зроблені колись на студії Довженка, ці стрічки в Китаї мали величезний успіх.

— Надання послуг зарубіжним колегам — це вихід студії на міжнародну арену чи щось випадкове?

— Швидше — шлях порятунку, без цього вижити важко. Ми надали послуги англійцям у створенні фільму «Ейзенштейн», співпрацювали з французами, американцями, іранцями. На студію приїжджало б значно більше режисерів з усього світу, якби у нас було сучасне технічне оснащення. Адже хто захоче до Києва везти з собою камери, візки, систему освітлення — майже все, бо наша техніка допотопна.

— Йдучи повз найбільший студійний корпус, бачив нові ворота. Невже гряде реконструкція?

— Хотілося б і нам у це вірити. Та до цього ще далеко. Бо за роки існування студії тут жодного разу не оновлювалося технічне оснащення, а за останні дванадцять не виділено жодної копійки на капремонт цехів і корпусів. А ті ворота — особлива тема. Якби не добродій, нині народний депутат України професор Нвер Мхітарян, не скоро ми їх замінили б. Це він допоміг відремонтувати найбільший корпус, поставити та пофарбувати нові ворота, які ніхто не міняв 75 літ. Ті ворота, щоб ви знали, непрості. То велетенська брама, і будь-хто її замінити не міг. Тим паче що їх там п'ять.

А ще Нвер Мнацаканович допоміг нам поставити пам'ятник Параджанову поруч з павільйоном, де працював Майстер.

— У світі вигідно вкладати кошти у кіно, а в нас... Невже бракує багатих меценатів?

— Вони є в Україні, але на відміну від інших країн, від Росії, у нас немає цивілізованих законів, вигідних для інвестора. Ось приклад. Один спонсор виділив нам 150 тис. доларів. Спочатку він з цієї суми заплатив 20 тис. доларів податків, а потім ще й студія із 130 тис. відрахувала 18 тис. доларів. Який інвестор підтримає наше кіно, якщо держава отак оббирає? Доки це дике законодавство не зміниться, нічого й розраховувати на прихід меценатів.

— Законодавство начебто сприяє розвою кіно, навіть зобов'язує уряд робити все можливе, щоб ожила ця важлива індустрія...

— Біда в тім, що закони у нас навчилися писати, але їх ніхто не виконує. Як і укази Президента України. Принаймні стосовно нашої кіностудії, яка за статусом є національною. Указом Президента передбачено: кожна національна установа культури фінансується або підтримується державою з бюджету. А як на практиці? На утримання нашої студії не виділяється жодної копійки. Кошти надходять лише на виробництво трьох-чотирьох фільмів, але так нестабільно, що на зарплату нічого не залишається, бо передусім вимагають сплатити за світло, опалення, воду тощо. Ми змушені так працювати, щоб не зупиняти виробництво фільмів. Парадокс — кіно робимо для держави, а вона заборгувала нам 5 млн. грн. Уже понад 15 місяців студія не фінансується. За цей час у виробництво не запущено жодного фільму.

Такого не було навіть у роки Великої Вітчизняної війни, коли в евакуації довженківці щороку випускали в середньому п'ять-шість фільмів. І серед них — «Райдугу» (1944 р.), яка отримала «Оскара». Президент США Рузвельт сказав: народ, що створив такий фільм, непереможний...

— А що обіцяє бюджет-2003?

— Нічого особливого. За даними Мінкультури, для п'яти кіностудій країни на один квартал виділено 16 тис. грн. Цих коштів навіть одній студії не вистачить. Ми розуміємо, що країні нелегко, тому не хотіли б порівнювати себе з лікарями чи шахтарями. Але без культури не можна, бо це духовна енергія нації. І коли питають, жива студія чи мертва, відповідаю: студія, що за 75 років створила майже 900 фільмів, не може бути мертва. Та й не вірю, що знайдеться уряд, який підпише смертний вирок такому диву XX століття, як кіно.

Колись прокатна база галузі була така могутня, що давала країні другий за обсягом (після спиртного) прибуток. На виробництво фільмів з бюджету не витрачали жодної копійки, бо восьми відсотків з коштів, які заробляло кіно, вистачало для випуску тисячі фільмів різних жанрів. У держави не боліла голова — самоокупність кіноіндустрії була грандіозна.

— Чи можливе щось подібне тепер?

— Поки що рано казати. Адже зруйновано кіномережу. Якщо раніше в Україні було 25 тисяч кінотеатрів, а в кожному селі — кіноустановки, то сьогодні, може, лишилася п'ята частина з того всього. Якось я в одному кінотеатрі дивився оперу «Євгеній Онєгін» — на такому порваному екрані, що й героїв не впізнати: або голова Онєгіна в дірках, або миготіла безголова Тетяна.

Занепад галузі разючий. Згадую місто Рубіжне Луганської області, де я вчився в 8—10 класах. Неподалік школи, поруч з парком, був прекрасний кінотеатр. Там я показував землякам усі свої прем'єри. Зайшовши якось туди, не повірив очам: велетенська руїна. І я розплакався. Зрозумів, що стою на руїнах значно масштабніших, аніж останках одного кінотеатру. І ніхто не знає, як зруйнували цей рубіжненський осередок культури. Але що говорити про окремий випадок, коли зруйновано всю систему. Жодна сфера культури так не постраждала, як кіно.

— Раніше кіно слугувало переважно ідеології, тому було особливо впливовим. Нині йдемо іншим шляхом?

— Як сказати. Кіно і нині досить впливове. Тільки впливають на нашу свідомість здебільшого не наші фільми, чимало з них художньо-посередні. Наші фільми можна звинувачувати в багатьох гріхах, але жоден критик світу не скаже, що ми творили аморальні фільми, сіяли розбрат чи хоча б натякали на ворожнечу між народами. Ми ніколи не оспівували клановість, не пропагували вульгарний секс.

— Про відродження культури лише говорять, а можна щось конкретно робити?

— Бачте, поету досить паперу й олівця. А навіть для десятихвилинного фільму потрібні плівка, транспорт, режисер, оператор, актори, архітектори. А ще ж комусь треба проявити ту плівку, друкувати, монтувати її, а потім у кінозалі показати твір людям. Дуже багато чого треба для народження фільму. Це дороге мистецтво. І без великих капіталовкладень тут нічого не зробиш.

Технічне переоснащення студії заплановано до 2007 року за участю англійців і японців. Вони оновлюватимуть звукоцех, цехи зйомочної та освітлювальної техніки. Гарант — держава. Інвестори хочуть зробити звукоцех, щоб на сучасному рівні записувати й перезаписувати фільми. Мова йде поки що про 50 мільйонів гривень. Гроші ніби чималі, але це відносно. Одна нова кінокамера «Арефлекс» (а нам треба їх з п'ять) коштує на ринку 500 тисяч доларів. У нас дві такі камери, але старі, якби не наші майстри-умільці, то вже давно були б у музеї.

— Як утримувати студію, адже господарство чимале?

— Щоб якось вижити, змушені чималу частину того господарства здавати в оренду.

Тим часом ми — єдине підприємство, яке будує багато житла. Уже кілька літ даруємо довженківцям квартири. А розпочинали цю нелегку справу з великим добродійником, народним депутатом України Нвером Мхітаряном. Тоді студія разом з київськими метробудівцями стала замовником елітного будинку на вулиці Ковпака. Землю під нього надала столична держадміністрація. З належних нам 12,5 відсотка загальної житлоплощі, разом з метробудівцями одержали в інших районах 4200 квадратних метрів на суму майже чотири мільйони гривень. Це цілий дев'ятиповерховий дім! Але найголовніше, що квартири ми даємо довженківцям, які стоять на квартоблік, безоплатно. Студія на цьому нічогісінько не заробляє. І схема тут прозора: інвестор готовий будинок здає місту, а воно переадресовує житлоплощу студії. Радісно на душі: хоч чимось можемо допомогти людям. Я бачив сльози радості тих, хто, проживши 20 років у гуртожитку, де вже навіть діти виросли і завели свої сім'ї, нарешті поселялися у власну квартиру...

Розмову вів Володимир ПІДВИСОЦЬКИЙ.

На знімку: Алла Сергійко та Дмитро Лаленков у фільмі Сергія Маслобойщикова «Шум вітру».

Парадокс — кіно роблять для держави, а вона заборгувала його творцям п'ять мільйонів гривень

Висока планка маріупольців

Теніс. Восьмий міжнародний юнацький турнір європейської категорії KINETIK MAX CUP, котрий відбувся у казковому місці, на кортах бази відпочинку «Вікторія», що на березі Азовського моря, уже став історією. Нагадаємо, що в дівчат перемогла Юлія Парасюк з Уфи, а у хлопчиків — киянин Павло Тарасюк.

— Ми вдячні «Голосу України» — нашому головному інформаційному спонсорові — за підтримку, — каже директор турніру, депутат Маріупольської міськради **Олег ТОЛСТЕНКО.**

— Скажіть, а не шкодуєте, що взялися за організацію цих змагань?

— Аж ніяк ні. Навпаки, було дуже цікаво. А головне, що учасники, судді, почесні гості, численні вболівальники дали високу оцінку організації турніру. Не лукавитиму, мені це дуже приємно. Ми приймали президента ФТУ Германа Беньямінова, віце-президента компанії TRETORN Майкла МакКагі та інших. А для багатьох маріупольців це було перше побачення з тенісом такого рівня. Одне слово, море позитивних емоцій.

Хоча не скажу, що давалося легко. Адже такий турнір ми приймали вперше. Дякувати Богу, і погода нас не підвела. Стояли сонячні дні, море нагрілося до 16—17 градусів. Серед наших гостей — багато молоді, вона була в чудовому настрої, веселилася від душі.

— А як оцінив зроблене голова оргкомітету турніру, міський голова Маріуполя Юрій Хотлубей?

— Був задоволений. Двічі побував на кортах під час ігор. І навіть узяв участь у товариському матчі з міні-футболу. Його колектив, чемпіон України серед команд держадміністрацій, переміг чемпіона Маріуполя — команду «Брати і К» — 7:5. А потім разом з учасниками турніру смакували духмяну юшку. Мер подякував нам за свято, подароване людям.

— Окрім футболу, либонь, були й інші заходи, що входили до програми турніру?

— Ще б пак. Влаштовували катання на водних мотоциклах. Грали у теніс. Мій старший син Максим —суддя-інспектор турніру — у парі з абсолютним чемпіоном України з професіонального боксу, чотириразовим чемпіоном Європи, інтерконтинентальним чемпіоном, важковаговиком Олександром Гуровим перемогли мене і наставника Гурова — Сергія Бахмутова — 6:2.

— Схоже, що ви рішуче налаштовані приймати і наступний турнір?

— Так. Більше того, я саме тепер веду роботу в Києві, консультуюся стосовно проведення не одного, а кількох юнацьких турнірів. Маріупольським дітям теніс припав до душі. Тому плануємо, щоб вік учасників був від 12 до 18 років. А може, потягнемо і змагання серії «сателіт».

— А база дасть змогу це зробити?

— Маємо вже тепер досить хороші умови: три корти, будиночки категорії люкс, напівлюкс та прості, спроможні прийняти 130 чоловік. Але поліпшуватимемо і рівень проживання, і харчування, добудовуємо ще два корти.

— Це був восьмий наш турнір, — каже «батько» змагань, директор фірми KINETIK **Сергій Коноваленко**, — але, не кривитиму душею, маріупольський за організацією був найкращий.

P. S. Олег Толстенко — давній друг нашої газети. На цей рік він передплатив сто примірників «ГУ» для інвалідів, «афганців», прикордонників, пенсіонерів тощо. А ще збирається і на друге півріччя додатково організувати передплату «Голосу України» для мешканців Маріуполя.

В. Б.

На знімку: Максим і Олег Толстенки, заслужений майстер спорту Олександр Гуров та заслужений тренер України Сергій Бахмутов після зустрічі на корті.

Мішель ПЛАТІНІ:

«Україна має добрих гравців»

Під час турніру пам'яті Валерія Лобановського журналісти мали можливість поспілкуватися з легендарним Мішелем Платіні — триразовим володарем «Золотого м'яча», чемпіоном Європи, а нині віце-президентом федерації футболу Франції, радником президента ФІФА.

Високоповажний гість розповів, що прибув до столиці України, щоб ушанувати пам'ять великої людини і тренера.

— Особисто я не був знайомий з паном Лобановським. Тому говоритиму про нього через призму його команд, титулів. Він був тренером київського «Динамо» 1974—2002 років. Це була різна робота — він був тренером збірної СРСР і збірної України. То дуже важко, і людина без відповідних якостей не могла б виконувати такий обсяг роботи. Я чув дуже теплі відгуки про нього від його партнерів та гравців. Любов партнерів не здобудеш силою, нав'язуючи свій стиль. Навпаки, він прищепив підопічним певний стиль гри, спосіб мислення. Беланов, Буряк казали мені теплі слова про свого тренера і вчителя. Для мене його образ залишиться таким, яким його увічнено в пам'ятнику: людина, що хитається на лавці і спостерігає за ходом матчу.

— Як ви оцінюєте організацію змагань, чи сподобалася гра учасників?

— Організація чудова. Гадаю, сьогодні в Європі такої немає. Велика заслуга в цьому — президента ФФУ Григорія Суркіса. Зачарований Києвом, куди прибув із задоволенням, до речі, вже не вперше. А футбол учасники продемонстрували запальний, безкомпромісний і досить видовищний. Я побачив чимало хороших виконавців. «Шахтар» у серйозному протистоянні здолав московський ЦСКА. А динамівці взагалі зіграли чудово проти чемпіона Росії — «Локомотива» — і здобули переконливу і заслужену перемогу. А якщо згадати дуже важливий для «Мілана» гол у півфіналі Ліги чемпіонів проти «Інтера», котрий забив український футболіст Андрій Шевченко, то це свідчить про те, що у вас є добрі гравці.

На жаль, ми не змогли дізнатися думку пана Платіні про фінальний матч, бо він, не дочекавшись його, вдень повернувся додому. Покликали нагальні справи.

Але гадаю, багатьох зацікавить позиція Мішеля Платіні у справі можливого реформування Ліги чемпіонів та Кубка УЄФА:

— Маю власну ідею, котру, як розраховую, розглянуть на засіданні найближчого виконкому УЄФА. Нинішню систему єврокубків пропоную замінити єдиним турніром, в якому за сіткою, що нагадує застосовувану в тенісі, грали б на виліт 256 команд. Це дало б змогу навіть представникам найскромніших футбольних європейських країн отримати можливість пробитися до вершин. Втім, не так уже й багато шансів, щоб цей варіант прийняли...

Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

На знімку: Мішель Платіні.

Фото Павла КУБАНОВА.

ФОТОФАКТ

Нещодавно на базі міжнародного спортивного центру «Суперкрос», що у Чернівцях, відбувся четвертий етап чемпіонату Європи з мотокросу у класі мотоциклів до 500 см³. У змаганнях взяли участь 42 спортсмени із 16 країн Європи. За підсумками двох заїздів перемогу виборов словенський спортсмен Сашо Крагель, друге і третє місця посіли відповідно фін Юкка Пірінен та данієць Бо Ван Єнсен.

Незважаючи на те, що у змаганнях взяли участь аж 22 українці, найкращим нашим результатом стало 9-те місце Андрія Кришфалішного.

У перерві між заїздами на радість присутніх аж ніяк не дитячу майстерність продемонстрували юні спортсмени віком від п'яти до дев'яти років.

Змагання обслуговували майже всі наявні у Чернівцях міліцейські підрозділи, що, зрештою, не завадило зловмисникам викрасти автомобіль «Ніссан» одного із уболівальників.

Сергій СУЛИМА.
Фото автора.

У НОМЕР

■ *Баскетбол*

Із «золотою» перемогою, «Азовмаше»!

Уперше в історії українського баскетболу маріупольський «Азовмаш» став чемпіоном країни. У фінальній серії підопічні прекрасного тренера, а в минулому блискучого гравця Андрія Підковирова взяли гору над чемпіоном останніх років — МБК «Одеса» —4:0! Нагадаємо рахунки — 97:82, 111:108, 90:70, 92:80. Вітаючи маріупольців та їхніх прихильників, висловлюємо сподівання, що новий чемпіон гідно представлятиме Україну й на міжнародній арені.

Бронзові нагороди дісталися БК «Київ», котрий переміг у серії МБК «Миколаїв» — 4:1 (90:68, 83:70, 67:74, 95:77, 91:75).

■ *Футбол*

«Волинь» — головний інтриган чемпіонату

Чемпіонат країни. Вища ліга. 25-й тур.

«Шахтар» — «Волинь». 1:3. 28 000 глядачів. Голи: Белік, 70 — Алієв, 43, 89, Сачко, 59.

«Металург» Зп — «Кривбас». 2:1. 3 700. Валуца, 35, Бошняк, 83 — Мусолітін, 23. На 64-й хвилині запорожець Акопян не реалізував пенальті.

«Таврія» — «Ворскла». 3:2. 3 000. Осипов, 47, 57, 70 — Омоко, 76, Шевцов, 84.

«Металіст» — «Олександрія». 0:1. 6 500. Ярош, 90. На 48-й хвилині олександрійця Журку вилучено з поля (два попередження).

«Дніпро» — «Металург» Д. 4:1. 7 000. Назаренко, 52, Венглинський, 55, 63, 73 — Закарлюка, 79.

«Чорноморець» — «Іллічівець». 3:2. 9 600. Косирін, 12, 51, з пенальті, 73 — Головко, 18, Рикун, 31.

«Динамо» — «Карпати». 2:0. 5 500. Хацкевич, 3, Чернат, 68.

«Арсенал» — «Оболонь». 2:0. 3 000. Першин, 11, Клименко, 43.

	В	Н	П	М	О
Шахтар	19	3	3	48—19	60
Динамо	18	4	3	52—16	58
Металург Д	15	4	6	37—25 4	9
Арсенал	14	7	4	45—18	49
Дніпро	14	5	6	35—19	47
Волинь	12	4	9	31—32	40
Таврія	9	4	12	29—39	31
Карпати	8	6	11	24—29	30
Іллічівець	7	7	11	29—33	28
Чорноморець	8	3	14	22—34	27
Олександрія	6	9	10	22—36	27
Ворскла	7	4	14	20—37	25
Кривбас	6	7	12	19—27	25
Оболонь	5	7	13	22—34	22
Металург Зп	5	6	14	18—34	21
Металіст	5	4	16	13—34	19

Щось і не пригадується, щоб в одному турі було зафіксовано одразу три «хет-трики». Навіть за радянських часів, у 60—90-х роках, такого, якщо не помиляюся, не траплялося. А тут дніпропетровець Венглинський, сімферополець Осипов та одесит Косирін забили по три м'ячі у ворота своїх суперників. А їхні клуби здобули перемоги. Погодьтеся, це непересічна подія.

Однак ще більше «шокувала» футбольний світ країни луцька «Волинь», яка взяла на себе роль головного інтригана національного чемпіонату. Спочатку вона побила динамівців. А оце тепер у Донецьку без кількох основних гравців переконливо розібралася з «Шахтарем».

Хоча наставник лучан **Віталій Кварцяний** скромно зауважив після зустрічі:

— Перед поєдинком думав про нічию. Але сталося те, чого не чекав. Однак заради справедливості треба сказати, що в нас не зовсім спрацювали тактичні схеми. «Шахтар» у багатьох моментах переважав нас. Хоча нам вдалося персонально прикрити Тимощука. Це успішно зробив Гулієв. А от самовіддача в моєї команди була висока. Спасибі їй за це. Проте нам варто ще багато працювати, щоб вийти на рівень «Шахтаря».

А тим часом динамівці перемогли «Карпати», скоротивши відставання від донечан до двох очок. Хоча «Динамо» було нелегко. І суперник незговірливий, і втома далася взнаки. Адже кияни проводили четвертий матч за десять днів!

— Важко грати в ритмі, коли поєдинки відбуваються частіше, ніж тренування, — сказав на післяматчевій прес-конференції **Олексій Михайличенко.** — У нас було чимало проблем з контролем м'яча, припускалися численних помилок в атаці, не зовсім акуратно вели оборону. Це насторожує напередодні побачення з «Шахтарем»...

Завтра в Києві на стадіоні «Динамо» імені Валерія Лобановського о 20.30 розпочнеться матч, який називають репетицією фіналу Кубка країни (25 травня на НСК «Олімпійський»). Однак його можна сміливо вважати зустріччю сезону. Адже протистоятимуть фаворити — «Шахтар» і «Динамо». Причому гостей задовольнить нічия.

■ *Гандбол*

Домашньої переваги не вистачило

Кубок кубків. Жінки. **«Безансон» (Франція) — «Спартак» (Україна, Київ). 20:15.** Перший матч —27:30. За підсумком двох зустрічей приз дістався французькій команді. Однак і наш «Спартак» заслуговує на теплі слова. Наші дівчата на рівних боролися з одним із найсильніших клубів Європи. А нові спартаківські кубки, віриться, ще попереду.

Віктор БРАНИЦЬКИЙ. ▼

Чи «розкупоримо» Дунай?

або Штучні перепони на шляху виходу України з річки у море

АКТУАЛЬНО

Проблема спорудження в українській частині дельти Дунаю глибоководного суднового ходу «ріка-море» настільки «забалакана», що вже самий натяк на неї багато в кого викликає роздратування: скільки, мовляв, можна про одне й те ж без практичних результатів? Але до неї варто звернутися знову напередодні відкриття у Києві V конференції міністрів екології європейських країн «Навколишнє середовище для Європи», оскільки саме позиція екологів стала каменем спотикання у цьому надто важливому і для українського Придунав'я, і для країни нашої загалом питанні.

Про зволікання з виходом України з Дунаю у Чорне море вже стільки говорено й писано, що повторюватися в деталях не варто. Тому — коротко. Кілька десятиліть нас більш-менш задовольняв далеко не ідеальний варіант такого ходу через канал Прорва. Він, однак, так інтенсивно замулювався, що на його поглиблення ніяких коштів не вистачало, вони справді йшли, мов у прірву. І близько дев'яти років тому Прорва перестала функціонувати як хід для великотоннажних суден. Дунай в українській частині дельти «закупорився». Зате залишався румунський Сулинський канал, за проходження яким сусіди дедалі піднімали тарифи. Щороку українські судна платять за проходження румунським каналом понад 1 мільйон доларів. До того ж підраховано розміри недоотриманої вигоди від використання свого суднохідного ходу вітчизняними судноплавними компаніями та вантажовласниками — майже 60 мільйонів доларів щорічно. І це — не єдиний сумний результат. Українське Дунайське пароплавство посилено витісняється конкурентами з Верхнього Дунаю вниз, тобто до «закупореної» дельти, компанія, само собою, почувається дедалі більш стриножено. Аж ніяк не на повну потужність працюють українські дунайські порти: найбільший Ренійський, здатний переваловати щороку понад 10 мільйонів тонн вантажів, змушений «задовольнятися» десятою часткою можливих обсягів. А за усім цим — десятки тисяч наших громадян: без роботи, без зарплати. Наші придунайські міста ледь животіють. Нарешті, істотно урізані можливості нашої країни загалом, її престиж: при складанні останньої карти 7-го міжнародного транспортного коридору, на участь у якому Україна покладала такі надії, її вже немає. Бо не маємо виходу в море.

Одне слово, вітчизняний глибоководний канал нам потрібний мов повітря. Це, здається, всі усвідомлюють. Та зробити реальні кроки до його спорудження заважає те, що канал не може обминути територію Дунайського біосферного заповідника. Позиція захисників останнього непохитна: вони «боронять» заповідну зону від «нашестя» транспортників, які пропонують прокласти шлях для суден через гирло Бистре. Це, мовляв, завдасть непоправної шкоди заповіднику, призведе до порушень низки міжнародних конвенцій щодо захисту довкілля. Що ж, природу справді треба берегти, маємо вже чимало сумних прикладів недбалого ставлення до неї. Та дивує деяке лукавство захисників заповідника. Президентський указ щодо його створення, приміром, вони виконали лише з вигідних для себе пунктів. І господарську діяльність, проти якої виступають, у своїй вотчині ведуть з розмахом, заготовляючи, скажімо, комиш для продажу за кордон. А як альтернативний, свій пропонують такий варіант спорудження суднового ходу (шлюзований канал Соломонів рукав — Жебриянська бухта), щоби роботи там обійшлися принаймні вп'ятеро дорожче, — знають, що у країні таких коштів ще тривалий час не знайти. Та й траса ця, на думку деяких науковців, екологічно не менш, а то й більш шкідлива від варіанта Бистрого. Хоч як це дивно, та про можливу шкоду природі її захисники говорять... «зі стелі». Адже ні Мінекології, ні НАН досі конкретних і переконливих даних про це не оприлюднювали.

Вагомий аргумент, звичайно, — міжнародні конвенції і угоди. На них, як на кийок, що може опуститися на голову нашої країни, захисники природи спираються найчастіше. Тут би, певно, доречно було поцікавитися досвідом сусідів-румунів: чому на їхні голови той кийок не опускається? Справді ж бо: вони вже мають три глибоководні суднохідні канали з Дунаю в Чорне море, зараз будують четвертий; у заповідній зоні з господарського використання у них вилучено тільки 9 відсотків території, що охороняється, а у нас — усі 50; там створено спеціальну транзитну зону для проходження суден, а у нас перед ними опущено шлагбаум.

Правий, думається, народний депутат України Юрій КРУК, який зазначив:

— Коли раз по раз чуєш від сусідів: «Ви ж не забудьте з нами погодити свої дунайські проекти», а самі вони на власний розсуд ведуть широкомасштабне будівництво, то мимоволі робиш висновок: для декого вигідно, аби пів-України стало заповідною зоною і там було згорнуто господарську діяльність.

Між іншим, румунські екологи, як відомо, проти будівництва вітчизняних каналів не протестують — протестують проти нашого, українського, в унісон з нашими захисниками природи.

Утім, і їхні посилання на міжнародні угоди та конвенції — не без лукавства. Бо в останнє десятиріччя під егідою ЮНЕСКО активно впроваджуються міжнародні стандарти щодо збереження природних ресурсів з урахуванням, варто підкреслити, традиційної діяльності населення. Усіх документів з приводу цього тут не перерахувати, пошлемося лише на два з них — «Севільську стратегію для біосферних резервантів» та «Положення про Всесвітню мережу біосферних резервантів», ухвалені Генеральною конференцією ЮНЕСКО у листопаді 1995 року. Так-от, у цих документах введено поняття «стале використання», якого в Законі «Про природно-заповідний фонд України», на жаль, немає. Мінтранс цілком резонно підготував пропозиції щодо доповнення чинного законодавства отим та деякими іншими положеннями, котрі випливають як із міжнародних конвенцій, так і зі здорового глузду, й сподівається, що парламент на них зважить. Є над чим поміркувати, аби «розкупорити» для нас Дунай, і міністерствам та відомствам, й урядові країни. І що швидше це буде зроблено, то скоріше виведемо з кризової ситуації Придунав'я, водночас повернувши Україні імідж держави, яка теж успішно господарює на головній річці Європи.

Георгій ВОРОТНЮК.

Ізмаїл — Вилкове — Одеса — Київ.

ОГОЛОШЕННЯ

Інформація про фінансово-господарську діяльність ДАЕК «Дністрогідроенерго» за 2002 р.

Найменування емітента	**Державна акціонерна енергогенеруюча компанія «Дністрогідроенерго»**
Код за ЄДРПОУ	00116889
Номер свідоцтва про державну реєстрацію емітента	00116889
Дата видачі свідоцтва про державну реєстрацію	03/07/1995
Місцезнаходження (поштова адреса) емітента	60236, Чернівецька обл. м. Новодністровськ
Міжміський код та телефон	(03741) 3-19-49
Факс	3-20-33
E-mail	vep@gc. sw. energy. gov. ua
Основні види діяльності (код)	(найменування)
11130	гідроенергетика
Кількість акціонерів	1
Чисельність працівників у емітента на кінець звітного періоду	435
Статутний капітал (тис. грн.)	18942,0
Номінальна вартість простої акції (грн.)	0,25
Кількість простих акцій (шт.)	75768000
Частка простих акцій у статутному капіталі (%)	100.00
Кількість привілейованих акцій (шт.)	
Частка привілейованих акцій у статутному капіталі (%)	
Сумарна вартість непогашених облігацій за номінальною вартістю (тис. грн.)	
Дата проведення останніх зборів акціонерів (для ВАТ)	
Адреса, за якою звертатись з питань ознайомлення з річним звітомемітентом	60236, м. Новодністровськ, м-р-н «Діброва»
Дата початку виплати дивідендів (якщо вони будуть виплачуватись)	
Дата закінчення виплати дивідендів	
Дата початку виплати процентів за облігаціями	
Дата закінчення виплати процентів за облігаціями	
Дата погашення облігацій	

Юридичні особи, послугами яких користується емітент	Найменування	Місце знаходження	Номер ліцензії (дозволу)
Реєстратор емітента	ВАТ ФК «Укрнафтогаз»	м. Київ, вул. Празька, 5	АА № 240695
Зберігач цінних паперів			
Депозитарій емітента			
Торговці цінними паперами, з якими укладено договори на розміщення випусків цінних паперів			
Юридичні особи, уповноважені емітентом продавати (купувати) його цінні папери			
Юридичні особи, уповноважені емітентом виплачувати дохід за його цінними паперами			
Аудитори (аудиторські фірми), які надають аудиторські послуги емітенту	АФ «Кронос»	м. Київ, вул. Раєвського, 36	№ 001478

Основні показники фінансово-господарської діяльності

Найменування показника	Період	
	Звітний	Попередній
Чистий дохід (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) (тис. грн.)	31803,0	30880,0
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг) (тис. грн.)	20359,0	19037,0
Чистий прибуток (збиток) (тис. грн.)	1785,0	3172,0
Необоротні активи (тис. грн.)	238553,0	250483,0
Оборотні активи (тис. грн.)	56554,0	54586,0
Довгострокові зобов'язання (тис. грн.)	19022,0	21170,0
Поточні зобов'язання (тис. грн.)	8477,0	18250,0
Частка чистого прибутку, яка спрямована на виплату дивідендів на привілейовані акції (тис. грн.)		
Середньорічна кількість простих акцій (шт.)	75768000,0	392390480,0
Чистий прибуток, що припадає на одну просту акцію (грн.)	0,02356	0,00808
Дивіденди, нараховані на одну просту акцію (грн.)		
Загальна сума коштів, витрачених емітентом на викуп акцій протягом періоду (тис. грн.)		
Кількість акцій, викуплених емітентом протягом періоду (шт.)		
Загальна сума коштів, витрачених емітентом на викуп облігацій протягом періоду (тис. грн.)		
Сума сплачених відсотків за облігаціями (тис. грн.)		
Кількість облігацій, викуплених емітентом протягом періоду (шт.)		

Код ЄДРПОУ 00116889 КС 2941138539

Господарський суд Дніпропетровської обл. (49600) м. Дніпропетровськ, вул. Куйбишева, 1-А) визнав банкрутом та відкрив ліквідаційну процедуру відкритого акціонерного товариства «Новомосковський комбінат хлібопродуктів», код ЄДРПОУ 00953763, справа № Б24/218/02, юр. адреса: 51200, Дніпропетровська обл., м. Новомосковськ, вул. Тургенєва, 12, р/р № 26008142025001 в КБ «Приватбанк» МФО 305299. Ліквідатором призначений Колєда Ігор Володимирович, 49000, м. Дніпропетровськ, вул. Комсомольська, 30/16, ліцензія сер. АА № 048000, тел. (0562) 32-06-26.

Господарський суд Запорізької області (69001, м. Запоріжжя, вул. Тюленіна, 21) ухвалою від 25.04.2003 року порушив провадження по справі № 18/42-19/50 про банкрутство Дочірнього «Автотранспортного підприємства» ВАТ «Енергодарбуд» (71500, Запорізька обл., м. Енергодар, промзона, а/с 31, р/р 2600330119 0016 в АК ПІБ м. Енергодар, МФО 313098, код ЄДРПО 04634486).

Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Романа С. Г. (ліцензія АА № 047781 від 15.10.2001 р.), 71500, Запорізька обл., м. Енергодар, пр. Будівельників, 8, тел. (06139) 1-58-02, 6-06-61, 6-20-52.

Претензії кредиторів та заяви санаторів приймаються протягом місяця з дня публікації оголошення.

Господарський суд Луганської області (м. Луганськ, пл. Героїв ВВВ, 3а) порушив справу № 12/25б про банкрутство ГТОВ «Спецзахист ЛТД» (м. Брянка Луганської області, вул. Рятувальна, 6), р/р 260015204 в ЛОД АППБ «Аваль».

Претензії кредиторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Филиал Государственной хозрасчетной организации Агентства по вопросам банкротства в Запорожской области проводит публичные торги (аукцион) по реализации имущества предприятий-банкротов АОЗТ «Энергострой» и ОАО «Запорожрыба».

На публичные торги (аукцион) выставляется следующее имущество:

Лот № 1: БАФ-1И на базе ГАЗ 52-01, 1992 г. вып., гос. № 26-30 ЗПС, начальная цена продажи — 2520,56 грн. НДС;

Лот № 2: ГАЗ 53-12, 1983 г. вып., гос. № 13-56 ЗПМ, начальная цена продажи 2494,26 грн. с НДС.

Лот № 3: ГАЗ 53-12, 1991 г. вып., гос. № 69-85 ЗПР, начальная цена продажи 3423,14 грн. с НДС;

Лот № 4: ЗИЛ-ММЗ 554, 1980 г. вып., гос. № 019-56 НР, начальная цена продажи 1796,90 грн. с НДС;

Лот № 5: ГАЗ 53А, 1987 г. вып., гос. № 12-23 ЗПО, начальная цена продажи 2598,96 грн. с НДС;

Лот № 6: РАФ 22031-01, 1989 г. вып., гос. № 30-44 ЗПП, начальная цена продажи — 3160,50 грн. с НДС;

Лот № 7: УАЗ-452 ЛЭК, 1986 г. вып., гос. № 42-03 ЗПН, начальная цена продажи 1778,70 грн. с НДС;

Лот № 8: ЗАЗ 1105, 1995 г. вып., гос. № 105-80 НР, начальная цена продажи 1930,99 грн. с НДС;

Лот № 9: ЗИЛ 130 Автокран КС-5473Б, до 10т, 1991 г. вып., гос. № 51-92 ЗПП, начальная цена продажи —7129,24 грн. с НДС.

Гарантийный взнос в размере 5% от начальной цена продажи реализуемого имущества, регистрационный сбор для регистрации участников публичных торгов (аукциона) — 17 грн. перечисляются на расчетный счет Филиала Государственной хозрасчетной организации Агентства по вопросам банкротства в Запорожской области. Р/с 260082431 в ЗОД АППБ «Аваль» г. Запорожье, МФО 313827, код ОКПО 26252756.

Заявки на участие в публичных торгах (аукционе) принимаются не позднее чем за три дня до даты проведения аукциона по адресу: 69035, г. Запорожье, пр. Маяковского, 11 с 9.00 до 17.00 (кроме выходных).

По вопросам ознакомления с имуществом и оформления участия в публичных торгах (аукционе) обращаться по телефонам: (0612) 12-74-11, 12-94-84, 220-91-36.

Публичные торги (аукцион) состоятся 18 июня 2003 года в 12.00 по адресу: 69035, г. Запорожье, пр. Маяковского, 11.

Господарський суд Харківської області (м. Харків, пл. Свободи, 4, Держпром, 8 під'їзд) порушив справу № Б25/19-03 про банкрутство Відкритого Акціонерного Товариства «Восток» с. Волохів Яр, Чугуївського району Харківської області, р/р 260092997в ХОД АПББ «Аваль» м. Харків, МФО 350589, код ЄДРПОУ 00851040.

Розпорядником майна призначено Задружного Дмитра Робертовича (Ліцензія серії АА № 249706, видана міністерством економіки та з питань Європейської інтеграції України 19 жовтня 2001 р., адреса: м. Харків, вул. Пушкінська, 5).

Заяви кредиторів та санаторів приймаються протягом 30 днів з дня опублікування оголошення. Копії заяв кредиторів та доданих до них документів направляються боржнику та розпоряднику майна.

Дочірнє підприємство «Метрон-Україна» Фабрики водомірів та годинників «Метрон» *повідомляє* про зміну свого найменування на «Дочірнє підприємство Товариства з обмеженою відповідальністю «Метрон» Фабрика інтегрованих систем вимірювання та розрахунків» «Метрон-Україна».

Річна фінансова звітність АТ «ІНДЕКС-БАНК»

Індекс БАНК

за станом на 31 грудня 2002 року

Ліцензія НБУ №99 від 16.01.2003
01034, м. Київ, вул. О. Гончара, 41,
тел. (044) 238-64-73
www.indexbank.com.ua

Звіт про фінансові результати

(тис. грн.)

Рядок	Найменування статті	2002 рік	2001 рік
1.1	Процентний дохід	37 833	20 987
1.2	Процентні витрати	(24 774)	(15 027)
1	**Чистий процентний дохід**	**13 059**	**5 960**
2.1	Комісійний дохід	11 394	4 548
2.2	Комісійні витрати	(884)	(666)
2	**Чистий комісійний дохід**	**10 510**	**3 882**
3	Дивідендний дохід	0	0
4	Чистий торговельний дохід	11 711	2 612
5	Прибуток/збиток від інвестиційних цінних паперів	0	0
6	Прибуток від довгострокових інвестицій в асоційовані компанії й дочірні установи та інших інвестицій	0	0
7	Інший операційний дохід	595	99
8	**Операційний дохід**	**35 875**	**12 553**
9	Загальноадміністративні витрати	(17 498)	(6 400)
10	Витрати на персонал	(12 345)	(4 859)
11	**Прибуток від операцій**	**6 032**	**1 294**
12	Витрати на безнадійні борги	(4 580)	232
13	**Прибуток до оподаткування**	**1 452**	**1 526**
14	Податок на прибуток	(368)	(97)
15	**Прибуток після оподаткування**	**1 084**	**1 429**
16	Непередбачені доходи/витрати	0	0
17	**Чистий прибуток/збиток банку**	**1 084**	**1 429**
18	Чистий прибуток на одну просту акцію, грн.	0.04	0.07
19	Скоригований чистий прибуток на одну просту акцію, грн.	0.04	0.07

Баланс

(тис. грн.)

Рядок	Найменування статті	2002 рік	2001 рік
	АКТИВИ		
1	Грошові кошти та залишки в НБУ	15 734	14 418
2	Казначейські та інші цінні папери, що рефінансуються Національним банком України, та цінні папери, емітовані Національним банком України	0	0
3	Кошти в інших банках	56 960	64 113
4	Цінні папери на продаж	18 553	12 381
5	Кредити та заборгованість клієнтів	245 882	121 162
6	Інвестиційні цінні папери	0	350
7	Довгострокові інвестиції до асоційованих компаній і дочірніх установ	0	0
8	Основні засоби та нематеріальні активи	33 018	14 970
9	Нараховані доходи до отримання	1 702	1 429
10	Інші активи	3 574	5 430
11	**Усього активів**	**375 423**	**234 253**
	ЗОБОВ`ЯЗАННЯ		
12	Кошти банків	65 289	51 597
13	Кошти клієнтів	241 938	135 550
14	Інші депозити	14 880	2 654
15	Боргові цінні папери, емітовані банком	0	132
16	Нараховані витрати до сплати	3 028	543
17	Інші зобов'язання	9 565	14 610
18	**Усього зобов`язань**	**334 700**	**205 086**
	ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ		
19	Статутний капітал	30 000	20 000
20	Капіталізовані дивіденди	0	0
21	Акції, що викуплені в акціонерів	0	0
22	Емісійні різниці	0	0
23	Резерви	155	83
24	Результати переоцінки	6 591	6 119
25	Нерозподілений прибуток,	3 977	2 965
26	у тому числі сума переоцінки у разі вибуття необоротних активів	0	0
27	**Усього власного капіталу**	**40 723**	**29 167**
28	**Усього пасивів**	**375 423**	**234 253**

Звіт про рух грошових коштів
(непрямий метод)

(тис. грн.)

Рядок	Найменування статті	2002 рік	2001 рік
	I. Операційна діяльність		
1	Чистий прибуток (збиток) поточного періоду	1 084	1 429
	Поправки чистого прибутку		
2	Нараховані витрати	2 484	219
3	Нараховані доходи	(1 098)	(246)
4	Амортизація основних засобів	3 768	1 080
5	Резерви під сумнівні борги, знецінення активів	6 143	1 948
6	Торговельний результат	(6 487)	(3 752)
7	Нарахований та відстрочений податок	(26)	90
8	Прибуток (збиток) від продажу інвестицій	12	29
9	Прибуток від довгострокових вкладень в асоційовані компанії		0
10	Амортизація дисконту і премії цінних паперів	1	42
11	Інший рух коштів, які не є грошовими	140	1 496
12	Чистий грошовий прибуток від поточних операцій банку	6 021	2 335
13	Зменшення (збільшення) коштів, які розміщені в інших банках, кредитів та передоплат іншим банкам	(5 280)	5 907
14	Зменшення (збільшення) кредитів, які надані клієнтам	(124 646)	(31 019)
15	Зменшення (збільшення) інших активів	1 734	(1 961)
16	Збільшення (зменшення) коштів, які отримані від Національного банку України	0	0
17	Збільшення (зменшення) коштів інших банків	13 691	(37 879)
18	Збільшення (зменшення) поточних та депозитних рахунків	105 220	111 550
19	Збільшення (зменшення) інших зобов`язань	(4 403)	5 210
20	Реалізація (придбання) цінних паперів у портфелі банку на продаж	(1 247)	(6 361)
21	Чисте збільшення (зменшення) активів та зобов'язань від операційної діяльності	(14 931)	45 447
22	Чистий приплив (відплив) грошових коштів від операційної діяльності	(8 910)	47 782
	II. Інвестиційна діяльність		
23	Реалізація (придбання) інвестиційних паперів	130	350
24	Зменшення (збільшення) вкладень в асоційовані компанії	0	0
25	Зменшення (збільшення) вкладень в дочірні установи	0	0
26	Зменшення (збільшення) основних засобів та нематеріальних активів	(21 670)	(4 263)
27	Чистий відплив грошових коштів від інвестиційної діяльності	(21 540)	(3 913)
	III. Фінансова діяльність		
28	Збільшення (зменшення) цінних паперів власного боргу	12 094	(3 675)
29	Збільшення (зменшення) субординованих зобов`язань	50	(201)
30	Збільшення (зменшення) сплаченого акціонерного капіталу	10 000	0
31	Дивіденди, що сплачені протягом звітного періоду	0	0
32	Чистий приплив грошових коштів від фінансової діяльності	22 144	(3 876)
33	Чисте збільшення (зменшення) грошових коштів і їх еквівалентів	(8 306)	39 993
34	Грошові кошти та їх еквіваленти на початок року	60 250	20 257
35	Грошові кошти та їх еквіваленти на кінець року	51 944	60 250

АУДИТОРСЬКИЙ ВИСНОВОК ДЛЯ АТ "ІНДЕКС-БАНК"

Згідно з договором № 71/08/02 від 16.08.2002 р. незалежна аудиторська фірма ТОВ АФ "Igk - Україна аудит" провела аудит поданого в додатку зведеного балансу (валюта балансу складає 375423 тис. грн.) АТ "Індекс-банк" станом на 31.12.2002 р., звіту про фінансові результати за 2002 р, звіту про рух грошових коштів за 2002 р., звіту про зміни та рух капіталу за 2002 р. Відповідальність стосовно зазначеної фінансової звітності несе керівництво товариства. Нашим обов'язком є висловлення висновку стосовно цієї фінансової звітності на підставі проведеного аудиту.

Ми провели нашу перевірку у відповідності з вимогами Закону України "Про аудиторську діяльність" та "Національних нормативів аудиту в Україні". Ці нормативи вимагають, щоб планування та проведення аудиту було спрямоване на одержання розумних підтверджень щодо відсутності у фінансовій звітності суттєвих помилок. Під час аудиту зроблено дослідження шляхом тестування доказів на обґрунтування сум та інформації, розкритих у фінансовому звіті, а також оцінку відповідності застосованих принципів обліку нормативним вимогам щодо організації бухгалтерського обліку та звітності в Україні, чинним протягом періоду перевірки. Крім того шляхом тестування здійснено також оцінку відповідності даних звітності з даним бухгалтерського обліку. На нашу думку проведена аудиторська перевірка забезпечує розумну основу для аудиторського висновку.

Надана інформація дає дійсне й повне уявлення про реальний склад активів та пасивів суб'єкта, що перевірявся. Система бухгалтерського обліку, що використовувалася Банком, відповідає законодавчим, нормативним вимогам та Національним вимогам Бухгалтерського обліку.

Фінансову звітність підготовлено на підставі дійсних даних бухгалтерського обліку і достовірно та повно подає фінансову інформацію про Банк станом на 31.12.2002 р. згідно з нормативними вимогами щодо бухгалтерського обліку та звітності в Україні.

Реєстраційний № 61
Реєстр №2091 виданий Аудиторською палатою України Згідно рішення від 26.01.01 №98
Директор ТОВ АФ "Igk Україна аудит" Почкун О.В.
Аудитор Коновченко О. С.
"31" березня 2003 р. м. Київ

Зміни та рух капіталу за 2002 рік

(тис. грн.)

Рядок	Найменування статті	Статутний капітал зареєстрований, сплачений	Емісійні різниці	Викуплені власні акції	Резерви	Результат переоцінки	Нерозподілений прибуток	Капіталізовані дивіденди	Капітал та резервні фонди, усього	2001 рік
1	Залишок на 1 січня	20 000	0	0	83	6 119	2 965	0	29 167	24 238
2.1	Коригування: зміна облікової політики									
2.2	Виправлення помилок									
2	Скоригований залишок на початок року	20 000	0	0	83	6 119	2 965	0	29 167	24 238
3	Переоцінка основних засобів					472			472	
4	Переоцінка нематеріальних активів									
5	Покриття перевищення сум попередніх дооцінок над сумою попередніх уцінок залишкової вартості об'єктів необоротних активів, що раніше були переоцінені, у разі їх вибуття									
6	Дивіденди за минулий рік сплачені									
7	Капіталізовані дивіденди за минулий рік									
8	Чистий прибуток						1 084		1 084	1 429
9	Розподіл у загальні резерви банку									
10	Розподіл у резервні фонди				72		(72)		0	
11	Сплата у раніше зареєстрований статутний капітал									3 500
12	Реєстрація акцій нового випуску (на суму внесків)	10 000							10 000	
13	Купівля власних акцій									(2 100)
14	Продаж раніше викуплених власних акцій									2 100
15	Анульовані раніше викуплені акції									
16	Залишок за станом на кінець дня 31 грудня 2002 року	30 000			155	6 591	3 977	0	40 723	29 167

АКЦІОНЕРНИЙ БАНК «МЕТАЛУРГ»

ЗВІТ ПРО ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ
за станом на кінець дня 31 грудня 2002 року

(тис. грн.)

Рядок	Найменування статті	Звітний рік	Попередній рік
1.1	Процентний дохід	27266	29838
1.2	Процентні витрати	(7371)	(7309)
1	**Чистий процентний дохід**	**19895**	**22529**
2.1	Комісійний дохід	8970	8733
2.2	Комісійні витрати	(670)	(783)
2	**Чистий комісійний дохід**	**8300**	**7950**
3	Дивідендний дохід	0	1
4	Чистий торговельний дохід	2110	(281)
5	Прибуток/збиток від інвестиційних цінних паперів	0	(569)
7	Інший операційний дохід	167	120
8	**Операційний дохід**	**30472**	**29750**
9	Загальноадміністративні витрати	(9117)	(8376)
10	Витрати на персонал	(10782)	(9673)
11	**Прибуток від операцій**	**10573**	**11701**
12	Витрати на безнадійні борги	(5859)	(2771)
13	**Прибуток до оподаткування**	**4714**	**8930**
14	Податок на прибуток	(2374)	(2831)
15	**Прибуток після оподаткування**	**2340**	**6099**
17	**Чистий прибуток/збиток банку**	**2340**	**6099**

БАЛАНС
за станом на кінець дня 31 грудня 2002 року

(тис. грн.)

Рядок	Найменування статті	Звітний рік	Попередній рік
	АКТИВИ		
1	Грошові кошти та залишки в НБУ	18321	12420
3	Кошти в інших банках	19016	14701
4	Цінні папери на продаж	4351	3119
5	Кредити та заборгованість клієнтів	97146	96328
6	Інвестиційні цінні папери	1357	116
7	Довгострокові інвестиції до асоційованих компаній і дочірніх установ	0	292
8	Основні засоби та нематеріальні активи	7363	6052
9	Нараховані доходи до отримання	1199	1743
10	Інші активи	606	355
11	**УСЬОГО АКТИВІВ**	**149359**	**135126**
	ЗОБОВ'ЯЗАННЯ		
12	Кошти банків	25	9435
13	Кошти клієнтів	80540	61079
16	Нараховані витрати до сплати	990	594
17	Інші зобов'язання	2192	1013
18	**УСЬОГО ЗОБОВ'ЯЗАНЬ**	**83747**	**72121**
	ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ		
19	Статутний капітал	9851	9851
21	Акції, викуплені в акціонерів	(22)	(584)
22	Емісійні різниці	1607	1895
23	Резерви	3710	3404
24	Результат переоцінки	282	305
25	Нерозподілений прибуток	50184	48134
26	в тому числі: сума переоцінки при вибутті необоротних активів	23	28
27	**УСЬОГО ВЛАСНОГО КАПІТАЛУ**	**65612**	**63005**
28	**УСЬОГО ПАСИВІВ**	**149359**	**135126**

ЗВІТ ПРО РУХ ГРОШОВИХ КОШТІВ (непрямий метод)
за станом на кінець дня 31 грудня 2002 року

(тис. грн.)

Рядок	Найменування статті	Звітний рік	Попередній рік
	І. Операційна діяльність		
1	Чистий прибуток (збиток) поточного періоду	2340	6099
	Поправки чистого прибутку		
2	**Нараховані витрати**	396	431
3	Нараховані доходи	88	(21)
4	Амортизація основних засобів	1157	1402
5	Резерви під сумнівні борги, знецінення активів	5715	1993
6	Торговельний результат	(169)	1487
7	Нарахований та відстрочений податок	67	(209)
8	Прибуток (збиток) від продажу інвестицій	29	581
10	Амортизація дисконту і премії цінних паперів	(110)	(893)
11	Інший рух коштів, які не є грошовими	288	373
12	***Чистий грошовий прибуток від поточних операцій банку***	**9801**	**11243**
13	Зменшення (збільшення) коштів, які розміщені в інших банках, кредитів та передоплат іншим банкам	(1341)	(8670)
14	Зменшення (збільшення) кредитів, які надані клієнтам	(5819)	(29535)
15	Зменшення (збільшення) інших активів	(589)	486
17	Збільшення (зменшення) коштів інших банків	(9411)	9428
18	Збільшення (зменшення) поточних та депозитних рахунків	19455	13910
19	Збільшення (зменшення) інших зобов'язань	943	(524)
20	Реалізація (придбання) цінних паперів у портфелі банку на продаж	(756)	(97)
21	***Чисте збільшення (зменшення) активів та зобов'язань від операційної діяльності***	**2482**	**(15002)**
22	***Чистий приплив (відплив) грошових коштів від операційної діяльності***	**12283**	**(3759)**
	ІІ. Інвестиційна діяльність		
23	Реалізація (придбання) інвестиційних паперів	(1499)	(327)
24	Зменшення (збільшення) вкладень в асоційовані компанії	292	(283)
26	Зменшення (збільшення) основних засобів та нематеріальних активів	(2698)	(1042)
27	***Чистий відплив грошових коштів від інвестиційної діяльності***	**(3905)**	**(1652)**
	ІІІ. Фінансова діяльність		
28	Збільшення (зменшення) цінних паперів власного боргу	(48)	0
30	Збільшення (зменшення) сплаченого акціонерного капіталу	274	1551
31	Дивіденди, що сплачені протягом звітного періоду	(7)	(9)
32	***Чистий приплив грошових коштів від фінансової діяльності***	**219**	**1542**
33	***Чисте збільшення (зменшення) грошових коштів та їх еквівалентів***	**8597**	**(3869)**
34	Грошові кошти та їх еквіваленти на початок року	19364	23233
35	Грошові кошти та їх еквіваленти на кінець року	27961	19364

ЗВІТ ПРО ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ
за станом на кінець дня 31 грудня 2002 року

(тис. грн.)

Рядок	Найменування статті	Статутний капітал, зареєстрований сплачений	Емісійні різниці	Викуплені власні акції	Резерви	Результати переоцінки	Нерозподілений прибуток	Капіталізовані дивіденди	Капітал та резервні фонди, усього,	Попередній рік
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	Залишок на 1 січня звітного року	9851	1895	(584)	3404	305	48134	0	63005	55364
2	Скоригований залишок на початок року	9851	1895	(584)	3404	305	48134	0	63005	55364
3	Переоцінка основних засобів					(23)	23		0	0
6	Дивіденди за минулий рік сплачені						(7)	0	(7)	(9)
8	Чистий прибуток						2340		2340	6099
10	Розподіл у резервні фонди				306		(306)			
13	Купівля власних акцій		352	(1310)			0		(958)	2617
14	Продаж раніше викуплених власних акцій		(640)	1872					1232	707
15	Анульовані раніше викуплені акції	0							0	(1773)
16	Залишок за станом на кінець дня 31 грудня звітного року	9851	1607	(22)	3710	282	50184	0	65612	63005

АУДИТОРСЬКИЙ ВИСНОВОК
31 березня 2003 року м. Київ реєстраційний № 215

Згідно з договором від 29 серпня 2002 року №110-АР незалежна аудиторська фірма закрите акціонерне товариство "Аудиторська фірма "Київська аудиторська група" (ліцензія Аудиторської палати України № 001560 від 24 травня 1996 року, рішенням Аудиторської палати України від 19 травня 2000 року термін дії ліцензії продовжено до 19 травня 2005 року, включено до реєстру суб'єктів аудиторської діяльності відповідно до рішення Аудиторської палати України від 26 січня 2001 року №98 - свідоцтво №1560) провела аудит поданих в додатку звіту про фінансові результати акціонерного банку "Металург" (надалі - Банк) за станом на кінець дня 31 грудня 2002 року, балансу Банку за станом на кінець дня 31 грудня 2002 року, звіту про власний капітал Банку за станом на кінець дня 31 грудня 2002 року, звіту про рух грошових коштів Банку за станом на кінець дня 31 грудня 2002 року. Відповідальність за підготовку зазначеної фінансової звітності несе керівництво Банку. Нашим обов'язком є висловлення висновку стосовно наданої інформації на підставі проведеного аудиту.

Висновок

Ми підтверджуємо, що фінансова звітність, в усіх суттєвих аспектах достовірно та повно подає фінансову інформацію про Банк станом на кінець дня 31 грудня 2002 року згідно з вимогами чинного законодавства щодо організації бухгалтерського обліку та звітності в Україні.

Голова Правління ЗАТ "АФ "Київська аудиторська група"
В. Линник (сертифікат Б №000087)

У форму звітності АБ «Металург» Примітка «Зобов'язання банку, які обліковуються на позбалансових рахунках» за 1 квартал 2003 року, яка опублікована в № 79 за 24.04.03р., внесено зміни: у колонках 3 та 4 в рядку 9 цифру 67 змінено на цифру 0 і відповідно в рядку 10 цифри 8026 і 9026 змінено на 7959 і 8959.

Постановою Господарського суду Дніпропетровської області (49000, м. Дніпропетровськ, вул. Куйбишева, 1а) від 17.11.1999 року по справі № Б24/287/99 ТОВ компанія «Індустрія», м. Дніпропетровськ, вул. Інженерна, 1/49, код ЄДРПОУ 24434401, р/р № 26005105463001 у Південному відділенні КБ «ПриватБанк», визнаний банкрутом і відносно нього відкрита ліквідаційна процедура. Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Михайлець О. В. (49000, м. Дніпропетровськ, вул. Комсомольська, 48, к. 7).

Господарський уд Харківської області (61022, м. Харків, пл. Свободи, 5, 8 під'їзд) порушив справу № Б-31/51-03 (Б-4110/2-31) про банкрутство Акціонерного товариства «Барвінківський завод продовольчих товарів» (64700, Харківська область, м. Барвінкове, вул. Польова, 1), код ЗКПО 00379991, п/р № 2600901317 у Барвінківській філії «Регіон-Банку».

Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Чурсіна О. В. (ліц. серії АА № 484219 від 11.02.03 р.).

Претензії кредиторів приймаються протягом одного місяця з дня публікації оголошення.

Господарський суд Харківської області (61022, м. Харків, Держпром, 8 під'їзд) ухвалою від 07.05.03 р. порушив справу № Б-31/54-03 про банкрутство Приватного сільськогосподарського підприємства «Колос» (63824, Харківська обл., Борівський р-н, с. Підлиман, р/р № 26003321920001 Куп'янському ТВБВ ХВ КБ «Приват-Банк» МФО 351533, код 00707295).

Розпорядником майна призначений арбітражний керуючий Чурсін О. В. (ліцензія АА № 484219 від 11.02.03 р. м. Харків, пр. Леніна, 60, тел. (0572) 308-347).

Претензії кредиторів приймаються протягом тридцяти днів від дня публікації оголошення.

Торгово-енергетична фірма «ІТЕРА ENERGI»,

код ЄДРПОУ 23507859 (01042, м. Київ, вул. Патриса Лумумби, 4) повідомляє про внесення змін до установчих документів та зміну назви на Підприємство зі стопроцентною іноземною інвестицією «Торгово-енергетична фірма «ІТЕРА ЕНЕРДЖИ». Організаційно-правова форма підприємства не змінюється.

Товариство з обмеженою відповідальністю «Сага ЛТД»
(код ЄДРПОУ 21568822) повідомляє про свою ліквідацію. Претензії кредиторів приймаються впродовж двох місяців з дня публікації об'яви за адресою: 03126, м. Київ, бульвар Лепсе, 24.

Филиал Государственной хозрасчетной организации Агентства по вопросам банкротства в Запорожской области и управляющий санацией ОАО «Гамма» проводят публичные торги (аукцион) по реализации имущества ОАО «Гамма».

На публичные торги (аукцион) выставляется следующее имущество, расположенное по адресу: г. Запорожье, ул. Антенная, 11.

Лот № 1: Здание «Корпус бытовой цеха № 25», площадью 1149,4 $м^2$, начальная цена продажи 395337,60 грн. с НДС.

Лот № 2: «Здание корпуса помещений (склад № 1)», площадью 1210,5 $м^2$, начальная цена продажи 385882,80 грн. с НДС.

Гарантийный взнос в размере 5% от начальной цены продажи реализуемого имущества, регистрационный сбор для регистрации участников публичных торгов (аукциона) — 17 грн. с НДС перечисляются на расчетный счет Филиала Государственной хозрасчетной организации Агентства по вопросам банкротства в Запорожской области: Р/с 260082431 в ЗОД АППБ «Аваль», г. Запорожья, МФО 313827, код ОКПО 26252756.

Заявки на участие в публичных торгах (аукционе) принимаются до 17.06.03 по адресу: 69035, г. Запорожье, пр. Маяковского, 11, с 9.00 до 17.00 (кроме выходных).

По вопросам ознакомления с имуществом и оформления участия в публичных торгах (аукционе) обращаться по телефонам:
(0612) 12-94-84, 12-74-11, 220-91-36.

Публичные торги (аукцион) состоятся 20 июня 2003 года в 12.00 по адресу: 69035, г. Запорожье, пр. Маяковского, 11.

В газеті «Голос України» від 8 травня 2003 року № 85 (3085) було надруковано оголошення про визнання господарським судом Сумської області банкрутами ТОВ «Шкуратівське» (справа № 7116-15/109) та ВАТ «Шосткинська автобаза» (справа № 1037-7/41), останній абзац викласти у такій редакції:

Адреса: 41800, м. Білопілля Сумської області, вул. К. Лібкнехта, 43, ліквідатор Калюжний Микола Іванович, ліцензія АА № 249716 від 19.10.2001 р.

Господарський суд Запорізької області (69001, м. Запоріжжя, вул. Тюленіна, 21) порушив справу № 18/43 25 квітня 2003 року про банкрутство сільськогосподарського виробничого кооперативу «Зоря» (71612, с. Кам'янське, вул. Центральна, 2 Василівського району Запорізької області, код ЄДРПОУ 03750262, р/р 260001069 ЗОД АППБ «Аваль», МФО 313827).

Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Кірічка В. А., ліцензія № 140420 від 10.06.2002 року.

Претензії кредиторів та заяви санаторів приймаються протягом одного місяця з дня публікації оголошення.

Господарський суд Харківської області (61022, м. Харків, пл. Свободи, 5, Держпром, 8 під'їзд) постановою від 06.05.2003 року по справі № Б-31/71-03 визнав банкрутом Мале колективне підприємство «Флора» (Харківська область, Харківський район, с. Покотилівка, вул. Фрунзе, 1, код в ЄДРПОУ 22669821, розрахунковий рахунок відсутній) та відкрив ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором призначено Харківську ОДПІ в Харківській області, адреса: 61046, м. Харків, пров. Пархоменка, 3, тел. 94-99-36.

Хозяйственный Суд Автономной Республики Крым (95000, г. Симферополь, ул. К. Маркса, 18) по делу № 2-8/2190-2003 от 08.05.2003 г. признано банкротом ООО НПП «Пром-энерго» (96000, АР Крым г. Красноперекопск, ул. Захарова, 7, р/с 26007007601, МФО 348500, ОКПО 23893928 в АБ «Киевская Русь») и открыта ликвидационная процедура. Ликвидатором назначен арбитражный управляющий Данилко Инна Анатольевна (лицензия серия АА № 047904 от 19.12.2001 г., 95023, г. Симферополь-23, а/я 780, тел. (0652) 22-02-66);

Заявления кредиторов принимаются в течение одного месяца со дня опубликования настоящего объявления.

Річна фінансова звітність АБ "Київська Русь"

Баланс за станом на 31 грудня 2002 р.

(тис. грн.)

Рядок	Найменування статті	на 01-01-03р.	на 01-01-02 р.
	АКТИВИ		
1.	Грошові кошти та залишки в НБУ	16 336	13 782
2.	Казначейські та інші цінні папери, що рефінансуються Національним банком України, та цінні папери, емітовані Національним банком України	0	0
3.	Кошти в інших банках	34 796	41 313
4.	Цінні папери на продаж	2 600	19
5.	Кредити та заборгованість клієнтів	147 322	103 864
6.	Інвестиційні цінні папери	872	788
7.	Довгострокові інвестиції до асоційованих компаній і дочірніх установ	0	0
8.	Основні засоби та нематеріальні активи	21 483	13 867
9.	Нараховані доходи до отримання	4 232	2 500
10.	Інші активи	3 508	4 135
11.	**Усього активів**	**231 149**	**180 268**
	ЗОБОВ`ЯЗАННЯ		
12.	Кошти банків	39 608	45 729
13.	Кошти клієнтів	155 193	103 432
14.	Інші депозити	1 657	1 809
15.	Боргові цінні папери, емітовані банком	0	0
16.	Нараховані витрати до сплати	2 149	1 239
17.	Інші зобов'язання	5 370	2 790
18.	**Усього зобов`язань**	**203 977**	**154 999**
	ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ		
19.	Статутний капітал	19 330	17 030
20.	Капіталізовані дивіденди	0	0
21.	Акції, що викуплені в акціонерів	0	0
22.	Емісійні різниці	0	0
23.	Резерви	523	2 882
24.	Результати переоцінки	4 299	2 973
25.	Нерозподілений прибуток	3 020	2 384
26.	у тому числі: сума переоцінки у разі вибуття необоротних активів		0
27.	**Усього власного капіталу**	**27 172**	**25 269**
28.	**Усього пасивів**	**231 149**	**180 268**

Звіт про фінансові результати за станом на 31 грудня 2002 року

(тис. грн.)

Рядок	Найменування статті	01-01-2003р.	01-01-2002 р.
1.1	Процентний дохід	35 280	38 461
1.2	Процентні витрати	(19 941)	(13 399)
1	Чистий процентний дохід	15 339	25 062
2.1	Комісійний дохід	5 611	4 668
2.2	Комісійні витрати	(724)	(593)
2	Чистий комісійний дохід	4 887	4 075
3	Дивідендний дохід	0	0
4	Чистий торговельний дохід	1 901	1 340
5	Прибуток/збиток від інвестиційних цінних паперів	0	0
6	Прибуток від довгострокових інвестицій в асоційовані компанії й дочірні установи та інших інвестицій	0	0
7	Інший операційний дохід	313	81
8	**Операційний дохід**	**22 440**	**30 558**
9	Загальноадміністративні витрати	(9 720)	(9 559)
10	Витрати на персонал	(9 397)	(7 516)
11	**Прибуток від операцій**	**3 323**	**13 483**
12	Витрати на безнадійні борги	(1 922)	(10 568)
13	**Прибуток до оподаткування**	**1 401**	**2 915**
14	Податок на прибуток	(825)	(2 090)
15	Прибуток після оподаткування	576	825
16	Непередбачені доходи/витрати	1	0
17	**Чистий прибуток/ збиток банку**	**577**	**825**
18	Чистий прибуток на одну просту акцію	0	0
19	Скоригований чистий прибуток на одну просту акцію	0	0

Звіт про власний капітал
За станом на 31 грудня 2002 року

(тис.грн.)

Рядок	Найменування	Примітки	Статутний капітал зареєстрований, сплачений	Емісійні різниці	Викуплені власні акції	Резерви	Результат переоцінки	Нерозподілений прибуток	Капіталізовані дивіденди	Капітал та резервні фонди, усього	Попередній рік
1	Залишок на 1 січня		17 030			2 882	2 973	2 384		25 269	19 631
2.1	Коригування: Зміна облікової політики	1.2									
2.2	Виправлення помилок	1.2									
2	Скоригований залишок на початок року		17 030			2 882	2 973	2 384		25 269	19 631
3	Переоцінка основних засобів						1 326			1 326	1 015
4	Переоцінка нематеріальних активів										(202)
5	Покриття перевищення сум попередніх дооцінок над сумою попередніх уцінок залишкової вартості об`єктів необоротних активів, що раніше були переоцінені, у разі їх вибуття										
6	Дивіденди за минулий рік сплачені										
7	Капіталізовані дивіденди за минулий рік							(2 300)		(2 300)	
8	Чистий прибуток							577		577	825
9	Розподіл у загальні резерви банку										
10	Розподіл у резервні фонди					(2 359)		2 359			
11	Сплата в раніше зареєстрований статутний капітал										
12	Реєстрація акцій нового випуску (на суму внесків)		2 300							2 300	4 000
13	Купівля власних акцій										(40)
14	Продаж раніше викуплених власних акцій										40
15	Анульовані раніше викуплені акції										
16	Залишок за станом на кінець дня 31 грудня		19 330			523	4 299	3 020		27 172	25 269

Сума внеску за незареєстрованим статутним капіталом - 2 700 тис. грн,
Сума нарахованих, але неотриманих доходів 3 529 тис.грн. та нарахованих, але несплачених витрат - 2 019 тис. грн. станом на 01.01.03р.

Звіт про рух грошових коштів за станом на 31 грудня 2002 р. (непрямий метод)

(Тис.грн.)

Рядок	Найменування статті	За 2002 рік	За 2001 рік
	I. Операційна діяльність		
1	Чистий прибуток (збиток) поточного періоду	577	825
	Поправки чистого прибутку		
2	Нараховані витрати	910	543
3	Нараховані доходи	(1 732)	(887)
4	Амортизація основних засобів	1 483	1 115
5	Резерви під сумнівні борги, знецінення активів	1 755	10 670
6	Торговельний результат	(1 734)	(1 442)
7	Нарахований та відстрочений податок	99	239
8	Прибуток (збиток) від продажу інвестицій	(55)	(10)
9	Прибуток від довгострокових вкладень в асоційовані компанії	0	0
10	Амортизація дисконту і премії цінних паперів	(483)	1 268
11	Інший рух коштів, які не є грошовими	(1 938)	(10 789)
12	***Чистий грошовий прибуток від поточних операцій банку***	***(1 118)***	***1 532***
13	Зменшення (збільшення) коштів, які розміщені в інших банках, кредитів та передоплат іншим банкам	(6 197)	(5 700)
14	Зменшення (збільшення) кредитів, які надані клієнтам	(43 458)	(43 675)
15	Зменшення (збільшення) інших активів	9	182
16	Збільшення (зменшення) коштів, які отримані від Національного банку України	948	7 102
17	Збільшення (зменшення) коштів інших банків	(7 069)	27 326
18	Збільшення (зменшення) поточних та депозитних рахунків	51 761	30 509
19	Збільшення (зменшення) інших зобовязань	2 309	(1 858)
20	Реалізація (придбання) цінних паперів і портфелі банку на продаж	(2 581)	2 734
21	***Чисте збільшення (зменшення) активів та зобовязань від операційної діяльності***	***(4 278)***	***16 620***
22	***Чистий приплив (відплив) грошових коштів від операційної діяльності***	***(5 396)***	***18 152***
	II. Інвестиційна діяльність		
23	Реалізація (придбання) інвестиційних паперів	(84)	(777)
24	Зменшення (збільшення) вкладень в асоційовані компанії	0	35
25	Зменшення (збільшення) вкладень в дочірні установи	0	0
26	Зменшення (збільшення) основних засобів та нематеріальних активів	(6 826)	(9 214)
27	***Чистий відплив грошових коштів від інвестиційної діяльності***	***(6 910)***	***(9 956)***
	III. Фінансова діяльність		
28	Збільшення (зменшення) цінних паперів власного боргу	(152)	(185)
29	Збільшення (зменшення) субординованих зобовязань	0	(1 000)
30	Збільшення (зменшення) сплаченого акціонерного капіталу	2 300	4 000
31	Дивіденди, що сплачені протягом звітного періоду	0	0
32	***Чистий приплив грошових коштів від фінансової діяльності***	***2 148***	***2 815***
33	**Чисте збільшення (зменшення) грошових коштів та їх еквівалентів**	**(10 158)**	**11 011**
34	**Грошові кошти та їх еквіваленти на початок року**	**29 266**	**18 255**
35	**Грошові кошти та їх еквіваленти на кінець року**	**19 108**	**29 266**

З річним звітом АБ "Київська Русь" за 2002 рік у повному обсязі можна ознайомитися на сайті банку www.kruss.kiev.ua.

Голова Правління **Братко В.І.**
Головний бухгалтер **Луковина Л.А.**

Аудиторський висновок для АБ "Київська Русь"

Згідно з договором № 57/06/02 від 14.06.2002р. незалежна аудиторська фірма ТОВ АФ "Igk - Україна аудит" провела аудит поданого в додатку консолідованого балансу (валюта балансу складає 231149 тис.грн.) АБ "Київська Русь" станом за 31.12.2002р., звіту про фінансові результати за 2002р., звіту про власний капітал станом за 2002 р., звіту про рух грошових коштів за 2002р. Нашим обов'язком є висловлення висновку стосовно цієї фінансової звітності на підставі проведеного аудиту.

Ми провели нашу перевірку у відповідності з вимогами Закону України "Про аудиторську діяльність" та "Національних нормативів аудиту в Україні". Ці нормативи вимагають, щоб планування та проведення аудиту було спрямоване на одержання розумних підтверджень щодо відсутності у фінансовій звітності суттєвих помилок. Під час аудиту зроблено дослідження шляхом тестування доказів на обґрунтування сум та інформації, розкритих у фінансовому звіті, а також оцінку відповідності застосованих принципів обліку нормативним вимогам щодо організації бухгалтерського обліку та звітності в Україні, чинним протягом періоду перевірки. Крім того шляхом тестування здійснено також оцінку відповідності даних звітності з даним бухгалтерського обліку. На нашу думку проведена аудиторська перевірка забезпечує розумну основу для аудиторського висновку.

Надана інформація дає дійсне й повне уявлення про реальний склад активів та пасивів АБ "Київська Русь". Фінансову звітність підготовлено на підставі дійсних даних бухгалтерського обліку.

Дані бухгалтерського обліку достовірно та повно відображають фінансову інформацію про Банк станом за 31.12.2002 р. згідно з нормативними вимогами щодо бухгалтерського обліку та звітності в Україні, з урахуванням рекомендацій та відхилень, відображених в аудиторському звіті.

Аудитор не приймав участі у проведенні щорічної інвентаризації основних засобів, нематеріальних активів та грошових коштів.

Система бухгалтерського обліку, що використовувалася Банком, відповідає законодавчим, нормативним вимогам та Національним вимогам Бухгалтерського обліку

Реєстраційний № 78
Реєстр №2091 виданий Аудиторською палатою України
згідно рішення від 26.01.01 №98

Директор
ТОВ АФ "Igk - Україна аудит" **Почкун О.**
Аудитор **Коновченко О.**
"24" квітня 2003р. м. Київ

ПРОМІЖНИЙ ФІНАНСОВИЙ ЗВІТ ЗА 1 КВАРТАЛ 2003 РОКУ АКІБ *"УКРСИББАНК"* М. ХАРКІВ МФО 351005 КОД 09807750

Баланс за 1 квартал 2003 р.

(тис. грн.)

Рядок	Найменування статті	На звітну дату поточного кварталу	На кінець попереднього фінансового року
	АКТИВИ		
1	Грошові кошти та залишки в НБУ	146 327	115 052
2	Казначейські та інші цінні папери, що рефінансуються Національним банком України, та цінні папери, емітовані Національним банком України	5 815	5 237
3	Кошти в інших банках	297 227	241 672
4	Цінні папери на продаж	72 663	108 814
5	Кредити та заборгованість клієнтів	1 698 649	1 186 260
6	Інвестиційні цінні папери	95 200	47 946
7	Довгострокові інвестиції до асоційованих компаній і дочірніх установ	3 653	3 659
8	Основні засоби та нематеріальні активи	95 689	95 632
9	Нараховані доходи до отримання	39 579	30 020
10	Інші активи	73 639	64 066
11	**Усього активів**	**2 528 441**	**1 898 358**
	ЗОБОВ`ЯЗАННЯ		
12	Кошти банків	235 163	225 684
13	Кошти клієнтів	1 846 919	1 310 740
14	Інші депозити	26 638	4 982
15	Боргові цінні папери, емітовані банком	19 938	19 566
16	Нараховані витрати до сплати	34 368	26 867
17	Інші зобов'язання	190 988	139 119
18	**Усього зобов`язань**	**2 354 014**	**1 726 958**
	ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ		
19	Статутний капітал	90 000	90 000
20	Капіталізовані дивіденди	-	-
21	Акції, викуплені в акціонерів	-	-
22	Емісійні різниці	-	-
23	Резерви	4 753	4 753
24	Результати переоцінки основних засобів та нематеріальних активів	16 928	17 009
25	Результат минулих років	51 263	51 198
26	Прибуток минулого року, що очікує затвердження	8 457	8 440
27	Збитки минулого року, що очікують затвердження-	-	
28	у тому числі сума переоцінки у разі вибуття необоротних активів	17	669
29	Результат поточного року	3 026	-
30	**Усього власного капіталу**	**174 427**	**171 400**
31	**Усього пасивів**	**2 528 441**	**1 898 358**

Звіт про фінансові результати за 1 квартал 2003 р.

(тис.грн)

Рядок	Найменування статті	На звітну дату кварталу: поточного року	попереднього фінансового року
1	Чистий процентний дохід	31 162	17 721
2	Чистий комісійний дохід	19 610	7 183
3	Дивідендний дохід	-	-
4	Чистий торговельний дохід	7 524	44
5	Прибуток / збиток від інвестиційних цінних паперів	-	10 275
6	Прибуток від довгострокових інвестицій в асоційовані компанії й дочірні установи та інших інвестицій	-	-
7	Інший операційний дохід	187	271
8	**Усього доходів**	**58 483**	**35 494**
9	Загальноадміністративні витрати	(22 024)	(18 987)
10	Витрати на персонал	(17 553)	(13 757)
11	**Прибуток від операцій**	**18 906**	**2 750**
12	Витрати на безнадійні та сумнівні борги	(15 736)	(-755)
13	**Прибуток до оподаткування**	**3 170**	**3 505**
14	Податок на прибуток	(144)	(1 337)
15	**Прибуток після оподаткування**	**3 026**	**2 168**
16	Непередбачені доходи / витрати	-	-
17	**Чистий прибуток / збиток банку**	**3 026**	**2 168**
18	Чистий прибуток на одну просту акцію (грн.)	0,0017	0,0012
19	Скоригований чистий прибуток на одну просту акцію (грн.)	0,0017	0,0012

Примітка "Зобов'язання банку, які обліковуються на позабалансових рахунках" за 1 квартал 2003 р.

(тис.грн.)

Рядок	Найменування статті	На звітну дату поточного кварталу	На кінець попереднього фінансового року	Зміни після дати останньої річної звітності (+;-)
1	Гарантії, що надані клієнтам	48 570	61 159	(12 589)
2	Сумнівні гарантії та поручительства	-	-	-
3	Зобов'язання з кредитування, які надані банкам	-	1 941	(1 941)
4	Зобов'язання з кредитування, які надані клієнтам	71 042	89 134	(18 092)
5	Валюта та банківські метали, які куплені, але не отримані	218 351	-	218 351
6	Сумнівні вимоги за операціями з валютою та банківськими металами	-	-	-
7	Сумнівні вимоги за операціями з фінансовими інструментами, крім інструментів валютного обміну	-	-	-
8	Надана застава	170 622	158 710	11 912
9	Цінні папери та матеріальні цінності клієнтів у довірчому управлінні	-	-	-
10	**Усього**	**508 585**	**310 944**	**197 641**

ВАТ КБ "НАДРА"

Зобов'язання банку, які обліковуються на позабалансових рахунках за 1 квартал 2003 р.

(тис. грн.)

Рядок	Найменування статті	за 1 квартал 2003 рік	за 2002 рік	Зміни після дати останньої річної звітності (+; -)
1	Гарантії, що надані клієнтам	16680	14226	2454
2	Сумнівні гарантії та поручительства	0	0	0
3	Зобов'язання з кредитування, які надані банкам	16301	0	16301
4	Зобов'язання з кредитування, які надані клієнтам	68970	55889	13081
5	Валюта та банківські метали, які куплені, але не отримані	2334	553	1781
6	Сумнівні вимоги за операціями з валютою та банківськими металами	3	3	0
7	Сумнівні вимоги за операціями з фінансовими інструментами, крім інструментів валютного обміну	0	0	0
8	Надана застава	172558	169191	3367
9	Цінні папери та матеріальні цінності клієнтів у довірчому управлінні	166342	166467	(125)
10	**Усього**	**443188**	**406329**	**36859**

Перший Віце-Президент ВАТ КБ "Надра" **С.В. Сиротян**
Головний бухгалтер ВАТ КБ "Надра" **О.С.Абакшина**

«Ініціатива» наступного змісту «Благодійний Фонд «Ініціатива», код 21706402, м. Київ, вул. Горького, 50 — ліквідується.
Претензії приймаються на протязі двох місяців.

Товариство з обмеженою відповідальністю «Дружба-2000», ідентифікаційний код 30213709, 03041, м. Київ, вул. Блакитного, 13 повідомляє про свою ліквідацію. Претензії приймаються протягом двох місяців.

Господарським судом Запорізької області (69001, м. Запоріжжя, вул. Тюленіна, 21) порушено справу № 20/40 про визнання банкрутом товариства з обмеженою відповідальністю «Ластінг, ЛТД», 69037, м. Запоріжжя, вул. Рекордна, 20. Код ЄДРПОУ 23847265, поточний рахунок 26007300267001 в АБ «Наш Банк» м. Запоріжжя, МФО 313690.

Розпорядником майна призначено Войтановича О. Й. (69076, м. Запоріжжя, вул. Жукова, 14, кв. 168). Претензії кредиторів та заяви санаторів приймаютсья протягом тридцяти днів з дня публікації оголошення.

Господарським судом Миколаївської області (54009, м. Миколаїв, вул. Адміральська, 22) постановою від 08.04.2003 р. прийнята постанова по справі № 5/71 про банкрутство ПСП «Ольгопільський», код ЄДРПОУ 03764695, юридична адреса: Миколаївська область, Єланецький район, с. Ольгопіль. Ліквідатором призначено Дуднікову Н. Г. (ліцензія № 250052, серія АА від 19.11.2001 р.), адреса: м. Миколаїв, вул. Адміральська, 29, кв. 19, тел. 35-90-61.

Претензії кредиторів приймаються протягом місяця з момента публікації оголошення.

ФІНАНСОВА ЗВІТНІСТЬ АБ «УКРГАЗПРОМБАНК» ЗА 2002 РІК

АУДИТОРСЬКИЙ ВИСНОВОК

незалежної Аудиторської фірми "Інтер-аудит" за результатами аудиторської перевірки фінансової звітності Акціонерного банку "Укргазпромбанк" станом на 31 грудня 2002 року
№ 32

13 березня 2003 року м. Київ

Згідно з угодою від 25 липня 2002 року №100 аудиторами Аудиторської фірми "Інтер-аудит" проведено перевірку фінансової звітності АБ "Укргазпромбанк" станом на 31 грудня 2002 року за 2002 рік.

Під час перевірки аудитори керувалися чинним законодавством України в частині господарської діяльності та оподаткування, встановленим Національним банком України порядком ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності в банківських установах України.

Цей Аудиторський висновок складено у відповідності до вимог Національних нормативів аудиту (Норматив №26 "Аудиторський висновок"), затверджених Рішенням Аудиторської Палати України від 18.12.98р., протокол №73.

Предметом аудиторської перевірки були питання достовірності, повноти та відповідності чинному законодавству, існуючим нормативам статей поданого в Додатку до цього аудиторського висновку балансу АБ "Укргазпромбанк" станом на 31 грудня 2002 року та показників фінансової звітності банку за 2002 рік (Звіт про фінансові результати, "Звіт про власний капітал", "Звіт про рух грошових коштів", "Ризик ліквідності" (таблиця строків активів та пасивів)). Всі додатки є невід'ємною частиною цього висновку. Вказаний баланс Банку та фінансова звітність не включає дані дочірніх підприємств та не є консолідованою фінансовою звітністю АБ "Укргазпромбанк" за 2002 рік.

Відповідальність за наведені показники фінансової звітності, а також за правдивість інформації, що міститься в регістрах синтетичного та аналітичного обліку, інших документах, які були надані для аудиторської перевірки, несе керівництво Банку. Інформація, надана для аудиторської перевірки банком, вважалася аудиторами достовірною. Нашим обов'язком є висловлення висновку стосовно зазначеної вище фінансової звітності на основі проведеного аудиту.

Як залишки по рахунках бухгалтерського обліку станом на початок 2002 року при здійснені аудиторської перевірки прийняті залишки, що значаться в облікових реєстрах та балансі банку станом на 01.01.2002 року.

Аудиторські процедури, які здійснювалися при проведенні перевірки, були сплановані і проводилися згідно з діючими в Україні Національними нормативами аудиту, з врахуванням вимог Національного банку України.

Мета здійснення таких аудиторських процедур - на підставі перевірки відповідності показників звітності АБ "Укргазпромбанк" даним бухгалтерського обліку, первинним бухгалтерським та іншим документам, що засвідчують проведення господарських операцій, а також вимогам чинного законодавства України забезпечити одержання достатнього обсягу аудиторських доказів про те, що наведені Баланс станом на 01.01.2003 року, а також фінансова звітність Банку за 2002 рік позбавлені суттєвих помилок.

Достовірність і повнота річного балансу та звітності встановлювалась шляхом перевірки наявності чи відсутності суттєвих розбіжностей між даними наданих для аудиторської перевірки первинними документами, матеріалів аналітичного обліку та статтями балансу станом на 31.12.2002 р. та показниками фінансової звітності за 2002 рік. Також у перевірку входили оцінка прийнятих Банком принципів бухгалтерського обліку і оцінка загальних тверджень наведеної фінансової звітності. Ступінь вибірковості досліджених нами господарських операцій визначалася в залежності від суттєвості їх впливу на фінансову звітність. При оцінці суттєвості аудиторська фірма "Інтер-аудит" керувалася положеннями Національних нормативів аудиту (Норматив №11 "Суттєвість та її взаємозв'язок з ризиком аудиторської перевірки").

Сплановані і проведені згідно з діючими на Україні нормативами аудиту аудиторські процедури забезпечили одержання достатнього обсягу аудиторських доказів для формування висновку щодо достовірності звітності, яка перевірялася.

Бухгалтерський облік в АБ "Укргазпромбанк" ведеться у відповідності з нормативними документами, діючими в Україні.

Формування банком обов'язкових резервів в цілому здійснювалось відповідно до вимог чинного законодавства України та нормативних актів Національного банку України. Сформовані банком резерви за своїм обсягом відповідають вимогам чинного законодавства та їх обсяг, на нашу думку, є достатній для покриття ризиків банку. Рівень регулятивного капіталу Банку станом на 31 грудня 2002 року є достатнім та відповідає вимогам Національного банку України і становить 11,3 млн. ЄВРО.

Аудиторська фірма "Інтер-аудит", вважає можливим в цілому підтвердити достовірність і повноту даних балансу АБ "Укргазпромбанк" станом на 31 грудня 2002 року та фінансової звітності за 2002 рік, а також їх відповідність чинному законодавству України та діючим нормативним документам, щодо бухгалтерського обліку і звітності банків України. Фінансова звітність банку станом на 31 грудня 2002 року досить реально і точно відображає дійсний фінансовий стан АБ "Укргазпромбанк" на дату її складання.

Система внутрішнього контролю є достатньою. Оцінка діяльності відділу внутрішнього аудиту банку в цілому позитивна.

Директор
Аудиторської фірми ТОВ "Інтер-аудит" Мніщенко В.М.

Свідоцтво про внесення в Реєстр суб'єктів аудиторської діяльності від 26.01.2001 р. №2248

Сертифікат від 02.07.96 Серія Б №000146

1. Звіт про фінансові результати

(тис. грн.)

Рядок	Найменування статті	За 2002 рік	За 2001 рік
1.1	Процентний дохід	36 750	31 503
1.2	Процентні витрати	(13 683)	(10 881)
1	**Чистий процентний дохід**	**23 067**	**20 622**
2.1	Комісійний дохід	5 287	11 060
2.2	Комісійні витрати	(425)	(611)
2	**Чистий комісійний дохід**	**4 862**	**10 449**
3	Чистий торговельний дохід	2 718	1 967
4	Прибуток від довгострокових інвестицій в асоційовані компанії й дочірні установи та інших інвестицій	264	50
5	Інший операційний дохід	172	101
6	**Операційний дохід**	**31 083**	**33 189**
7	Загальноадміністративні витрати	(6 403)	(6 398)
8	Витрати на персонал	(962)	(977)
9	**Прибуток від операцій**	**23 718**	**25 814**
10	Витрати на безнадійні борги	(6 892)	(9 059)
11	**Прибуток до оподаткування**	**16 826**	**16 755**
12	Податок на прибуток	(4 578)	(5 523)
13	**Прибуток після оподаткування**	**12 248**	**11 232**
14	**Чистий прибуток/ збиток банку**	**12 248**	**11 232**
15	Чистий прибуток на одну просту акцію (грн.)	13,46	12,34
16	Скоригований чистий прибуток на одну просту акцію (грн.)	13,46	12,34

2. Баланс

(тис. грн.)

Рядок	Найменування статті	За 2002 рік	За 2001 рік
	АКТИВИ		
1	Грошові кошти та залишки в НБУ	20 938	5 903
2	Кошти в інших банках	183 888	131 402
3	Цінні папери на продаж	1 013	1 733
4	Кредити та заборгованість клієнтів	164 525	93 703
5	Інвестиційні цінні папери	290	145
6	Довгострокові інвестиції до асоційованих компаній і дочірніх установ	1 070	1 070
7	Основні засоби та нематеріальні активи	2 772	2 011
8	Нараховані доходи до отримання	2 487	2 225
9	Інші активи	422	483
10	**Усього активів**	**377 405**	**238 675**
	ЗОБОВ`ЯЗАННЯ		
11	Кошти банків	103 026	53 865
12	Кошти клієнтів	210 024	131 209
13	Нараховані витрати до сплати	1 129	504
14	Інші зобов'язання	904	1 229
15	**Усього зобов`язань**	**315 083**	**186 807**
	ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ		
16	Статутний капітал	18 200	18 200
17	Резерви	2 656	2 094
18	Нерозподілений прибуток	41 466	31 574
19	**Усього власного капіталу**	**62 322**	**51 868**
20	**Усього пасивів**	**377 405**	**238 675**

3. Звіт про рух грошових коштів

(непрямий метод) (тис. грн.)

Рядок	Найменування статті	За 2002 р.	За 2001 р.
	1.*Операційна діяльність*		
1	Чистий прибуток (збиток) поточного року	12 248	11 232
	Поправки чистого прибутку		
2	***Нараховані витрати***	625	176
3	Нараховані доходи	(262)	199
4	***Амортизація основних засобів***	676	718
5	Резерви під сумнівні борги, знецінення активів	6 892	9 059
6	Торговельний результат	(1 501)	(1 524)
7	Нарахований та відстрочений податок	(167)	1065
8	Прибуток (збиток) від продажу інвестицій	(16)	5
9	Прибуток від довгострокових вкладень в асоційовані компанії	0	(50)
10	Амортизація дисконту і премії цінних паперів	(260)	(409)
11	Інший рух коштів, які не є грошовими	(263)	(86)
12	***Чистий грошовий прибуток від поточних операцій банку***	**17 972**	**20 385**
13	Зменшення (збільшення) коштів, які розміщені в інших банках, кредитів та передоплат іншим банкам	(10 606)	(623)
14	Зменшення (збільшення) кредитів, які надані клієнтами	(75 164)	(56 597)
15	Зменшення (збільшення) інших активів	(392)	(1 543)
16	Збільшення (зменшення) коштів інших банків	49 162	(17 332)
17	Збільшення (зменшення) поточних та депозитних рахунків	26 505	39 612
18	Збільшення (зменшення) інших зобов'язань	52 129	(7 763)
19	Реалізація (придбання) цінних паперів у портфелі банку на продаж	2 480	(209)
20	***Чисте збільшення (зменшення) активів та зобов'язань від операційної діяльності***	**44 114**	**(44 455)**
21	***Чистий приплив (відплив) грошових коштів від операційної діяльності***	**62 086**	**(24 070)**
	II. Інвестиційна діяльність		
22	Реалізація (придбання) інвестиційних паперів	(100)	370
23	Зменшення (збільшення) інвестицій в асоційовані компанії	0	50
24	Зменшення (збільшення) основних засобів та нематеріальних активів	(1 423)	(308)
25	Чистий відплив грошових коштів від інвестиційної діяльності	(1 523)	112
	III. Фінансова діяльність		
26	Збільшення (зменшення) цінних паперів власного боргу	0	(211)
27	Дивіденди, що сплачені протягом звітного року	(999)	(1 004)
28	***Чистий приплив грошових коштів від фінансової діяльності***	***(999)***	***(1 215)***
29	***Чисте збільшення (зменшення) грошових коштів та їх еквівалентів***	***59 564***	***(25 173)***
30	***Грошові кошти та їх еквіваленти на початок року***	***11 585***	***36 758***
31	***Грошові кошти та їх еквіваленти на кінець року***	***71 149***	***11 585***

4. Звіт про власний капітал

(тис. грн.)

Ря-док	Найменування статті	Статутний капітал зареєстро-ваний, сплачений	Емісійні різниці	Викуплені власні акції	Резерви	Результати переоцінки	Нерозподі-лений прибуток	Капіталізовані дивіденди	Капітал та резервні фонди, усього	Попередній 2001 рік
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	**Залишок на 1 січня**	**18 200**	**0**	**0**	**2 094**	**0**	**31 574**	**0**	**51 868**	**42 652**
2	**Скоригований залишок на початок року**	**18 200**	**0**	**0**	**2 094**	**0**	**31 574**	**0**	**51 868**	**42 652**
3	Дивіденди за минулий рік, сплачені	0	0	0	0	0	(1 794)	0	(1 794)	(2 016)
4	Чистий прибуток	0	0	0	0	0	12 248	0	12 248	11 232
5	Розподіл у резервні фонди	0	0	0	562	0	(562)	0	XXXX	XXXX
6	Купівля власних акцій	0	0	(9)	0	0	0	0	(9)	(12)
7	Продаж раніше викуп-лених власних акцій	0	0	9	0	0	0	0	9	12
8	**Залишок за станом на кінець дня 31 грудня**	**18 200**	**0**	**0**	**2 656**	**0**	**41 466**	**0**	**62 322**	**51 868**

Голова Правління Геращенко В.М.
Головний бухгалтер Ліщенко Н.В.

ФІНАНСОВА ЗВІТНІСТЬ ВАТ "ЕЛЕКТРОН БАНК"

за 2002 рік підтверджена висновком від 18.04.2003 року незалежної Аудиторської фірми "АУДИТ -СЕРВІС INC". Ліцензія Аудиторської палати України від 03.03.1998 року серії АБ № 000036.

БАЛАНС ВАТ "Електрон Банк"

(тис.грн)

Найменування статті	2002 рік	2001 рік
	Розрахунок статті (рахунки)	
АКТИВИ		
Кошти та залишки в НБУ	11632	9382
Казначейські та інші цінні папери, що рефінансуються Національним банком України, та цінні папери, емітовані Національним банком України	57	93
Кошти в інших банках	19104	35192
Цінні папери на продаж	5	4
Кредити та заборгованість клієнтів	95999	63723
Інвестиційні цінні папери	3124	86
Довгострокові інвестиції до асоційованих компаній і дочірніх установ	466	452
Основні засоби та нематеріальні активи	27780	22377
Нараховані доходи до отримання	252	157
Інші активи	979	456
Усього активів	159398	131922
ЗОБОВ`ЯЗАННЯ		
Кошти банків	15577	20370
Кошти клієнтів	96535	73058
Нараховані витрати до сплати	1281	1331
Інші зобов'язання	363	2324
Усього зобов`язань	113756	97083
ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ		
Статутний капітал	20630	12000
Акції, викуплені в акціонерів	-	(3)
Емісійні різниці	1014	1017
Резерви	2045	828
Результати переоцінки	16402	17187
Нерозподілений прибуток	5551	3810
Усього власного капіталу	45642	34839
Усього пасивів	159398	131922

Звіт про фінансові результати ВАТ "Електрон Банк"

(тис. грн.)

Найменування статті	2002 рік	2001 рік
	Розрахунок статті (рахунки)	
Процентний дохід	19175	15836
Процентні витрати	(8948)	(6547)
Чистий процентний дохід	10227	9289
Комісійний дохід	4884	3952
Комісійні витрати	(317)	(273)
Чистий комісійний дохід	4567	3679
Дивідендний дохід	975	-
Чистий торговельний дохід	1205	384
Прибуток / збиток від інвестиційних цінних паперів	15	-
Прибуток від довгострокових інвест. Асоційовані компанії й дочірні установи та інших інвестицій	58	21
Інший операційний дохід	635	672
Операційний дохід	17682	14045
Загальноадміністративні витрати	(3652)	(2683)
Витрати на персонал	(6172)	(5132)
Прибуток від операцій	7858	6230
Витрати на безнадійні та сумнівні борги	(1879)	(1917)
Прибуток до оподаткування	5979	4313
Податок на прибуток	(1581)	(1656)
Прибуток після оподаткування	4398	2657
Чистий прибуток/ збиток банку	4398	2657
Чистий прибуток на одну просту акцію	0,17	0,11
Скоригований чистий прибуток на одну просту акцію	0,17	0,11

Звіт про рух грошових коштів ВАТ "Електрон Банк"

(непрямий метод)

(тис. грн.)

Чистий прибуток (збиток) поточного періоду	1741	925
Нараховані витрати	(50)	821
Нараховані доходи	(103)	142
Зазначається нарахована амортизація за основними засобами	754	452
Зазначається відрахування у спеціальні резерви (чиста сума)	1874	1921
Зазначаються нараховані, але не сплачені податок на прибуток та відстрочений податок	(49)	(56)
Прибуток (збиток) від продажу інвестицій	(32)	-
Прибуток від довгострокових вкладень в асоційовані компанії	57	(21)
Амортизація дисконту і премії цінних паперів	(173)	(21)
Інший рух коштів, які не є грошовими	1435	1101
Чистий грошовий прибуток від поточних операцій банку	5454	5264
Зменшення (збільшення) коштів, які розміщені в інших банках, кредитів та передоплат іншим банкам	10379	(1590)
Зменшення (збільшення) кредитів, які надані клієнтам	(34103)	(26159)
Зменшення (збільшення) інших активів	(1410)	(1092)
Збільшення (зменшення) коштів інших банків	(4793)	2839
Збільшення (зменшення) поточних та депозитних рахунків	23736	29480
Збільшення (зменшення) інших зобов`язань	(178)	371
Реалізація (придбання) цінних паперів у портфелі банку на продаж	5	(2)
Чисте збільшення (зменшення) активів та зобов'язань від операційної діяльності	(6364)	3847
Чистий приплив (відплив) грошових коштів від операційної діяльності	(910)	9111
Реалізація (придбання) інвестиційних паперів	(2791)	(12)
Зменшення (збільшення) вкладень в асоційовані компанії	(72)	96
Зменшення (збільшення) основних засобів та нематеріальних активів	(5500)	(2312)
Чистий відплив грошових коштів від інвестиційної діяльності	(8363)	(2228)
Збільшення (зменшення) субординованих зобов`язань	(1800)	1800
Збільшення (зменшення) сплаченого акціонерного капіталу	(7193)	373
Дивіденди, що сплачені протягом звітного періоду	(1)	84
Чистий приплив грошових коштів від фінансової діяльності	5392	220
Чисте збільшення (зменшення) грошових коштів і їх еквівалентів	(3881)	7103
Грошові кошти та їх еквіваленти на початок року	19239	12136
Грошові кошти та їх еквіваленти на кінець року	15358	19239

Звіт про власний капітал ВАТ "Електрон Банк"

за станом на 01 січня 2003 року

тис.грн.

Найменування статті	Статутний капітал зареєстро-ваний, сплачений	Емісійні різниці	Викуплені власні акції	Резерви	Результат переоцінки	Нерозподі-лений прибуток	Капіталізовані дивіденди	Капітал та резервні фонди, усього	Попередній 2000 рік
Залишок на 1 січня	12000	1017	(3)	828	17187	3810	-	34839	28468
Скоригований залишок на початок року	12000	1017	(3)	828	17187	3810	-	34839	28468
Переоцінка основних засобів	-	-	-	-	(785)	-	-	(785)	4385
Дивіденди за минулий рік сплачені	-	-	-	-	-	-	-	-	(1548)
Капіталізовані дивіденди за минулий рік	-	-	-	-	-	(1440)	1440	-	-
Чистий прибуток	-	-	-	-	-	4398	-	4398	2657
Розподіл у загальні резерви банку	-	-	-	1080	-	(1080)	-	-	-
Розподіл у резервні фонди	-	-	-	137	-	(137)	-	-	-
Реєстрація акцій нового випуску (на суму внесків)	8630	-	-	-	-	-	(1440)	7190	-
Купівля власних акцій	-	(3)	(1335)	-	-	-	-	(1338)	(88)
Продаж раніше викуплених власних акцій	-	-	1338	-	-	-	-	1338	965
Залишок за станом на 31 грудня	20630	1014	-	2045	16402	5551	-	45642	34839

Голова Правління Л.Н.Загородня
Головний бухгалтер Н.Я.Пальчевська

Висновок незалежних аудиторів про фінансову звітність Місцевого кооперативного комерційного банку "АРТЕМ-БАНК" станом на 31.12.2002 р., за період з 04.11.2002 року по 31.12.2002 року

Згідно з договором № 03010200 від 15.01.03 р. Аудиторська фірма "Блискор" провела аудиторську перевірку фінансової звітності Місцевого кооперативного комерційного банку "Артем-Банк" (надалі - Банк) за 2002 рік станом на 31.12.2002 р. за період з 04.11.2002 року по 31.12.2002 року.

Фінансова звітність, відповідальність за яку несе керівництво Банку, була підготовлена відповідно до вимог чинного законодавства України. Аудитори зазначають, що Банк новостворений і працював неповний фінансовий рік, а перший щоденний баланс було складено 04.11.2002 року.

Аудит фінансової звітності було сплановано і проведено відповідно до вимог Національних нормативів аудиту, Законів України "Про аудиторську діяльність", "Про банки і банківську діяльність", що забезпечило достатню впевненість у тому, що фінансова звітність не містить істотних помилок.

Відповідальність аудиторів полягає у висловленні своєї думки про фінансову звітність на підставі проведеного аудиту. Під час аудиту зроблено дослідження шляхом тестування доказів на обґрунтування сум та інформації, розкритих у фінансовій звітності Банку, а також оцінку відповідності застосованих принципів обліку нормативним вимогам, щодо організації бухгалтерського обліку та звітності в Україні, чинним протягом періоду перевірки. Проведений аудит служить достатньою підставою для висловлення думки незалежних аудиторів.

Банківські операції здійснювалися Банком відповідно до ліцензії Національного банку України. Позаліцензійної діяльності Банк за період з 04.11.2002 року по 31.12.2002 року не проводив.

В аудиторському звіті розглянуто інформацію стосовно достатності резервів та капіталу Банку відповідно до вимог нормативних актів Національного банку України.

Нерозподілений прибуток становить 11,8 тис.грн.

Аудитори підтверджують що, за винятком обмежень, зазначених в аудиторському звіті, який є невід'ємною частиною аудиторського висновку, фінансова звітність в усіх суттєвих аспектах достовірно і повно, подає інформацію про діяльність Банку та фінансовий стан за період з 04.11.2002 р. по 31.12.2002 р.

Аудитори підтверджують фінансову звітність Банку за станом на 31.12.2002 р.

Балансовий звіт Банку, звіт про прибутки та збитки, Звіт про зміни у власному капіталі, Звіт про рух грошових коштів станом на 31.12.2002 року є невід'ємними частинами аудиторського висновку.

Директор аудиторської фірми "Блискор" /сертифікат Б № 000053/ Т.Л.Шпаковська

Звіт про власний капітал Місцевого кооперативного комерційного банку „АРТЕМ-БАНК". За станом на 31 грудня 2002 року

(тис.грн.)

Ря-док	Найменування статті	Примітки	Статутний капітал, зареєстрований, сплачений	Емісійні різниці	Викуплені власні акції	Резерви	Результати переоцінки	Нерозподілений прибуток	Капіталізовані дивіденди	Капітал та резервні фонди, усього
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	Залишок на 1 січня звітного року		-	-	-	-	-	-	-	-
2.1	Коригування: зміна облікової політики	1.2	-	-	-	-	-	-	-	-
2.2	Виправлення помилок	1.2	-	-	-	-	-	-	-	-
2	Скоригований залишок на початок року		-	-	-	-	-	-	-	-
3	Переоцінка основних засобів		-	-	-	-	-	-	-	-
4	Переоцінка нематеріальних активів		-	-	-	-	-	-	-	-
5	Перевищення сум попередніх дооцінок над сумою попередніх уцінок залишкової вартості об`єктів необоротних активів, що раніше були переоцінені, у разі їх вибуття		-	-	-	-	-	-	-	-
6	Дивіденди за минулий рік, сплачені		-	-	-	-	-	-	-	-
7	Капіталізовані дивіденди за минулий рік		-	-	-	-	-	-	-	-
8	Чистий прибуток		-	-	-	-	-	12	-	12
9	Розподіл у загальні резерви банку		-	-	-	-	-	-	-	-
10	Розподіл у резервні фонди		-	-	-	-	-	-	-	-
11	Сплата в раніше зареєстрований статутний капітал		-	-	-	-	-	-	-	-
12	Реєстрація акцій нового випуску (на суму внесків)		5500	-	-	-	-	-	-	5500
13	Купівля власних акцій		-	-	-	-	-	-	-	-
14	Продаж раніше викуплених акцій		-	-	-	-	-	-	-	-
15	Анульовані власні акції		-	-	-	-	-	-	-	-
16	Залишок за станом на кінець дня 31 грудня звітного року		5500	-	-	-	-	12	-	5512

Довідка. За станом на 31.12.2002 року внески за незареєстрованим статутним фондом (рах.3630) - 9150 тис.грн.

Голова Правління **О.Г.Білоненко**
Головний бухгалтер **В.М.Луцький**

Звіт про рух грошових коштів МККБ „АРТЕМ-БАНК" за станом на 31 грудня 2002 року

(ТИС.ГРН.)

Ря-док	Назва статті	Примітки	За 2002 рік	За 2001 рік
	І. Операційна діяльність			
1	Процентні доходи,що отримані	2	117	0
2	Процентні витрати, що сплачені	2	0	0
3	Комісійні доходи,що отримані		25	0
4	Комісійні витрати,що сплачені		0	0
5	Дивіденди від довгострокових інвестицій в асоційовані компанії, що отримані		0	0
6	Інші доходи, що отримані		0	0
7	Інші витрати, що сплачені		(42)	0
8	Реалізовані результати від торговельних операцій	4	18	0
9	Повернення раніше списаних активів		0	0
10	Виплати працівникам банку	6	(51)	0
11	Податок на прибуток, що сплачений		0	0
12	Чистий грошовий прибуток від поточних операцій банку		67	0
13	Зменшення(збільшення) коштів, які розміщені в інших банках, кредитів та передоплат іншим банкам		(11138)	0
14	Зменшення (збільшення) кредитів, які надані клієнтам		(1500)	0
15	Зменшення (збільшення) інших активів		(28)	0
16	Збільшення(зменшення) коштів, які отримані від Національного банку України		0	0
17	Збільшення(зменшення) коштів інших банків		0	0
18	Збільшення(зменшення) поточних та депозитних рахунків	20	7475	0
19	Збільшення(зменшення) інших зобов"язань		9592	0
20	Реалізація (придбання) цінних паперів у портфелі банку на продаж		0	0
21	Чисте збільшення(зменшення) активів та зобов"язань від операційної діяльності		4401	0
22	Чистий приплив (відплив) грошових коштів від операційної діяльності		4468	0
	ІІ. Інвестиційна діяльність			
23	Реалізація (придбання) інвестиційних паперів		0	0
24	Зменшення (збільшення) інвестицій в асоційовані компанії		0	0
25	Зменшення(збільшення) інвестицій у дочірні установи		0	0
26	Зменшення(збільшення) основних засобів та нематеріальних активів		(248)	0
27	Чистий відплив грошових коштів від інвестиційної діяльності		(248)	0
	ІІІ. Фінансова діяльність			
28	Збільшення (зменшення) цінних паперів власного боргу		0	0
29	Збільшення(зменшення) субординованих зобов"язань		0	0
30	Збільшення(зменшення) сплаченого акціонерного капіталу	25	5500	0
31	Дивіденди,що сплачені протягом звітного періоду		0	0
32	Чистий приплив грошових коштів від фінансової діяльності		5500	0
33	Чисте збільшення (зменшення) грошових коштів та їх еквівалентів		9720	0
34	Грошові кошти та їх еквіваленти на початок року		0	0
35	Грошові кошти та їх еквіваленти на кінець року		9720	0
	IV. Вплив змін курсів валют		**0**	**0**

Керівник **Білоненко О.Г.**
Головний бухгалтер **Луцький В.М.**

МККБ «Артем-банк»

Звіт про фінансові результати МККБ „Артем-банк" за станом на 31 грудня 2002 р.

(тис.грн)

Ря-док	Найменування статті	№ Примітки	За 2002 рік	За 2001 рік
1.1	Процентний дохід	2	120	0
1.2	Процентні витрати	2	0	0
1	**Чистий процентний дохід**		**120**	**0**
2.1	Комісійний дохід		25	0
2.2	Комісійні витрати		0	0
2	**Чистий комісійний дохід**		**25**	**0**
3	Дивідендний дохід	3	0	0
4	Чистий торговельний дохід	4	18	0
5	Прибуток/збиток від інвестиційних цінних паперів		0	0
6	Прибуток від довгострокових вкладень в асоційовані й дочірні компанії та інших інвестицій		0	0
7	Інший операційний дохід		0	0
8	**Операційний дохід**		**163**	**0**
9	Загальноадміністративні витрати	5	(90)	0
10	Витрати на персонал	6	(51)	0
11	**Прибуток від операцій**		**22**	**0**
12	Витрати на безнадійні та сумнівні борги	7	(7)	0
13	**Прибуток до оподаткування**		**15**	**0**
14	Податок на прибуток	8	(3)	0
15	**Прибуток після оподаткування**		**12**	**0**
16	Непередбачені доходи/витрати	9	0	0
17	**Чистий прибуток/ збиток банку**		**12**	**0**
18	Чистий прибуток на одну просту акцію	10	0	0
19	Скоригований чистий прибуток на одну просту акцію	10	0	0

Голова Правління **О.Г.Білоненко**
Головний бухгалтер **В.М.Луцький**

Балансовий звіт МККБ „Артем-банк" За станом на 31 грудня 2002р.

(тис.грн.)

Ря-док	Найменування статті	№ Примітки	За 2002 рік	За 2001 рік
	АКТИВИ			
1	Грошові кошти та залишки в НБУ		9248	0
2	Казначейські та інші цінні папери,що рефінансуються Національним банком України, та цінні папери, емітовані Національним банком України	11	0	0
3	Кошти в інших банках	12	11610	0
4	Цінні папери на продаж	13	0	0
5	Кредити та заборгованість клієнтів	14	1493	0
6	Інвестиційні цінні папери	15	0	0
7	Довгострокові інвестиції до асоційованих компаній і дочірніх установ	16	0	0
8	Основні засоби та нематеріальні активи	17	1456	0
9	Нараховані доходи до отримання	18	3	0
10	Інші активи	19	17	0
11	**Усього активів**		**23827**	**0**
	ЗОБОВ`ЯЗАННЯ			
12	Кошти банків		0	0
13	Кошти клієнтів	20	7475	0
14	Інші депозити	21	0	0
15	Боргові цінні папери, емітовані банком	22	0	0
16	Нараховані витрати до сплати	23	0	0
17	Інші зобов'язання	24	10840	0
18	**Усього зобов`язань**		**18315**	**0**
	ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ			**0**
19	Статутний капітал	25	5500	0
20	Капіталізовані дивіденди		0	0
21	Акції,викуплені в акціонерів		0	0
22	Емісійні різниці		0	0
23	Резерви		0	0
24	Результати переоцінки		0	0
25	Нерозподілений прибуток		12	0
26	У тому числі сума переоцінки у разі вибуття необоротних активів		0	0
27	**Усього власного капіталу**		**5512**	**0**
28	**Усього пасивів**		**23827**	**0**

Голова правління **О.Г.Білоненко**
Головний бухгалтер **В.М.Луцький**

Пояснення до приміток

МККБ "Артем-Банк" зареєстрований 06.08.2002 р., 11.12.2002 р. отримав банківську ліцензію.

Операційний дохід склав 163 тис.грн., у т.ч. процентний дохід - 120 тис.грн., комісійний дохід - 25 тис.грн., чистий торговельний дохід - 18 тис.грн.

Витрати склали 151 тис.грн., в т.ч. податок на прибуток - 3 тис.грн.

Чистий прибуток банку - 12 тис.грн.

Вартість основних засобів склала 1485 тис.грн., з яких будинки, споруди та передавальні пристрої - 616 тис.грн.; машини та обладнання - 133 тис.грн., транспортні засоби- 91 тис.грн., інвентар - 5 тис.грн.; інші основні засоби - 608 тис.грн., малоцінні необоротні матеріальні активи - 32 тис.грн.

Вартість нематеріальних активів склала 6 тис.грн.

Зобов'язання банку склали 18315 тис.грн. в т.ч. кошти клієнтів - 7475 грн., кредиторська заборгованість за операціями з банками - 442 тис.грн., за господарською діяльністю - 1244 тис.грн., за податком на прибуток - 4 тис.грн., перед акціонерами банку - 9150 тис.грн..

Загальний обсяг кредитів наданих іншим банкам станом на 31.12.2002 р. складав 11138 тис.грн., сума кредитів суб'єктам господарської діяльності - короткострокові кредити в поточну діяльність. За видами економічної діяльності 82% кредитів підприємств надано за напрямком допоміжної діяльності у сфері фінансів, страхування, решта 18% - у сферу виробництва іншого транспортного устаткування. Станом на кінець 2002 р. банком було надано один кредит пов'язаній особі в розмірі 270 тис.грн., що становить 2,14% загального обсягу кредитного портфелю. Відсоткова ставка за цим кредитом дорівнює середньозваженій ставці за кредитами клієнтам.

Протягом звітного року кредити під гарантію Кабінету Міністрів України не видавалися.

За кредитними операціями суб'єктів господарської діяльності банком сформовано резерв в розмірі 7 тис.грн. Сума відрахувань до резерву протягом 2002 р. під нестандарту заборгованість - 7 тис.грн. Списання активів за рахунок резервів, а також зменшення резервів не відбувалося.

Станом на 21.12.2002 р. сума нарахованих до отримання доходів за коштами в інших банках становила 3 тис.грн.

Середньозважена процентна ставка за коштами в інших банках в національній валюті - 16,57% річних, за коштами в ЄВРО - 1,18% річних, середньозважена процентна ставка за кредитами клієнтам - 25% річних.

Голова правління **Білоненко О.Г.**
Головний бухгалтер **Луцький В.М.**

Закрытое акционерное общество «Лан-Инком» зарегистрированное Киево-Святошинской райадминистрацией 15 мая 1995 г., код 23242390, по адресу: с. Гатное, ул. Ленина, 1, Киево-Святошинского района, Киевской области сообщает о своей ликвидации. Претензии принимаются на протяжении 2-х месяцев со дня публикации объявления. Справки по тел.: 244-21-65.

Постановою Господарського суду Донецької області від 24.04.2003 р. (83048, м. Донецьк, вул. Артема, 157) № 33/189б КСП «ім. Шевченко» визнано банкрутом та введена ліквідаційна процедура (Донецька обл., Шахтарський р-н, с. Шевченко, вул. Шевченко, 1, код ЗКПО 24314217, р/р № 26000320004001, у Шахтарському відділенні банка Україна).

Ліквідатором призначено Давиденко Олексія Івановича, ліцензія Міністерства Економіки № 000250 (86200, Донецька обл., м. Шахтарськ, вул. Леніна, 41, тел. (факс) (255) 4-33-52).

Претензії кредиторів приймаються протягом місяця від дня публікації.

«БАНК ПЕРСПЕКТИВА»

Баланс проміжної фінансової звітності банку на 1 квітня 2003 року Форма FB5_1.01 335902 «БАНК ПЕРСПЕКТИВА», Донецьк

(коп.)

Ря-док	Найменування статті	Звітна дата	На кінець: попереднього року
	АКТИВИ		
1.	Грошові кошти та залишки в НБУ	683205645	1678022785
2.	Казначейські та інші цінні папери, що рефінансуються НБУ, та цінні папери, емітовані НБУ	0	0
3.	Кошти в інших банках	798996	0
4.	Цінні папери на продаж	0	0
5.	Кредити та заборгованість клієнтів	968673815	393355107
6.	Інвестиційні цінні папери	430010000	0
7.	Довгострокові інвестиції до асоційованих компаній та дочірніх установ	0	0
8.	Основні засоби та нематеріальні	5973650	0
	активи	0	0
9.	Нараховані доходи до отримання	221918	0
10.	Інші активи	10013172	20632250
11.	**Усього активів**	**2098897196**	**2092010142**
	ЗОБОВ'ЯЗАННЯ		
12.	Кошти банків	0	0
13.	Кошти клієнтів	34249750	0
14.	Інші депозити	0	0
15.	Боргові цінні папери, емітовані емітовані банком	0	0
16.	Нараховані витрати до сплати	607592	45030
17.	Інші зобов'язання	20599	494364400
18.	**Усього зобов'язань**	**34877941**	**494409430**
	ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ		
19.	Статутний капітал	2083948000	1605640000
20.	Капіталізовані дивіденди	0	0
21.	Акції, що викуплені в акціонерів	0	0
22.	Емісійні різниці	0	0
23.	Резерви	0	0
24.	Результати переоцінки основних засобів і нематеріальних активів	0	0
25.	Результат минулих років	0	0
26.	Прибуток минулого року, що очікує затвердження	0	0
27.	Збитки минулого року, що очікують затвердження	8039288	8039288
28.	у тому числі сума переоцінки у разі вибуття необоротних активів	0	0
29.	Результат поточного року	-11889457	0
30.	**Усього власного капіталу**	**2064019255**	**1597600712**
31.	**Усього пасивів**	**2098897196**	**2092010142**

Звіт про фінансові результати проміжної фінансової звітності банку на 1 квітня 2003 року Форма FB6_1.01 335902 «БАНК ПЕРСПЕКТИВА», Донецьк

(коп.)

Ря-док	Найменування статті	Звітна дата:	Відповідна дата минулого року
1.	Чистий процентний дохід	14856540	0
2.	Чистий комісійний дохід	3617882	0
3.	Дивідендний дохід	0	0
4.	Чистий торговельний дохід	0	0
5.	Прибуток/збиток від інвестиційних цінних паперів	0	0
6.	Прибуток від довгострокових інвестицій в асоційовані й дочірні установи та інших інвестицій	0	0
7.	Інший операційний дохід	0	0
8.	Усього доходів	18474422	0
9.	Загальноадміністративні витрати	-18114277	0
10.	Витрати на персонал	-931000	0
11.	Прибуток від операцій	-570855	0
12.	Витрати на безнадійні борги	-11318602	0
13.	Прибуток до оподаткування	-11889457	0
14.	Податок на прибуток	0	0
15.	Прибуток після оподаткування	-11889457	0
16.	Непередбачені доходи/витрати	0	0
17.	Чистий прибуток/збиток банку	-11889457	0
18.	Чистий прибуток на одну просту акцію	0	0
19.	Скоригований чистий прибуток на одну просту акцію	0	0

А запорізькі співаки відзвітували вдома.
І також без визначення лауреата нашого конкурсу

АКЦІЯ «ГОЛОСУ УКРАЇНИ»

Як уже повідомлялося в «Голосі України» (18 квітня нинішнього року), 19 квітня розпочалися чергові творчі звіти майстрів мистецтв і художніх колективів областей. Редакція нашої газети схвально підтримує цей захід і надає йому великого значення. Передусім тому, що наш народ, як дехто закидає йому із можновладців, справді не лише скиглить і тужить. Навпаки, незважаючи на життєву скруту, у регіонах вишукують кошти і сили, щоб зберегти й далі розвивати масову художню творчість, а на її тлі — плекати таланти, справжніх національних майстрів мистецтв.

Підтримуємо цей захід і тому, що нині пробитися на найвищу сценічну висоту й яскраво засвітитися на ній дуже нелегко! А саме таку можливість і надають концерти-звіти на нашій головній сцені в національному палаці «Україна». Ось чому редакція під час минулих звітів, присвячених 10-й річниці незалежності держави, не лише розповідала про них, а й проводила свій конкурс на кращого вокального співака кожної з областей.

Дещо змінивши назву, ми знову заявили про свій намір і цього разу провести свій конкурс серед учасників звітів, водночас розповідаючи про їх перебіг. Та вже під час творчого «рапорту» першої області, Чернігівської, наш конкурс зірвався. **Редакційне журі не отримало необхідної і вчасної підтримки з боку головного організатора звітів — державного підприємства «Україна мистецька».** Мало того, як і під час минулих звітів, ми наразилися на ту саму проблему — вручати приз і диплом переможцю конкурсу нам знову дозволено тільки за ширмовою загорожею від глядацької зали. Що є не зовсім добре...

Вихід із ситуації редакція знайшла такий. Ми розповіли про звіт чернігівчан і назвали всіх кращих співаків-вокалістів, вмістили знімки декотрих з них у номері за 23 квітня.

Гадали, ситуація зміниться під час звіту Запорізької області. Та тут виникла ще складніша перешкода. Запоріжці вирішили не звітувати у столиці традиційним концертом, а вдома, самі перед собою, у палаці культури «Дніпроспецсталь».

Начальник обласного управління культури Лариса СІЗІНЦОВА пояснила:

— Було б, звичайно, прекрасно нашим майстрам мистецтв і кращим самодіяльним колективам виступити на високій столичній сцені. Для них — це великий стимул. Але це і великі кошти, які витрачаються одноразово. Ми вирішили зекономити їх, щоб підтримати творчі колективи матеріально: пошити костюми, замовити партитуру. Я вдячна голові облдержадміністрації Євгену Карташову, котрий із розумінням поставився до нашої пропозиції.

Утім, дні культури області — не лише звітний концерт на сцені національного палацу культури «Україна». Для нас це значно ширше поняття. Тому цього року на гастролі до Києва виїдуть всі наші театри.

Фото Юрія ВЕНГЕРЕША.

Отже, вчора, 19 травня, в Національній філармонії України офіційно відкрилися Дні культури запоріжців у Києві і відбувся концерт академічного симфонічного оркестру обласної філармонії. У столиці виступлять також театри: обласний музично-драматичний, ляльковий і юного глядача, муніципальний театр-лабораторія «Ві». Кілька днів триватиме виставка художників. Завершаться дні культури області 8 червня у Національній філармонії концертом естрадного оркестру Запорізького державного цирку.

Знову пояснення Лариси Сізінцової:

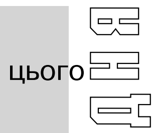
— У такий спосіб ми розв'язуємо кілька наших проблем. По-господарськи розпорядилися коштами, які надано нам з обласного бюджету, і надаємо можливість ширшому загалові професійних митців виступити в Києві.

Ми схвально ставимося до намірів «Голосу України», підтримуємо конкурс. А то в окремих наших друкованих виданнях кримінальній тематиці віддають по кілька сторінок, а великій духовній акції — три рядки. Взагалі, на мою думку, у «Голосу України» планка духовності значно вища, ніж в інших газетах. Так тримати!

НАШ ВИСНОВОК. *Дякуємо Ларисі Сізінцовій за добрі слова на адресу редакції. А від оцінки рішення області, як і де краще звітувати, ми ухиляємося. Але надалі все-таки проводитимемо редакційний конкурс за відповідного сприяння «України мистецької», а отже, Міністерства культури і мистецтв. І лише серед учасників областей, які звітуватимуть у столиці, в національному палаці «Україна». Коли у всіх будуть рівні умови і однаково великі стимули.*

Олександр АБЛІЦОВ,
Яків ГАЛЬЧЕНКО.

На знімку: лауреат редакційного конкурсу попереднього творчого звіту Запорізької області Олександр Панайотов, тоді соліст молодіжної студії «Юність» палацу культури «Дніпроспецсталь». Цього разу нашого лауреата не було. Шкода...

20 ТРАВНЯ

■ 1818 р. Народився Едуард Тотлебен, військовий діяч, інженер-генерал. Керував інженерними роботами під час першої оборони Севастополя. ■ 1913 р. У Києві відкрилася Всеросійська виставка. ■ 1928 р. У Москві тривав так званий Шахтинський процес: 53 інженерів і техніків вугільної промисловості звинувачено у шпигунстві та шкідництві. ■ 1961 р. В УРСР встановлено Республіканські премії ім. Т. Шевченка в галузі літератури, журналістики, мистецтва та архітектури. ■ 1974 р. В СРСР затверджено положення про добровільні народні дружини.

ФОТОФАКТ

Національне інформаційне агентство Укрінформ, діяльність якого нерозривно пов'язана з історією країни і розвитком вітчизняної преси, відзначило своє 85-річчя.

На знімку: генерального директора Укрінформу Віктора Чамару **(крайній ліворуч)** привітав голова Держкомінформу Іван Чиж.

Фото Юрія РИЛЬЧУКА (Укрінформ).

РІЧНИЦЯ

Молодість міста

У вихідні 28-й день народження відсвяткував Южноукраїнськ. Своїй появі місто зобов'язане будівництву АЕС. Южноукраїнськ місто унікальне — своїм технічним оснащенням, молодістю, дивовижною природою. Є й меморіальний комплекс пам'яті захисників Вітчизни. У день міста саме сюди приходять вшанувати пам'ять воїнів Великої Вітчизняної, інтернаціоналістів, ліквідаторів Чорнобильської катастрофи. А у перспективі тут створять музей військової техніки під відкритим небом.

Олена ІВАШКО.

Миколаївська область.

Досвід науковців для відмінного зв'язку

АКТУАЛЬНО

Уже вдруге у Хмельницькому пройшла міжнародна науково-практична конференція, що зібрала провідних фахівців і молодих учених у галузі електроніки, комп'ютерних технологій та систем автоматизації виробництв. Її організаторами стали Хмельницьке обласне науково-технічне товариство радіотехніки, електроніки та зв'язку, Хмельницька дирекція ВАТ «Укртелеком», кафедра комп'ютерних технологій Технологічного університету «Поділля», науково-виробнича корпорація «Київський інститут автоматики» та ще низка наукових і технічних установ.

Понад дві сотні робіт, представлених для розгляду, стосувалися узагальненої теми «Мікропроцесорні пристрої та системи в автоматизації виробничих процесів». Як зауважив співголова оргкомітету, доктор технічних наук, професор, віцепрезидент Міжнародної академії комп'ютерних наук і систем Іван Богаєнко, тема, вибрана для обговорення, має широкий прикладний характер. Адже значна частина робіт, представлених тут, уже застосовується на виробництві, зокрема на потужних металургійних підприємствах.

Активну співпрацю наукової думки і практичної діяльності представила і Хмельницька дирекція ВАТ «Укртелеком». Її директор і водночас голова обласного правління науково-технічного товариства радіо, електроніки і зв'язку, співголова оргкомітету Володимир Данілов презентував свою наукову роботу стосовно системи підтримки прийняття рішень у напрямі підвищення ефективності модернізації сучасного зв'язку. За технічними термінами — ціла низка пропозицій і практична робота колективу, котра активно розвиває телефонну мережу в області. Як знизити вартість установки телефонів, поліпшити якість зв'язку і водночас збільшити прибутки підприємства — головна проблема, над якою працює автор.

Область одна з перших почала впроваджувати цифрові системи. Майже половина районів забезпечена новітніми технологіями, завершується переобладнання Старокостянтинівського району, а до кінця наступного року планується завершити модернізацію.

— Основний акцент робимо на сільського абонента. Якщо у містах, за винятком Кам'янець-Подільського і Нетішина, бажаючих телефонуватися практично немає, то в селах їх залишається понад вісімдесят тисяч осіб, — каже директор. — Саме впровадження нових технологій допоможе вже цього року скоротити чергу на двадцять тисяч. Там, де у людей і підприємства бракує грошей, має допомогти наука, знизивши собівартість і розширивши технологічні можливості.

Нікого із учасників конференції переконувати у правильності цих тверджень не доводилось. На секційних засіданнях розглянуто понад півтори сотні робіт, більшість із яких може становити серйозну конкуренцію іноземним розробкам. Як зауважив Іван Богаєнко, японське диво у галузі електроніки та комп'ютерних технологій не таке вже й недосяжне для нашої науки. Твердження, що ми відстали у цій царині назавжди, науковці готові спростовувати. За належної матеріальної підтримки вітчизняна наука могла б здійснити справжній прорив у виробництві. А підтвердженням цієї думки служить цикл робіт у галузі автоматизації виробництва колективу науковців на чолі із Богаєнком, котрі були удостоєні Державної премії.

Гості конференції відзначили високий рівень підготовки фахівців у галузі комп'ютерних технологій, що здійснюється в Хмельницькому технологічному університеті «Поділля». За одинадцять років кафедра комп'ютерних систем підготувала майже півтисячі спеціалістів, але попит на них значно вищий. І вуз намагається не просто збільшити кількість студентів, а максимально наближати науку до виробництва. Саме з цією метою на базі Хмельницької дирекції «Укртелекому» створено філію кафедри, котра веде наукову роботу на практичній основі підприємства.

Можливість поспілкуватись, обговорити цікаві розробки, налагодити контакти для співробітництва — стали добрим поштовхом у подальших дослідженнях фахівців однієї із провідних галузей науки.

Ірина КОЗАК.

Хмельницький.

Голос України

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Редактор номера Світлана ПИСАРЕНКО.

Головний редактор Анатолій ГОРЛОВ.

Передплата на газету «Голос України» **(on-line)** за адресою:
www.dnepropochta.dp.ua; www.presa.ua

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання— КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.

Передплатні індекси: для індивідуальних передплатників — 40224, для підприємств і організацій — 60955.
Загальний тираж 159000.

Ціна договірна

Комбінат друку видавництва «Преса України».
03047, Київ-47, проспект Перемоги, 50.
Фотоформи виготовлено в КЦ редакції газети «Голос України»
Зам. 0311088. **1 2 3 4 5 6 7 8 9 0**

Газета виходить з 1 січня 1991 року.
Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.
ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 454-84-92;
телефакс — 234-72-54;
відділ реклами — 449-72-53, 454-81-34, 454-81-44;
телефакс — 449-85-62.
E-mail: mail@golos.com.ua — загальний
reklama@golos.com.ua — відділ реклами
let@golos.com.ua — відділ листів
foto@golos.com.ua — відділ ілюстрацій

При підготовці матеріалів використовується інформаційно-пошукова система Верховної Ради України «Законодавство»

Internet: http://uamedia.visti.net/golos